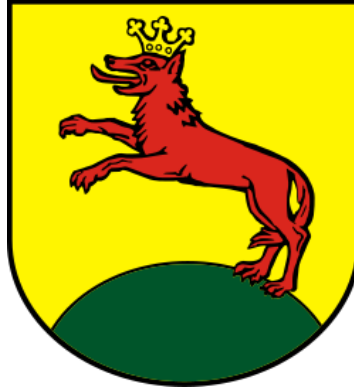

BURMISTRZ ŁOBZA

EKO FIZ JO G R A F I A

opracowano zgodnie z § 2 pkt.1 Rozporządzenia Ministra i Środowiska
z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych
(Dz.U. z 2002 r . nr 155 poz. 1298)

na potrzeby

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Łobez, sporządzanego zgodnie z Uchwałą Nr XX/145/2020 Rady Miejskiej
w Łobzie z dnia 27 marca 2020 r.

SZCZECIN, wrzesień 2020 r.

WYKONAWCA:

BIURO STUDIÓW I PROJEKTÓW EUROPEJSKICH S.C.

ul. Żubrów 3, 71-617 Szczecin

mgr Jerzy Tokarski

mgr Agnieszka Tokarska

mgr Rafał Tokarski

Spis treści

I. Wprowadzenie	5
1. Cel i zakres opracowania.....	5
2. Podstawa formalna opracowania.....	6
3. Wykaz materiałów.....	7
4. Części składowe opracowania.....	8
II. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska.....	9
1. Elementy przyrodnicze i ich wzajemnych powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku	9
1.1. Położenie i charakterystyka ogólna.....	9
1.2. Charakterystyka fizjograficzna	10
2. Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodności biologicznej.....	28
3. Zasoby przyrodniczo-krajobrazowe i ich ochrona prawna	29
3.1. Ustawowe formy ochrony przyrody.....	29
3.2. Inne obszary chronione	33
4. Dziedzictwo kulturowe.....	35
5. Powiązanie przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem	35
5.1. Gleby.....	35
5.2. Warunki wodne	36
5.3. Obszary cenne przyrodniczo	36
6. Dotychczasowe zmiany w środowisku.....	36
6.1. Zmiany w strukturze użytkowania terenu	36
6.2. Główne źródła przeobrażeń środowiska przyrodniczego.....	37
III. Jakość środowiska oraz jego zagrożenia wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń	38
1. Stan powietrza atmosferycznego.....	38
2. Jakość wód	42
3. Zagrożenia powodzią	45
4. Gospodarka odpadami.....	46
5. Zagrożenia szaty roślinnej.....	47
6. Zagrożenia hałasem.....	48
7. Pole elektromagnetyczne (PEM).....	48
8. Zagrożenia poważnymi awariami	48
IV. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.....	49
1. Odporność środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji	49
2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej	49
3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania	51
4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	52
5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w <i>środowisku</i>	52
6. Ocena stanu <i>środowiska</i> oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia.....	52
6.1. Powietrze atmosferyczne.....	53
6.2. Warunki klimatu akustycznego	53
6.3. Gleby	54
6.4. Środowisko wodne	54
6.5. Zagrożenia powodzią	57
6.7. Pole elektromagnetyczne.....	58
6.8. Zagrożenia poważnymi awariami	58

V. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej - obszary, które powinny pełnić funkcje przyrodnicze.....	59
VI. Ocena przydatności środowiska - możliwości rozwoju i ograniczenia	60
VII. Uwarunkowania ekofizjograficzne	62
1. Przydatność poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych	63
1.1 Tereny predestynowane do pełnienia funkcji mieszkaniowych.....	63
1.2 Tereny pod cmentarz komunalny	63
2. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej	64
3. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska	64
3.1 Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów dla środowiska.....	64
3.2 Ograniczenia wynikające z występowania uciążliwości i zagrożeń <i>środowiska</i>	66
4. Wnioski	67
SPIS TABEL	72

I. Wprowadzenie

1. Cel i zakres opracowania

Niniejsze opracowania ekofizjograficzne ma na celu rozpoznanie, analizę i ocenę aktualnych warunków środowiska przyrodniczego, jego podatność na zmiany i przydatność dla potrzeb planowania przestrzennego przy zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Ekosystem jest badany zwłaszcza pod kątem charakterystyki i oceny poszczególnych elementów środowiska z uwzględnieniem wzajemnych relacji między tymi elementami oraz przeobrażaniami środowiska, które mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń zawartych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez”, zmienionego zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Łobzie nr XX/145/2020 z dnia 27 marca 2020 r. Przedmiotem zmiany Studium jest wyznaczenie terenu pod cmentarz komunalny w obrębie geodezyjnym Łobez 0001 wraz ze związaną z nim strefą ochronną położoną w obrębach Łobez 0001 i Dalno oraz przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową w obrębie geodezyjnym Łobez 0002.

Dokument ekofizjograficzny dla potrzeb zmiany Studium sporządza się obowiązkowo zgodnie z art. 72 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. Opracowanie to ma służyć do zapewnienia w „Studium” warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, w szczególności poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami,
- uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra i Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. 2002 nr 155 poz. 1298) opracowania takie sporządza się, biorąc pod uwagę:

- dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych,
- zapewnienie trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,
- zapewnienie warunków odnawialności zasobów środowiska,
- eliminowanie lub ograniczanie zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko,

- ustalenie kierunków rekultywacji obszarów zdegradowanych.

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne jest opracowaniem podstawowym zgodnie z § 2 pkt.1 Rozporządzenia Ministra i Środowiska z dnia 9 września 2002 r w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. 2002 nr 155 poz. 1298) i obejmuje fragmenty obrębów Łobez 0001, Łobez 0002 1 oraz Dalno na terenie gminy Łobez .

Zakres części kartograficznej i opisowej opracowania podstawowego obejmuje w szczególności:

- rozpoznanie i charakterystykę stanu oraz funkcjonowania środowiska, udokumentowane i zinterpretowane przestrzennie,
- diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska,
- wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku, polegającą na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie,
- określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegające w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze,
- ocenę przydatności środowiska, polegającą na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru,
- określenie uwarunkowań ekofizjograficznych, formułowanych w postaci wniosków z analiz, prognoz i ocen.

2. Podstawa formalna opracowania

Obowiązek sporządzania opracowania ekofizjograficznego charakteryzującego poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania na obszarze objętym zmianą „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez” wynika z art.72 ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.).

Opracowanie ekofizjograficzne jest jednym z podstawowych materiałów towarzyszących sporządzaniu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do formułowania jego ustaleń, stosownie do zakresu problemowego zapisanego, zarówno w art.10 ust.1 i 2 Ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.), jak i w art. 72 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne zostało wykonane na podstawie następujących obowiązujących aktów prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze. (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161),
- 6) Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. (Dz. U. z 2019 r. poz. 654 z późn. zm.),

- 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298),
- 8) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713);
- 9) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz.2183 z późn. zm.);
- 10) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz.1409);
- 11) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r, Nr25 poz.133 z późn. zm.);
- 13) Dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa) (Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.);
- 14) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. o ochronie dzikiego ptactwa (Dz. U. UE L 20 z dnia 26 stycznia 2010 r.)
- 15) Uchwała Rady Miejskiej w Łobzie nr XX/145/2020 z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Łobez.

3. Wykaz materiałów

Przy wykonaniu opracowania ekofizjograficznego wykorzystano informacje zawarte w następujących opracowaniach:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łobez przyjętego uchwałą Nr II/11/2018 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 28 listopada 2018 r.,
2. Waloryzacja Przyrodnicza gminy Łobez, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie 1999 r.,
3. Inwentaryzacja Przyrodnicza gminy Łobez, Klub Przyrodników, Świebodzin 2020,
4. Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie 2010 r.,
5. Strategia Rozwoju Gminy Łobez na lata 2013-2020, Łobez grudzień 2012,
6. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łobez 2013 r.
7. Czeraszewicz R., Oleksiak A. (red), 2004 r. Ptaki wodno-błotne na Pomorzu Zachodnim. Wyniki liczeń w sezonie 2003/2004, ekologia i ochrona. Projekt przyrodniczo-łowiecki, ZTO-PZŁ Szczecin,
8. Monitoring pospolitych ptaków lęgowych, raport z lat 2005-2006. OTOP, Warszawa 2007 r.,
9. Czesław Koźmiński, Bożena Michalska, Małgorzata Czarnecka: Klimat województwa zachodniopomorskiego. Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2007 r.,
10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.,
11. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Łobez, 2016 r.
12. Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 Ark. N-33-92-A, N-33-92-b i N-33-80-C
13. Opinia geotechniczna określająca geotechniczne warunki posadowienia [cmentarz komunalny w Łobzie, dz. nr 83/2, 121/21 oraz 84/1 z obrębu nr 0001 Łobez], Andrzej Piotrowski, „Petrus” Usługi Geologiczne, Szczecin, 2020.

4. Części składowe opracowania

Opracowania ekofizjograficzne dla gminy Łobez składa się z dwóch części:

1. części opisowej,
2. części kartograficznej w skali 1:10 000.

II. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska

1. Elementy przyrodnicze i ich wzajemnych powiązania oraz procesy zachodzące w środowisku

1.1. Położenie i charakterystyka ogólna

Opracowanie ekofizjograficzne obejmuje swoim zakresem obszar o łącznej powierzchni ok. 52 ha. Jednak ponieważ zakres przestrzenny opracowania obejmuje teren składający się z 3 odrębnie względem siebie położonych części, to dla potrzeb niniejszego opracowania ekofizjograficznego dokona się następującego rozróżnienia:

- Obszar I teren planowany pod cmentarz komunalny w obrębie geodezyjnym Łobez 0001 o pow. ok. 4 ha oraz teren związanej z nim strefy ochronnej położonej w obrębach Łobez 0001 i Dalno o pow. ok. 20 ha (łącznie pow. ok. 24 ha), zwany w dalszej części opracowania: „Obszar I (cmentarz)”,
- Obszar II teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową w obrębie geodezyjnym Łobez 0002 o pow. ok. 13,5 ha zwany w dalszej części opracowania: „Obszar II (MN-wschód)”
- Obszar III teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową w obrębie geodezyjnym Łobez 0002 o pow. ok. 14,5 ha zwany w dalszej części opracowania: „Obszar III (MN-północ)”

Powyższe części opracowania dalej w dokumencie zwane będą łącznie np. obszarem, jeżeli opis będzie dla nich łączny (niewyróżniający). Rozdzielenie nastąpi w chwili, kiedy uwarunkowania czy oddziaływania będą różne dla trzech omawianych powierzchni.

Cały obszar położony jest w granicach administracyjnych miasta Łobez, poza niewielkim fragmentem strefy ochronnej (ok. 4 ha) pod planowany cmentarz komunalny składającego się z użytków rolnych częściowo zadrzewionych znajdujących się w obrębie geodezyjnym Dalno. Teren przeznaczony pod cmentarz komunalny znajduje się na zachodnim krańcu miasta Łobez w otoczeniu terenów niezabudowanych. Natomiast tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową znajdują się w północnej części miasta Łobez stanowiąc bezpośrednią kontynuację istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Wszystkie tereny pod względem fizjograficznym, jak i cała gmina Łobez są położone na Wysoczyźnie Łobeskiej i Pojezierzu Drawskim.

Obszar I (cmentarz)- teren jest położony na części działki o numerze ewidencyjnym 121/21 obręb Łobez 0002 oraz przecinającej jej działki drogowej (gruntowej) o numerze ewidencyjnym 84/1 o łącznej powierzchni ok. 4 ha. Teren ten jest położony po południowej stronie ulicy Spokojnej w ciągu zbiorczej drogi powiatowej o nr 4323Z relacji Meszne –Łobez. Pozostałą część obszaru stanowi teren przeznaczony pod potencjalną strefę ochronną o szerokości 150m od granic planowanego cmentarza o pow. ok. 20 ha. Tereny te są w 90% niezabudowane, użytkowane rolniczo, miejscami występują enklawy zadrzewień. Tylko w południowo – wschodniej części znajduje się fragment zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Słowackiego.

Obszar II (MN-wschód) - tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w obrębie geodezyjnym Łobez 0002 o pow. ok. 13,5 ha obejmują działki o następujących numerach ewidencyjnych 13, 22/4, 25/5, 25/7, 25/8 oraz działki drogowe 24, i fragment 9/4. Teren ten jest położony po północnej stronie ulicy Armii Krajowej w ciągu drogi wojewódzkiej o nr

DW147 relacji Łobez - Wierzbiczin. Tereny te są niezabudowane i są użytkowane rolniczo.

Obszar III (MN-północ) - tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w obrębie geodezyjnym Łobez 0002 o pow. ok. 14,5 ha obejmują działki o następujących numerach ewidencyjnych 102/2, 103/8, 103/9, 118/6, 118/7 oraz fragment ul. Rolnej położonej w działce drogowej nr 119. Teren położony na północnym skraju miasta Łobez jest ograniczony od wschodu ulicą Boczną a od zachodu drogą położoną w działce nr 101, od południa przylega do istniejącej zabudowy w rejonie ul. Rolnej. Tereny te są niezabudowane, częściowo użytkowane rolniczo, częściowo odłogowane.

Rys. 1 Położenie obszarów objętych zmianą na tle gminy Łobez

Źródło: System informacji przestrzennej Starostwo Powiatowe w Łobezie

skala 1:150 000

1.2. Charakterystyka fizjograficzna

1.2.1. Rzeźba terenu

Uwzględniając podział fizyczno-geograficzny Polski wg J. Kondradzkiego (1988 r.) tereny objęte zmianą jak i cała gmina Łobez położona jest w następujących jednostkach:

- Prowincja – Niż Środkowoeuropejski,
- Podprowincja – Pojezierze Południowobałtyckie (314),
- Makroregion – Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4),
  - Mezoregion – Wysoczyzna Łobeska (314.44),
    - Pojezierze Drawskie (314.45).

Mezoregion Wysoczyzna Łobeska – zajmuje północną i środkową część gminy i obejmuje większą część obszaru gminy na zachód od rzeki Regi, łącznie z jej doliną. Obszar ten znajduje się na zapleczu moreny czołowej ze wzniesieniami sięgającymi od 80 do 120 m n.p.m. Na wschód od doliny Regi (główna rzeka regionu), na pograniczu z Pojezierzem Drawskim, na północ od Świdwina, leży pasmo znacznie wyższych czołowych moren recesyjnych (do 176 m n.p.m.). Charakterystycznymi formami rzeźby tego mezoregionu są doliny, głęboko wcięte w prawie płaską wysoczyznę morenową (pierwotnie rynny subglacjalne). Doliny te mają kształt rynien o stromych brzegach. Utworzone zostały na skutek silnej erozji wód roztopowych, jako drogi odpływu marginalnego na przedpolu topniejącego lodowca. Dna dolin wcięte do 50 m w wysoczyznę polodowcową, tylko częściowo są wykorzystywane przez rzeki: Regę i jej dopływy: Starą Regę, Reską Węgorzę i Mołstową. Główna rzeka – Rega – początkowo płynie ku północy, powyżej Świdwina zatacza wielki łuk na południowy zachód i pod Łobzem ponownie skręca na północ, kierując się na Równinę Gryficką. Jej dolina stanowi najbardziej charakterystyczny element mezoregionu. W regionie jest mało jezior, a te istniejące są niewielkie. Najrozleglejsze lasy znajdują się w zachodniej i południowej części regionu i zajmują około 1/3 jego powierzchni. Krajobraz w większości zdominowany jest przez obszary o charakterze rolniczym.

Mezoregion Pojezierze Drawskie – zajmuje południową część gminy. W obrębie Pojezierza Drawskiego wyróżnia się trzy ciągi moren czołowych fazy pomorskiej zaznaczające się między nimi zagłębienia wytopiskowe po martwym lodzie. Mezoregion ten stanowi przedłużenie moren fazy pomorskiej Pojezierza Ińskiego w kierunku północno-wschodnim, w strefie wododziałowej bezpośredniego zlewiska Bałtyku. Na terenie gminy Łobez do tego mezoregionu należy obszar położony na wschód od prawego ramienia doliny Regi wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy. Charakteryzuje się on dużym urozmaiceniem rzeźby powierzchni z licznymi zagłębieniami wypełnione wodami licznych jezior i wzniesieniami. Pokrycie terenu stanowią lasy i tereny odlesione zajęte przez grunty rolne.

W obrębie mezoregionów Wysoczyzny Łobeskiej i Pojezierza Drawskiego wyróżnia się obszary geomorfologiczne o różnych typach rzeźby i różnych formach. Rzeźba terenu i strefy geomorfologiczne związane są z recesją lądolodu fazy pomorskiej zlodowacenia bałtyckiego. Rzeźba terenu reprezentuje jego młody charakter co decyduje o jego urozmaiceniu hipsometrycznym i typowymi dla niego deniwelacjami względnymi, tj. różnicami pomiędzy wzniesieniami a obniżeniami terenu. Znaczne zróżnicowania wysokości osiągające do 40,0 m występują pomiędzy rozcięciami dna dolin rzecznych, a wysoczyzną. Najniżej leży dno doliny Regi w części północno-zachodniej gminy, na wysokości 43,0 m n.p.m. Najwyższe partie znajdują się na południowym - wschodzie gminy i wynoszą 138,2 m n.p.m. Przeciętnie większa część południowa obszaru gminy leży na wysokości 90-100 m n.p.m., a część północna na wysokości 100-110 m n.p.m. Ponadto charakterystyczną cechą rzeźby terenu są rozcięcia zboczy dolin, które wąwozami wcinają się w zbocza dolin rzecznych.

Pod kątem geomorfologicznym większa część obszaru gminy Łobez leży na północny zachód od ciągu wzgórz moreny czołowej tworząc strukturę falistą łącznie z większymi powierzchniami równiny wysoczyzny moreny dennej. Powierzchnia moreny dennej zawiera formy pochodzenia egzaracyjnego, z których największą jest dolina rzeki Regi, pozostałe to: Stara Rega, Łoźnica, Brzeźnicka Węgorza.

Ciąg moreny czołowej występuje w południowej i południowo-wschodniej części gminy, charakteryzując się urozmaiconą rzeźbą terenu (liczne pagórki i obniżenia bezodpływowe). Teren pocięty jest dolinkami i zagłębieniami wytopiskowymi po martwym lodzie.

Większą część obszaru gminy Łobez stanowi polodowcowa wysoczyzna morenowa łagodnie pofałdowana z porożcinanymi dolinami rzek. Największą doliną pochodzenia polodowcowego stanowi dolina rzeki Regi i Starej Regi, które odwadniają obszary wzgórz

morenowych i obszary wysoczyzny. Kierunki odpływu wód są bardzo zróżnicowane i wynikają z predyspozycji starszego podłoża geologicznego. Występujące tu liczne jeziora stanowią fragmenty rynien lodowcowych. W wyniku deglacji lądolodu na powierzchni terenu zachowały się głazy narzutowe. Grupy głazów różnej wielkości znajdują się w nieczynnych żwirowniach, w okolicy Przyborza i Łobza (w kierunku Unimia) oraz w żwirowniach czynnych w okolicach Poradza, Prusinowa, Dalna i Wysiedla. Naturalne gładzowisko znajduje się przy drodze Karnice-Karwowo (poza granicami gminy). Do największych głazów narzutowych należy gładz leżący około 200 m na południe od wsi Przyborze o wymiarach około 8,6 m (obwód) oraz gładz narzutowy w wyrobisku na północ od Łobza (w kierunku Unimia) o obwodzie około 6,0 m oraz gładz na skraju lasu przy wjeździe do Worowa od strony Prusinowa o obwodzie 3,7 m.

Obszar I (cmentarz) - Ukształtowanie rzeźby terenu jest szczególnie istotne dla planowanego cmentarza komunalnego. Teren, na którym ma on być zlokalizowany tj. zespół działek 83/2, 121/21 oraz 84/1 (obręb geodezyjny 0001Łobez) charakteryzuje się zróżnicowaną morfologią. Jego powierzchnia stanowi obrzeża łagodnie zaznaczonej dolinki, która ciągnie się dalej ku południowemu – wschodowi (co podkreśla przebieg ul. Słowackiego, który w tej części jest pokryty zabudową wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą), gdzie łączy się z doliną rzeki Rega. Granice na północnym zachodzie są wyznaczone przez drogę lokalną (ul. Spokojna). Na tym terenie daje się zauważyć spore deniwelacje terenu sięgającymi blisko 9m, powierzchnia w wyniesionych partiach sięga od 96 ÷ 95 m n.p.t. (w północnych obrzeżach), przez 94,5 ÷ 94 m n.p.t. (w zachodnich obrzeżach), opadając ku południowi do 89,5 m n.p.t. i dalej do 87,5 m n.p.t. blisko wylotu ul. Słowackiego.

Obszar II (MN-wschód) – teren pagórkowaty użytkowany rolniczo – łagodnie opadający z północy na południowy wschód. Na tym terenie występują niewielkie deniwelacje terenu sięgające 3m, powierzchnia w wyniesionych partiach sięga od 98 ÷ 95 m n.p.t. (w północno-zachodnich obrzeżach), przez 94,5 ÷ 93,5 m n.p.t. (w części środkowej), poprzez 97,5 m n.p.t. a następnie opadając ku południowi do ul. Armii Krajowej.

Obszar III (MN-północ) - równina użytkowana rolniczo – łagodnie opadająca z północy na południowy wschód. Na tym terenie praktycznie nie występują deniwelacje, powierzchnia w wyniesionych partiach sięga od 82 ÷ 81,5 m n.p.t. (w północno-zachodnich obrzeżach), przez 81,0 ÷ 80,5 m n.p.t. (w części środkowej), do 80 m n.p.t. w rejonie skrzyżowania ulic Rolnej i Bocznej.

1.2.2. Budowa geologiczna

Gmina Łobez leży na granicy dwóch jednostek geologicznych tj. niecki szczecińskiej w części południowo-zachodniej i wału kujawskiego - pomorskiego na pozostałym obszarze. Wszystkie trzy obszary objęte zmianą Studium są położone na terenie wału kujawskiego – pomorskiego. Głębokie podłoże geologiczne tworzą pokrywy mezozoiczne reprezentowane przez osady jurajskie (piaskowce kredy dolnej). Na powyższych osadach zalegają serie trzeciorzędowe reprezentowane przez osady oligocenu i lądowo bagienne lub jeziorne osady miocenu. Miąższość trzeciorzędu jest zmienna i wynosi od około kilku metrów lub braku gdzie bezpośrednio zalegają osady czwartorzędowe. Osady te tworzą znaczną miąższość o wyrównanej grubości. Miąższość tych osadów wynosi 80 – 100 m w dolinie Regi. Utwory czwartorzędowe plejstocenyjskie reprezentowane są przez gliny zwałowe, piaski, mułki, ily oraz głazy i żwiry. Gliny zwałowe występują w trzech pokładach i związane są z poszczególnymi zlodowaceniami. Między warstwami glin zalegają warstwy piaszczysto - żwirowe. Morena denna jak w większości partii gminy Łobez zbudowana jest z gliny zwałowej często spiaszczonej oraz piasków fluwioglacjalnych które występują płatami.

Obszar I (cmentarz) - na terenie przeznaczonym pod cmentarz komunalny w Łobzie dominują piaski i ze żwirami oraz piaski i mułki wodnolodowcowe tylko w części strefy ochronnej występują płaty gliny zwałowe na piaskach i piaskach ze żwirami oraz piaskach i mułkach wodnolodowcowych. Ze względu na szczególny charakter planowanego zagospodarowania terenu dla obszaru przeznaczonego pod cmentarz komunalny w Łobzie w roku 2019 wykonane zostało specjalistyczne opracowanie „Opinia geotechniczna – określająca geotechniczne warunki posadowienia cmentarza komunalnego w Łobzie” przez firmę PETRUS Usługi Geologiczne ze Szczecina. Wynika z niej, iż przeważającymi partiami podłoża są zbudowane z pasków pyłowatych i piasków z żwirami lodowcowymi, które pokrywają powierzchnię wysoczyzny morenowej płaskiej. Są one barwy żółtej lub rdzawo – żółtej, o zmiennej frakcji i słabym wysortowaniu. Poczynione odwierty potwierdziły, że zasadniczy kompleks genetyczny stanowią serie piaszczysto – żwirowe, reprezentowane przez zespół piasków, przeważnie średnioziarnistych ze żwirami, a miejscami poziomami kamieni. Seria piasków i żwirów lodowcowych zalega na glinach zwałowych, czego potwierdzeniem są udokumentowane w głębszych partiach podłoża osady spoiste, reprezentowane przez wychodnie glin (ilaste, G sasiCl), podrzędne glin piaszczystych oraz piasków gliniastych (Gp saCCi, Pg cI Sa). Natomiast grunty spoiste okopują spągowe partie w zachodniej części terenu. Na większej części terenu, w samym stropie ww. kry glacialnej zalega nakład pokrywy ablacyjnej na powierzchni wysoczyzny morenowej reprezentowanych przeważnie przez zespół piasków drobnych z przewarstwieniami pasików gliniastych (bądź pylastych; Pd //Pg FSa cI Sa), partiami ustępując większym ławicom piasków gliniastych. Istnieje prawdopodobieństwo, że są to grunty przemieszczone, tj. deluwialne i ich występowanie może być związane z obniżeniami dolinnymi wysoczyzny lodowcowej. Zespół deluwiów zboczowych w części otworów sięga głębokości 1,2 ÷ 1,4 m i został uchwycony jako pokrywa piasków z domieszkami (w tym próchnicznymi; Pd +H orFSa) o charakterystycznej ciemno szaro-popielatej barwie z czarnymi smugami. Od samej powierzchni stwierdzono pokrywę gruntów próchnicznych (+H), sięgających przynajmniej do głębokości 0,2 ÷ 0,5 m.

Obszar II (MN-wschód) – na terenie przeznaczonym pod planowaną zabudowę mieszkaniową w jego południowej części dominują gliny zwałowe na piaskach i piaskach ze żwirami oraz piaskach i mułkach wodnolodowcowych, zaś w części północnej piaski i ze żwirami oraz piaski i mułki wodnolodowcowe.

Obszar III (MN-północ) – na terenie przeznaczonym pod planowaną zabudowę mieszkaniową położonym na północnym skraju miasta Łobez dominują piaski pyłowate i piaski ze żwirami lodowcowe w części wschodniej na glinach zwałowych.

Budowa geologiczna wszystkich trzech terenów objętych zmianą Studiów jest typowa dla sąsiednich terenów zurbanizowanych miasta Łobez.

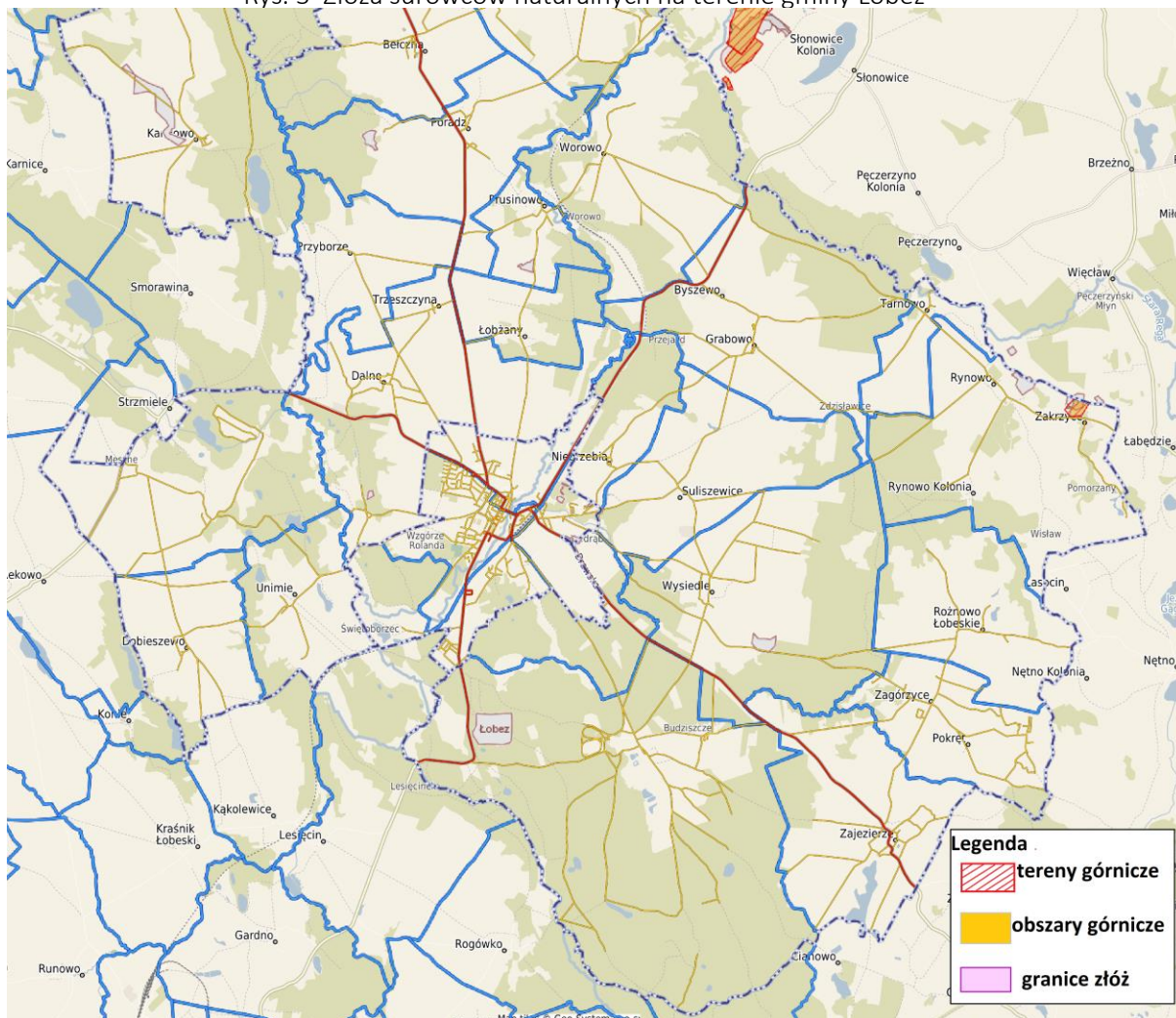

1.2.3. Surowce naturalne

Na terenie obszarów objętych zmianą Studium nie stwierdzono występowania złóż surowców naturalnych.

Rys. 3 Złóża surowców naturalnych na terenie gminy Łobez

Źródło: System informacji przestrzennej Miasta i Gminy Łobez

1.2.4. Warunki glebowe

W strukturze przyrodniczej gminy Łobez obszary upraw rolniczych zajmują około 52,5 % całej powierzchni gminy, a grunty orne zajmują 94,2% powierzchni użytków rolnych.

Tab.II.1.2.4.1 Zestawienie danych dotyczących gruntów w gminie Łobez

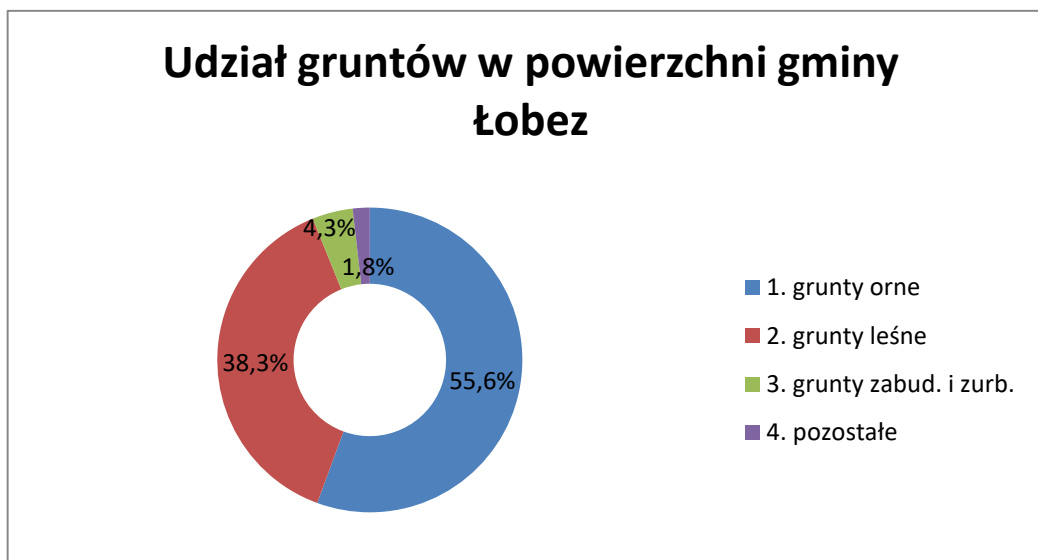
Lp.	Rodzaj jedn. Terytorialnej	Grunty orne [ha]	Grunty leśne [ha]	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Pozostałe [ha]	Suma [ha]
1.	miasto Łobez	674	196	386	28	1.284
2.	tereny wiejskie	11989	8489	594	383	21.455

Razem	12663	8685	980	411	22.739
Udział w pow. gminy w %	55,6%	38,3%	4,3%	1,8%	100%

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Starostwo Powiatowe w Łobzie, stan na dzień 1 stycznia 2017 r.

Rys. 4 Udział gruntów w powierzchni gminy Łobez

Źródło: opracowanie własne

Tab.II.1.2.4.2 Zestawienie danych dotyczących gruntów na obszarze objętym zmianą Studium w gminie Łobez

Lp.	Rodzaj jedn. Terytorialnej	Grunty orne [ha]	Grunty leśne [ha]	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Pozostałe [ha]	Suma [ha]
1.	miasto Łobez – Obszar I	12,0432	0,4219	0	0,2224	12,6875
2.	miasto Łobez – Obszar II	8,5413	0	4,4465	0,8953	13,8831
3.	miasto Łobez – Obszar III	13,9306	0	0	0,4650	14,3956
Razem		34,5166	0,4219	4,4465	1,5812	40,9662
Udział w pow. gminy w %		84,26%	1,03%	10,85%	3,86%	100%

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Starostwo Powiatowe w Łobzie, stan na dzień 04-05-2020 r.

Tab.II.1.2.4.3 Zestawienie danych dotyczących gruntów ornych na obszarze objętym zmianą Studium w gminie Łobez

Lp.	Rodzaj jedn. Terytorialnej	Grunty orne [ha]							
		Użytki rolne						Nieużytki	Razem
		Grunty orne	Sady	Łąki trwale i pastwiska trwale	Grunty rolne zabudowane	Grunty pod stawami i rowami	Grunty zadrzew. i zakrz. na użytkach rolnych		
1.	miasto Łobez – Obszar I	9,9921	0	0,2060	0	0	0	1,8451	12,0432
2.	miasto Łobez – Obszar II	8,2713	0	0,2700	0	0	0	0	8,5428
3.	miasto Łobez – Obszar III	11,3229	0	2,4039	0	0,2038	0	0	13,9306
RAZEM		29,5863	0	2,8799	0	0,2038	0	1,8451	34,5166

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Starostwo Powiatowe w Łobzie, stan na dzień 04-05-2020 r.

Tab.II.1.2.4.4 Zestawienie danych dotyczących gruntów leśnych na obszarze objętym zmianą Studium w gminie Łobez

Lp.	Rodzaj jedn. Terytorialnej	Grunty leśne [ha]			Grunty pod wodami [ha]	Użytki ekologiczne [ha]	Tereny różne [ha]
		lasy	grunty zadrzew. i zakrzew.	0,4219			
1.	miasto Łobez – Obszar I	0,4219	0	0	0	0	0
2.	miasto Łobez – Obszar II	0	0	0	0	0	0
3.	miasto Łobez – Obszar III	0	0	0,4219	0	0	0
RAZEM		0,4219	0	0,4219	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Starostwo Powiatowe w Łobzie, stan na dzień 04-05-2020 r.

Tab.II.1.2.4.4 Zestawienie danych dotyczących gruntów zabudowanych i zurbanizowanych na obszarze objętym zmianą Studium w gminie Łobez

Lp.	Rodz. Jedn. Terytorialnej	Grunty zabudowane i zurbanizowane [ha]								
		tereny mieszkaniowe	tereny przemysłowe	inne tereny zabudowane	zurb. Tereny niezabud lub w trakcie zabud.	tereny rekreacyjno – wypo czynkowe	użytki kopalne	tereny komunikacyjne		Razem
								drogi	tereny kolejowe	

1.	miasto Łobez – Obszar I	0	0	0	0	0	0	0,2224	0	0	0,0224
2.	miasto Łobez – Obszar II			0,0100	4,4365			0,8938			5,3403
3.	miasto Łobez – Obszar III							0,4650			0,4650
RAZEM		0	0	0,0100	4,4365	0	0	1,5812	0	0	6,0277

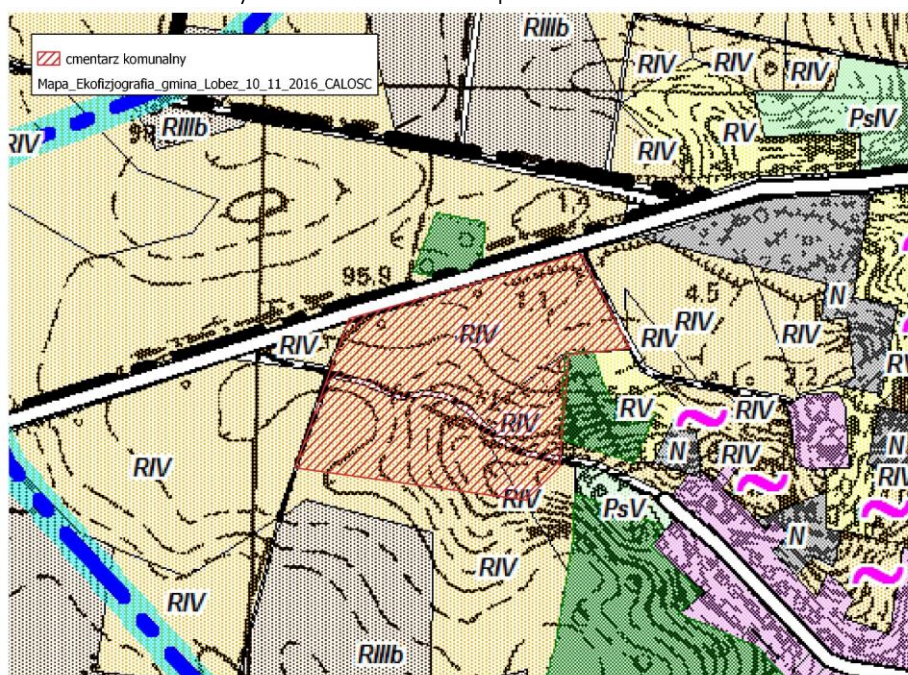
Źródło: Opracowanie własne na podst. danych Starostwo Powiatowe w Łobzie, stan na dzień 04-05-2020 r.

W strukturze gruntów ornych na obszarze objętym zmianą Studium gleby klasy IIIb stanowią - 2,94%, gleby klasy Iva i Ivb – 48,46%, a gleby klasy V i VI – 43,25,1%. Zestawienie rodzajów gruntów, jakie występują pod poszczególnymi terenami, wskazanymi do zmian w Studium, przedstawiają poniższa tabela i rysunki.

Tab.II.1.2.4.5 Zestawienie danych dotyczących klasy gleb na obszarze objętym zmianą Studium w gminie Łobez

	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	R VI	PsV	ŁIV	ŁV	W-ŁV	N
Obszar I – cmentarz	0	4,6497	3,6544	1,688	0	0,206	0	0	0	1,8451
Obszar II – zabudowa mieszkaniowa	1,0163	5,2332	1,0613	0,9605	0,0000	0,2700	0,0000	0,0000	0,0000	0,0015
Obszar III – zabudowa mieszkaniowa	0	0,9616	1,1667	8,6912	0,5034	0	1,6031	0,8008	0,2038	0
	1,0163	10,8445	5,8824	11,3397	0,5034	0,476	1,6031	0,8008	0,2038	1,8466

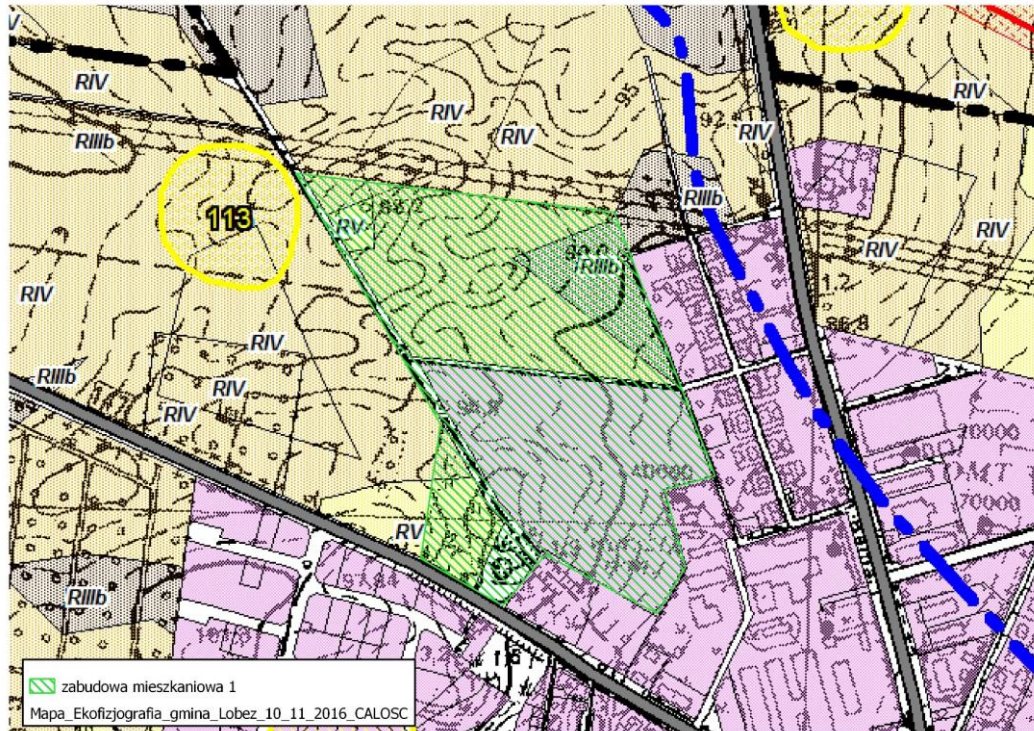
Rys. 5 Obszar I – teren pod cmentarz

Opracowanie ekofizjograficzne – część graficzna

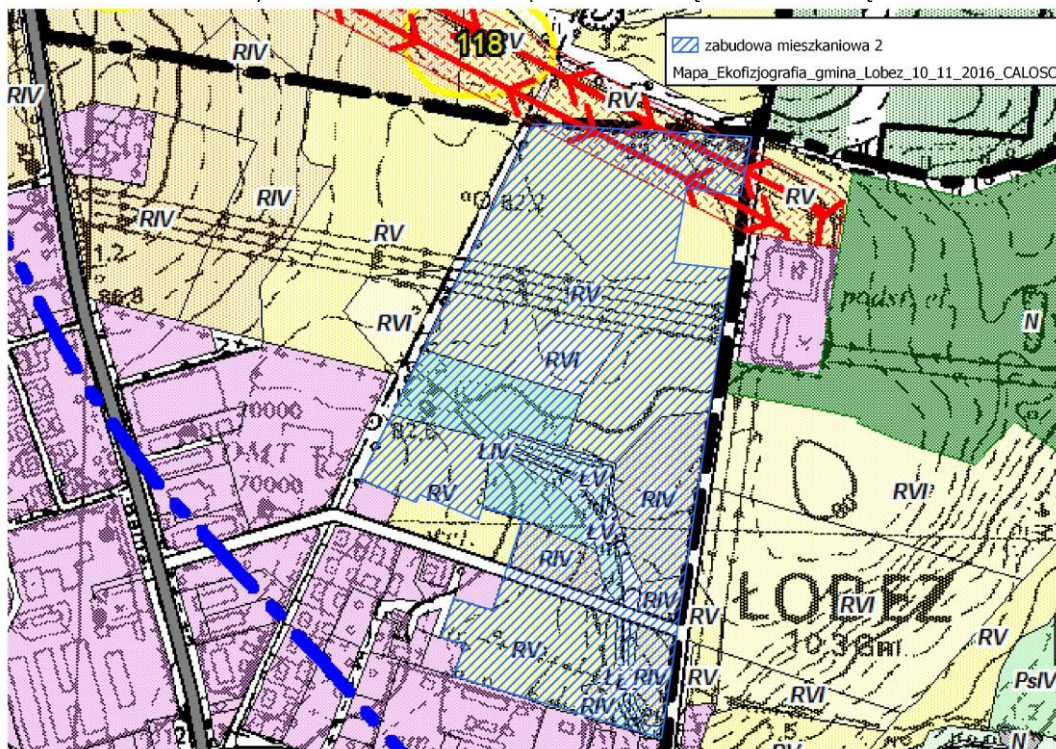

Rys. 6 Obszar II – teren pod zabudowę mieszkaniową

Opracowanie ekofizjograficzne – część graficzna

Rys. 7 Obszar III – teren pod zabudowę mieszkaniową

Opracowanie ekofizjograficzne – część graficzna

Grunty orne gminy, to w przeważającej większości gleby dobrych kompleksów żytnych zbudowanych z piasków gliniastych naglinowych, charakteryzujących się poprawnymi stosunkami wilgotnościowymi o niższej zasobności w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe, choć z reguły nieco zbyt kwaśne. Posiadają one podstawową zaletę –

są bardzo stałe (wieczne) w plonowaniu. Są to więc gleby znakomicie nadające się do upraw zbóż i ziemniaków, a dobór odpowiednich odmian, właściwa agrotechnika i nawożenie gwarantują uzyskiwanie na nich wysokich plonów.

Według opracowanej przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa mapy gleb na terenie gminy Łobez występują głównie gleby brunatne wyługowane, kompleksu żytniego dobrego i słabego wytworzone na piaskach słabo gliniastych i gliniastych lekkich (na terenach niezalesionych).

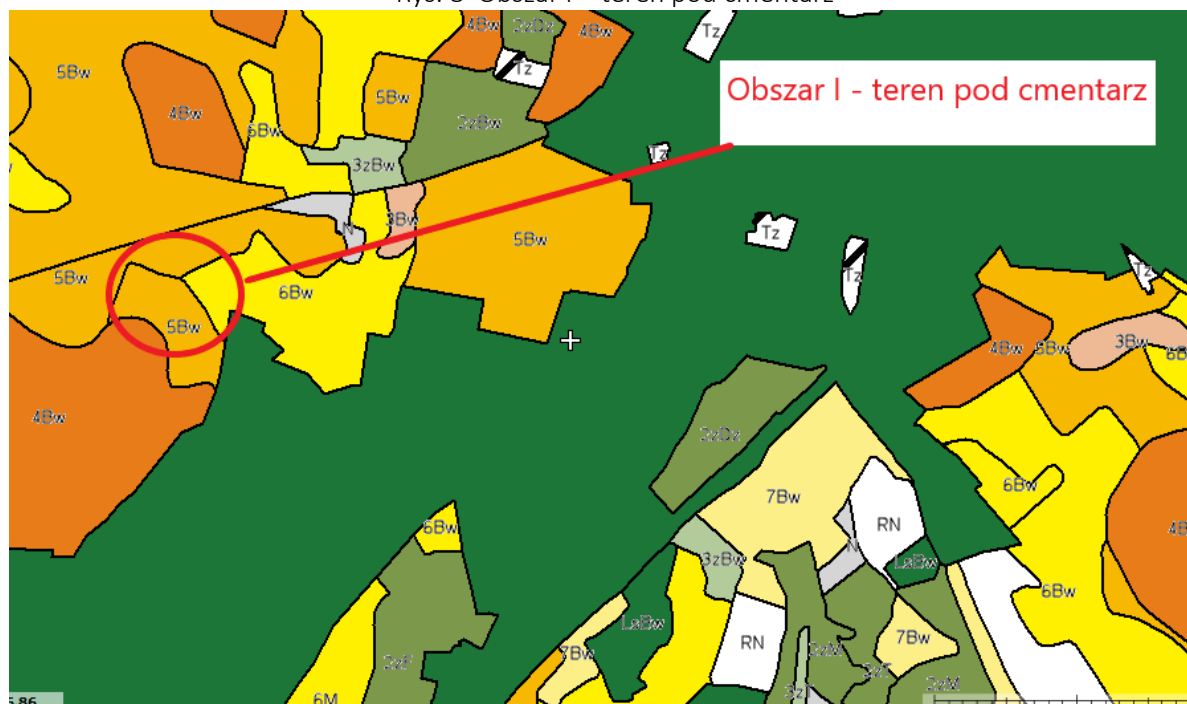
Występujące w granicach gminy łąki i pastwiska należą głównie do użytków zielonych średnich. Wytworzone na torfach niskich, występują głównie w dolinach rzecznych i w wilgotnych bezodpływowych obniżeniach wysoczyzny morenowej.

Wytworzone gleby na obszarze objętym zmianą należące do następujących kompleksów glebowych:

- 4 żytnei (pszenno-żytni) bardzo dobrego, który tworzą gleby brunatne wyługowane, zbudowane z piasków gliniastych mocnych zalegających na zwięźlejszym podłożu,
- 5 żytniego z piasków gliniastych mocnych dobrego, który tworzą gleby brunatne wyługowane, zbudowane z piasków gliniastych lekkich podścielonych średnio głęboko glinami lekkimi,
- 6 żytniego słabego, który tworzą gleby brunatne wyługowane zbudowane z piasków gliniastych lekkich podścielonych średnio głęboko piaskami słabo gliniastymi lub z piasków gliniastych lekkich podścielonych płytko piaskami słabo gliniastymi,
- 7 żytniego najslabszego, który tworzą gleby brunatne wyługowane zbudowane z piasków słabo gliniastych podścielonych płytko piaskami luźnymi,
- użytki zielone 2z – użytki zielone średnie, który tworzą gleby brunatne wyługowane, zbudowane z piasków gliniastych mocnych podścielonych średnio głęboko glinami lekkimi.

Rozmieszczenie w terenie kompleksów glebowych, jakie występują na poszczególnych obszarach zmiany Studium, przedstawiają poniższe rysunki.

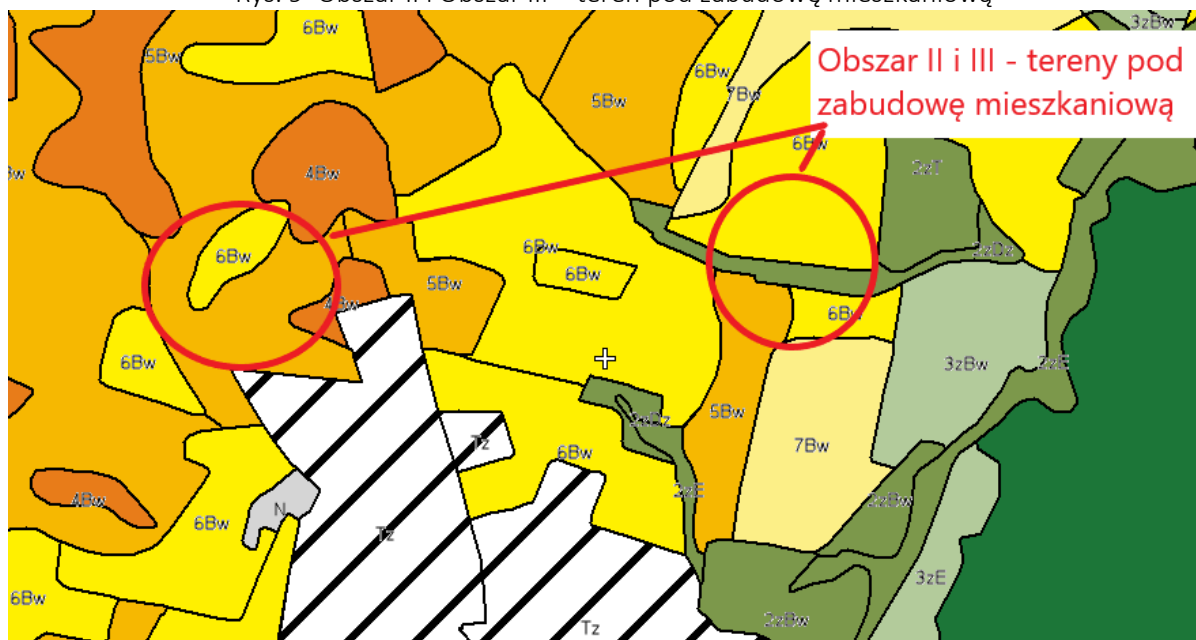
Rys. 8 Obszar I – teren pod cmentarz

System Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego

Rys. 9 Obszar II i Obszar III – teren pod zabudowę mieszkaniową

System Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego

1.2.5. Wody podziemne

Według podziału Polski na obszary hydrogeologiczne gmina Łobez leży w podregionie łobeskim, w którym główny poziom użytkowy wód znajduje się w utworach czwartorzędowych, a lokalnie tylko w poziomie osadów jurajskich.

Gmina Łobez położona jest na obszarze jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) numer GW60008 – Rega i Przymorze o powierzchni 2 845 km². Jest to obszar monitorowany, o dobrym stanie ilościowym i chemicznym, niezagrożony osiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla niniejszego JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Obszar Regi i Przymorza charakteryzuje się występowaniem wód słodkich na głębokości 5 – 25 m, lokalnie zaś na 50 m. Występowanie wód na tych głębokościach dotyczy utworów czwartorzędowych, a w części północnej gminy obejmuje również utwory kredowe, w których wody słodkie lub zasolone występują w kontakcie hydraulicznym z wodami czwartorzędowymi. Natomiast główny zbiornik wód podziemnych GZWP 125 „Wałcz – Piła” jest usytuowany w odległości 5,9 km w kierunku południowo-wschodnim od granicy gminy. Na mapie ekofizjograficznej stanowiącej załącznik nr 1 do opracowania (skala 1: 10 000) oznaczono występowanie obszaru JPWP oraz studni ujmujących aktualnie wody podziemne. Czwartorzędowy poziom wodonośny o ciągłym charakterze tworzy warstwę wodonośną o zwierciadle swobodnym na głębokości od kilku do 15 m p.p.t. Wydajność studni jest zróżnicowana i waha się od 10 m³/h w Mesznie do 185 m³/h w Łobzie. Poziom wodonośny w osadach jurajskich występuje na głębokości od 70 m do 120 m p.p.t, a jego miąższość waha się od kilku metrów do ok. 50 m (Zagórzycze), a przeciętna wydajność studni wynosi od 15 m³/h do 50 m³/h. W rejonie Łobza, gdzie wydajność studni użytkujących ten poziom wynosi od 130 m³/h do 180 m³/h – stanowi główny poziom użytkowy wód.

Głębokości poziomów użytkowych generalnie nawiązują do ukształtowania terenu. Młoda rzeźba z licznymi rozcięciami dolinnymi oraz zagłębieniami bezodpływowymi decyduje o nieciągłym charakterze zwierciadła wód podziemnych pierwszego poziomu wód i dużej zmienności jego zalegania. Małym zróżnicowaniem poziomu wód podziemnych

charakteryzują się płyty moreny dennej (tj. pomiędzy 2-5 m p.p.t.) w obrębie wąskich dolin, w których występują liczne ciek wodne oraz zagłębienia wypełnione wodami jezior, gdzie zwierciadło wody gruntowej zalega na głębokości poniżej 2 m p.p.t. Badania wahań stanów wód podziemnych, prowadzone w oparciu o studnie w miejscowości Łobez, wykazują niewielkie różnice w skali roku (od 550 mm do 593 mm). Zasilanie wód podziemnych na całym obszarze gminy odbywa się głównie poprzez opady atmosferyczne i przepływające wody rzek.

Tabela II.1.2.5 Charakterystyka ujęć wody na terenie miasta Łobez

miejsowość (nr ewid. działki)	Q_{maxh} m ³ /h	Q_{maxd} m ³ /doba	Q_{maxr} m ³ /rok	usytuowanie w rejonie
Łobez (dz. 31/4, dz. 38/22, dz. 38/23, dz. 38/21, obręb Suliszewice)	185,0	1 658,0	605 170,0 Zatwierdzone zasoby eksplo- atacyjne ujęcia wody 310m ³ /h	terenów mieszkaniowych, terenów wytwórczo- produkcyjnych i obsługi rolnictwa
Łobez (Nowamyl S.A.) ul. Szosa Świdwińska 1, Studnia	4,8	50,7	18 500	terenów mieszkaniowych, terenów wytwórczo- produkcyjnych i obsługi rolnictwa
2 ujęcie brzegowe z rzeki Regi do celów technologicznych	280	6300	463 000	

Źródło danych: Dane gminy Łobez

1.2.6. Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Sieć rzeczna gminy Łobez wchodzi w całości w system rzeki Regi, uchodzącej do Morza Bałtyckiego poza obszarem gminy. Gmina Łobez w całości położona jest w środkowej części dorzecza Regi o ogólnej powierzchni 2 672 km². Rzeka Rega wypływa z jeziora Resko Górne znajdującym się pod Połczynem Zdrój. Całkowita długość rzeki wynosi 199 km, w tym w granicach gminy znajduje się 31,5 km. Rzeka Rega jest najdłuższą z rzek rejonu Przymorza i posiada najmniejsze spadki wśród rzek polskiego wybrzeża. Rzeka płynie w części górnej ku północy, a powyżej Świdwina zatacza wielki łuk w kierunku południowo-zachodnim i pod Łobzem ponownie skręca na północ, przecinając równinę Łobeską i Gryficką. W swoim biegu wykorzystuje głębokie rynny subglacialne i rozcina Wysoczyznę Łobeską tworząc w ten sposób odcinek przełomowy, w obrębie którego silnie meandruje. W dolinie Regi poniżej Łobza występują liczne starorzecza i oczka wodne.

Teren gminy Łobez leży na obszarze jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych RW6000204259 – Rega od Starej Regi do Uklei. Jest to obszar typu 20 – rzeka nizinna żwirowa. Są to wody rzeczne monitorowane, silnie zmienione na skutek fizycznego oddziaływania człowieka, o złym stanie, jednak niezagrażone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem środowiskowym dla niniejszego JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.

W zakresie zaleceń ogólnych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odra (PGW_Odra) dla obszaru RW6000204259 zapisano:

- działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej,
- realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

Żaden z obszarów objętych zmianą Studium nie graniczy ani nie znajduje się w zasięgu jezior i oczek wodnych.

Obszar zabudowy mieszkaniowej 2 w swoich granicach zawiera rowy melioracyjne, prawdopodobnie służące do melioracji występujących tutaj łąk IV i V klasy.

Żaden z obszarów nie granicy z rzeką Regą, ani żadnym innym większym ciekim wodnym czy rzeką.

1.2.7. Warunki klimatu lokalnego

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski R. Gumińskiego rozpatrywany obszar położony jest w dzielnicy pomorskiej (IV), cechującej się wzrostem wpływów mas powietrza polarnomorskiego. Położenie omawianego obszaru po północnej stronie garbu pojeziernego decyduje o wielkości opadu wynoszącej średnio w roku 600-650mm (w półroczu letnim ponad 400mm) oraz o warunkach termicznych. Notuje się tu przeciętnie 116-130 dni przymrozkowych do 44 dni mroźnych oraz 2-3 dni bardzo mroźne. Pokrywa śnieżna utrzymuje się w tym rejonie około 60 dni. Średnioroczna temperatura powietrza wynosi dla okolic Łobza około 7,0°C, przy czym dla stycznia powyżej -2°C, natomiast dla lipca poniżej 17°C. Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 200 dni.

Według podziału Polski na regiony klimatyczne A. Wosia (1995) obszar opracowania położony jest w regionie Środkowopomorskim (VII), w którym liczniej występują dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem (przeciętnie w roku 50) oraz z pogodą chłodną i deszczową, których notuje się 26. Ponad 36 dni średnio w roku cechuje pogoda umiarkowanie ciepła z dużym zachmurzeniem i opadem, natomiast do mniej licznych niż w innych regionach należą dni z pogodą bardzo ciepłą, słoneczną i bez opadu (średnio w roku 11). W ciągu roku występuje tu przeciętnie 36 dni słonecznych, 196 pochmurnych oraz 132 dni z dużym zachmurzeniem. Dni bez opadu notuje się tutaj 193 a z opadem 171.

W rozpatrywanym okresie 1961-2000 średni roczny opad dla posterunku Wiewiecko jest zdecydowanie wyższy od przeciętnej wielkości dla Polski. W rocznym rytmie opadów w roku przeciętnym najwyższe sumy opadów rejestrowane są w lipcu, natomiast najniższe opady występują w lutym. Niższe sumy opadów miesięcznych obserwuje się również w kwietniu. Suma opadów półrocza letniego jest zaledwie o 17% wyższa od sumy opadów półrocza zimowego. Dla warunków klimatycznych Polski Środkowopomorskiej charakterystyczna jest znaczna przewaga (ponad 50%) opadów półrocza letniego nad sumą opadów zarejestrowanych w półroczu zimowym. W roku 1974, uznany dla posterunku Wiewiecko za wilgotny, najwyższą sumę opadów miesięcznych zanotowano w październiku. Opady te stanowią ponad 400% wartości opadów przeciętnych dla października. W roku wilgotnym, suma opadów w miesiącu (157mm) stanowi 198% sumy opadów przeciętnych dla lipca. Maksymalne odchylenie sum opadów rocznych od wielkości przeciętnej wynosi w posterunku Wiewiecko w roku wilgotnym 132% natomiast suma opadów w roku uznanym za suchy (1969) stanowi 70% sumy opadów zarejestrowanych w roku przeciętnym.

1.2.8. Szata roślinna i różnorodność biologiczna

Według podziału geobotanicznego Polski (Szafera, 1988) gmina leży w obrębie:

- Państwo: Holarktyka,
- Obszar: EuroSyberyjski,
- Prowincja: Niżowo-Wyżynna Środkowoeuropejska,

- Dział: Bałtycki,
- Poddział: Pas Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich,
- Kraina: Pojezierzy Pomorskie,
- Okręg: Wałecko-Drawski.

Podział geobotaniczny tego terenu pokrywa się obszarowo z podziałem fizjograficznym. Szata roślinna rozwija się w zależności od warunków biotopowych występujących na obszarze moreny czołowej (południowo-wschodnia część gminy) i moreny dennej (przeważająca część gminy) oraz dolin rzecznych.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Trampler 1988) obszar gminy znajduje się w:

- Kraina: Bałtycka,
- Dzielnicza: Pojezierze Wałecko-Myśliborskie,
- Mezoregion – Pojezierze Myśliborsko-Choszczeńskie.

Szatę roślinną obszaru gminy stanowi **flora** (gatunki roślin) oraz **roślinność** (zbiorowiska roślinne związane z odpowiednimi biotopami). W zakresie szaty roślinnej występującej na terenie gminy Łobez w „Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez” zidentyfikowano następujące fizjocenozy i ekosystemy:

- rzeki i ich doliny,
- jeziora i oczka wodne,
- torfowiska wszystkich typów: niskie, przejściowe i wysokie,
- zbiorowiska leśne o cechach naturalności i lasy gospodarcze,
- parki wiejskie, aleje przydrożne, pomniki przyrody.

Lasy na terenie gminy wchodzi w Zarząd Nadleśnictwa Łobez. Lasy o charakterze gospodarczym są zdominowane przez drzewostan sosnowy, podczas gdy roślinnością naturalną tych terenów stanowią głównie bory mieszane Pino – Quercetum i lasy mieszane Fago – Quercetum. Charakter zbliżony do bardziej naturalnego mają enklawy lasów bagiennych, łęgowych i grądowych – związane głównie z dolinami rzek.

W celu dokładniejszego opisu szaty roślinnej posłużono się opracowaniem „*Inwentaryzacji przyrodniczej Gminy Łobez*”, wykonanej przez Klub Przyrodników w 2019 – 2020 r.

Charakterystyka gminy Łobez pod kątem cech istotnych dla szaty roślinnej

Gmina Łobez jest jednym z cenniejszych przyrodniczo obszarów w regionie. Urozmaicona, młodogłacjalna rzeźba terenu, liczne, nieprzekształcone doliny rzeczne, zbiorniki wodne, obniżenia torfowe oraz większe kompleksy leśne sprawiły, że gmina Łobez jest miejscem występowania wielu rzadkich i chronionych siedlisk oraz gatunków.

Do szczególnie cennych należą zatorfione obniżenia w dolinach rzecznych (głównie rzek Regi, Brzeźnickiej Węgorzy, Starej Regi i Łoźnicy) oraz niewielkich zagłębieniach terenu poza dolinami. To miejsca szczególnie ważne dla wielu chronionych prawem unijnym siedlisk, m.in. torfowisk przejściowych i wysokich, torfowisk alkalicznych, łąk olszowo-jesionowych, borów i lasów bagiennych. W takich miejscach tworzą się również nie chronione, lecz także cenne łąki wilgotne, olsy, szuwały wielkoturzycowe i łozowiska.

Cenna flora oraz cenne siedliska skupiają się także wokół zbiorników wodnych, w tym przede wszystkim często niedostępnych koryt rzecznych, śródlęśnych jezior oraz oczek. Szczególnie znaczenie mają ubogie w składniki odżywcze jeziora dystroficzne, oligotroficzne i

mezotroficzne (m.in. Jeziora Kłępnicko, Karwowo, Unimskie, Chełm, Dybrzno, Niwka, Pucianowo).

Niezwykle cenne są fragmenty mało przekształconych lasów. Większość lasów w gminie Łobez to lasy gospodarcze, w których prowadzi się planową gospodarkę leśną. Fragmentarycznie występują cenne buczyny (m.in. koło Karwowa i jeziora Strzmiele), kwaśne dąbrowy (koło Łobza), grądy, bory bagienne oraz łągi (głównie w dolinie Regi i Starej Regi). Niektóre z tych lasów pełnią cenną funkcję wodochronną.

Elementami ważnymi dla bioróżnorodności są także różnego rodzaju zbocza, na których przy odpowiedniej wystawie mogą wykształcić się cenne zbiorowiska ciepłolubne (murawy kserotermiczne, okrajki, ciepłolubne postaci grądów i buczyn). Takie miejsca występują m.in. w okolicach Poradza, Przyborza i Łobza. Również wysokie i strome zbocza są miejscem wypływu źródeł, wokół których występuje cenna i chroniona roślinność (m.in. zbocza z buczynami nad jeziorem Strzmiele).

Stanowiskami najcenniejszych gatunków i roślinności są często miejsca charakteryzujące się ekstremalnymi warunkami siedliskowymi, np.: miejsca silnie podmokłe, ubogie w składniki odżywcze, bogate tylko w jedną grupę składników mineralnych (np. wapń), na stromych osypujących się skarpach, na nieustabilizowanym podłożu, na silnie wysuszonych, nagranych i nasłonecznionych zboczach. Występują tam gatunki i zespoły roślinne, które w stabilnym środowisku nie wytrzymałyby konkurencji gatunków i siedlisk kosmopolitycznych. Urozmaicona, młodoglacjalna rzeźba terenu sprawia, że tego typu miejsc w gminie jest bardzo dużo. Niestety są one najwrażliwsze na postępującą antropopresję i wymagają szczególnej ochrony.

Planowane do zmiany w Studium obszary w całości znajdują się w całości w granicach administracyjnych miasta.

Obszar I przeznaczony w zmianie Studium pod cmentarz komunalny stanowi niemal w całości pola uprawne. Strefa ochronna z kolei swoim zasięgiem obejmuje łąki świeże, ubogie, zarośla nitrofilne, zadrzewienia brzoźowe, buczynę oraz kwaśne buczyny. W przypadku strefy ochronnej nie ma to jednak istotnego znaczenia, ponieważ głównym celem wyznaczania stref ochronnych o charakterze sanitarnym wokół cmentarzy jest m.in. całkowity zakaz zabudowy stąd też w ramach niniejszej prognozy rozpatrywane będzie przewidywane oddziaływanie samego terenu cmentarza. Strefa ochronna potraktowana została jako swoisty bufor, zabezpieczający tereny sąsiadujące m.in. przed zabudową.

Sam teren cmentarza w „*Inwentaryzacji przyrodniczej Gminy Łobez*”, został sklasyfikowany jako obszar o niskich walorach przyrodniczych. Miejscami sąsiaduje on z terenami sklasyfikowanymi jako obszary o średnich walorach przyrodniczych.

Na obszarze objętym opracowaniem w zakresie cmentarza komunalnego, nie stwierdzono gatunków flory i fauny podlegających ochronie gatunkowej na mocy:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Obszary przeznaczone w projekcie zmiany Studium po zabudowę mieszkaniową (zarówno Obszar II, jak i Obszar III), stanowią w części pola uprawne. Obszar II zabudowy mieszkaniowej to również nieużytki, sąsiadujące z obszarami zabudowanymi. Obszar III

zabudowy mieszkaniowej - to miejscami roślinność ruderalna z zakrzaczeniami oraz terenu już zabudowane.

Obszary przeznaczone w zmianie Studium do zabudowy mieszkaniowej, autorzy inwentaryzacji przyrodniczej gminy Łobez, sklasyfikowali jako tereny o niskich walorach przyrodniczych.

Na obszarze objętym opracowaniem w zakresie zabudowy mieszkaniowej 1 oraz 2, nie stwierdzono gatunków flory i fauny podlegających ochronie gatunkowej na mocy:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Na terenie objętym opracowaniem oraz jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują siedliska przyrodnicze wskazane w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie *siedlisk przyrodniczych* oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

1.2.9 Fauna

Według regionalizacji zoogeograficznej (Kondracki 1988) obszar gminy leży w następujących jednostkach zoogeograficznych:

- Państwo: Holarktyka,
- Podpaństwo: Palearktyka,
- Prowincja Europejsko-Zachodniosyberyjska,
- Kraina Południowobałtycka,
- Dzielnica Bałtycka.

W wyniku waloryzacji faunistycznej na terenie gminy Łobez wyodrębniono dziesięć obszarów istotnych dla bytowania zwierząt, są to:

- 1) koryto Regi i tereny z nią sąsiadujące,
- 2) tereny leżące między Rożnowem Łobeskim a Rynowem,
- 3) stawny rybne leżące pośrodku lasów,
- 4) śródleśne mokradło na południe od Łobeskiego Stada Ogierów,
- 5) oczko wśród lasów, w kierunku południowej granicy gminy,
- 6) śródleśne jezioro Radostowo,
- 7) zalana łąka leżąca na skraju lasu w kierunku Zajezierza,
- 8) niewielkie zarastające bagienko na północny-zachód od miejscowości Zajezierze,
- 9) oczko wodne nieopodal Grabowa,
- 10) jezioro Klępnicko na północno-wschodnim skraju gminy Łobez.

Obszar objęty zmianą Studium nie leży na terenie żadnego z powyżej wymienianych obszarów. Siedliska występujące na obszarach objętym opracowaniem, stanowią w większości grunty orne [poła uprawne], a także tereny zabudowane, fragmenty obszarów ruderalnych z zakrzaczeniami.

Przeprowadzona została ocena wartości przyrodniczej istniejących siedlisk pod kątem możliwości występowania chronionych prawnie gatunków zwierząt oraz możliwości ich stałego bytowania, rozrodu i gniazdowania. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji stwierdza się, że obszary objęte opracowaniem znajduje się poza granicami obszarów o największej wartości faunistycznej. W wyniku przeprowadzonej oceny uznano, że istniejące w granicach obszaru opracowania biotopy nie są korzystne do dla rozmnażania się i bytowania przedstawicieli płazów (co potwierdzają wyniki przeprowadzonej opracowaniem „Inwentaryzacji przyrodniczej Gminy Łobez”).

W takich warunkach siedliskowych bogactwo gatunkowe ptaków ogranicza się do kilku gatunków, które są reprezentowane głównie przez ptaki pospolite należące do rzędu wróblowatych. Gatunki te nie są ujęte na liście gatunków zagrożonych i ginących oraz w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Obszar ten jest sporadycznym miejscem żerowania głównie przez łuszczeniaki, w tym wróbla i mazurka, a także pospolitych drozdów, szpaków i krukowatych.

1.2.10 Przyroda Nieożywiona

Na obszarze gminy wyróżniono szereg form geomorfologicznych. Niektóre z nich mają duże znaczenie dla walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy. Do interesujących obiektów geomorfologicznych na terenie gminy zalicza się:

- ciąg moreny czołowej - występujący w południowej i południowo-wschodniej części gminy (na południe i południowo-wschód od Łobza) – obszar charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu i stosunkowo dużymi różnicami wysokości względnej. Teren pocięty jest dolinkami i zagłębieniami wytopiskowymi po martwym lodzie, częściowo zalesiony, umożliwiając szerokie otwarcia widokowe;
- pradolina pochodzenia lodowcowego - biegnie z południa w kierunku północno-zachodnim, wykorzystana jest częściowo przez rzekę Regę – obszar szerokiej plejstocenijskiej doliny, odprowadzającej wody sprzed czoła cofającego się lodowca z jeziorami: Unimskie, Dobieszewo, Chełm, Strzemiele.
- dolina Starej Regi - biegnąca od czoła lodowca w kierunku północnym (północno - wschodnia granica gminy) – obszar wąskiej rynny;
- dolina rzeki Regi – obszar szerokiej i malowniczej doliny, wcięty w wysoczyznę morenową na głębokość do 50 m. Z górnych tarasów doliny rozpościera się doskonałe otwarcia widokowe. Brzegi doliny porośnięte są częściowo lasem, zaś jej krawędzie pocięte są erozyjnymi dolinami.
- polodowcowa wysoczyzna morenowa – występująca w przeważającej części gminy - obszar łagodnie pofalowany, z powcinanymi dolinami, użytkowany głównie rolniczo, częściowo zaś zalesiony.
- oz - jedyny na terenie gminy Łobez (nieudokumentowany), leżący na południowo-zachód od wsi Dobieszewo z jeziorami przyozowymi (Konie i Mielno – teren gminy Radowo Małe).

Ponadto na obszarze gminy występują charakterystyczne dla wysoczyzny morenowej zespoły oczek wodnych pochodzenia wytopiskowego. Oczka takie rozsiane są po praktycznie całej powierzchni gminy, jednak miejscami tworzą większe kompleksy. Największym zagęszczeniem niewielkich obniżen i zagłębien powytopiskowych charakteryzuje się część gminy położona na wschód od linii kolejowej Łobez - Węgorzyno, w rejonie miejscowości: Suliszewice, Rożnowo Łobeskie i Zajezierze. Znajduje się tutaj wiele małych i nieco większych śródpolnych stawków i jezior, oraz torfowisk. W związku z urozmaiceniem terenu jest to obszar o wysokiej wartości krajobrazowej.

Inne obiekty przyrody nieożywionej to głązy i głązowiska. Na terenie gminy Łobez głązy narzutowe w naturalnych miejscach występują rzadko. Nie zarejestrowano żadnego głązu uznanego za pomnik przyrody. Grupy głązów różnej wielkości znajdują się w nieczynnych, niezrekultywowanych żwirowniach w okolicy Przyborza i Łobza (w kierunku Unimia) oraz w żwirowniach czynnych w okolicach Poradza, Prusinowa, Dalna i Wysiedla. Naturalne głązowisko znajduje się przy drodze Karnice - Karwowo, ale poza granicą gminy. Spora ilość głązów znajduje się na cmentarzach, często już nieczynnych, np. w miejscowościach: Przyborze, Worowo, Suliszewice, Rożnowo Łobeskie czy Zajezerze. W tych wypadkach istnieje możliwość, że głązy zostały przywiezione z innych rejonów. Ogólnie na terenie gminy zarejestrowano trzy obiekty godne uwagi:

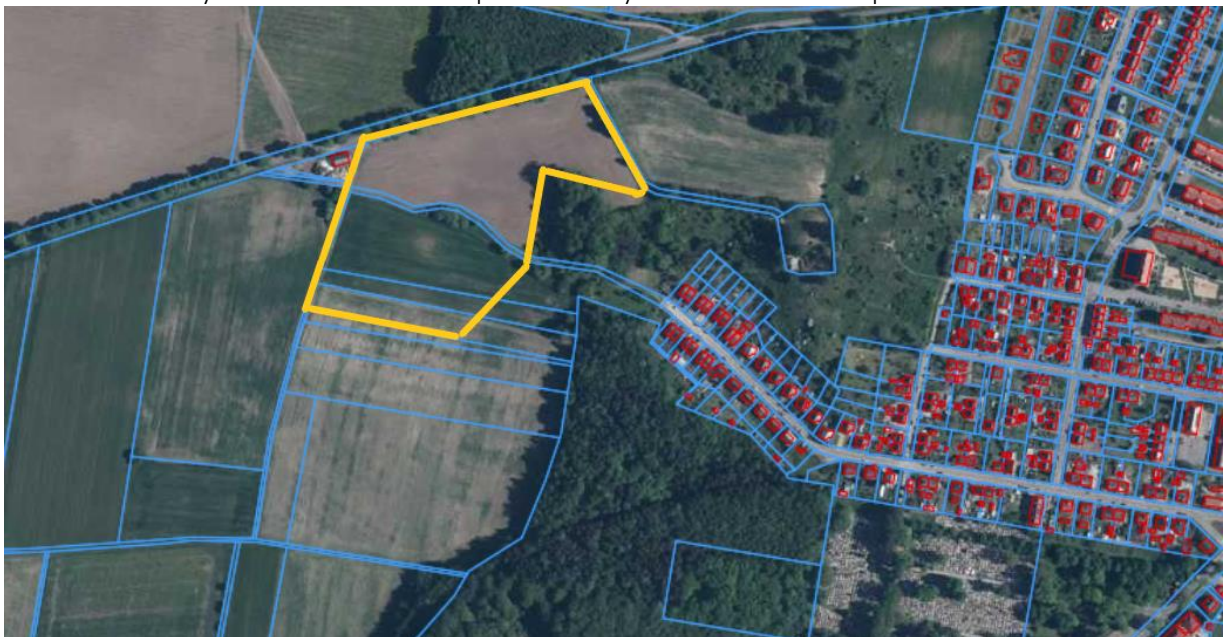
- Głąz narzutowy w nieczynnym wyrobisku, ok. 200 m. na południe od zabudowań wiejskich Przyborza. Opis: duży głąz granitowy, zepchnięty do dołu wraz z innymi mniejszymi głązami, utrudniony dostęp. Wymiary: obwód ok. 8,6 m.
- Głąz narzutowy w nieczynnym wyrobisku, dawnej żwirowni położonej na północ od drogi z Łobza do Unimia, w zboczu wschodnim doliny Regi. Opis: duży głąz granitowy, podobny do poprzedniego, lepsza dostępność. Wymiary: obwód ok. 6,0 m.
- Głąz narzutowy na skraju lasu, przy wjeździe do wsi Worowo od strony Prusinowa, ok. 100 m. od drogi. Opis: głąz granitowy, w znacznej części zakopany, prawdopodobnie wydobyty z położonego obok wyrobiska (już zrehabilitowanego). Wymiary: obwód ok. 3,7 m, wysokość 0,6 m.

Obszar objęty zmianą Studium nie zawiera żadnej z powyżej wymienianych form geomorfologicznych o dużych walorach krajobrazowych.

2. Struktura przyrodnicza obszaru, w tym różnorodności biologicznej

Analizując istniejące elementy środowiska na obszarze zmiany Studium, należy stwierdzić, że pod względem przyrodniczym tereny te charakteryzują się niewielką bioróżnorodnością. Są to obszary o jednolitej rzeźbie terenu, na których występują głównie zbiorowiska roślinne kwalifikowane jako pola uprawne oraz nieużytki, roślinność ruderalna i zakrzaczenia, sąsiadujące bezpośrednio z zabudową oraz obszarami silnie zurbanizowanymi.

Rys. 10 Obszar I – teren przeznaczony w zmianie Studium pod cmentarz

System Informacji Przestrzennej Gminy Łobez

Rys. 11 Obszar II i Obszar III – tereny przeznaczony w zmianie Studium pod zabudowę mieszkaniową

System Informacji Przestrzennej Gminy Łobez

3. Zasoby przyrodniczo-krajobrazowe i ich ochrona prawna

3.1 Ustawowe formy ochrony przyrody

3.1.1 Obszary Natura 2000

Żaden z proponowanych do zmiany w Studium terenów nie znajduje się w zasięgu form ochrony przyrody podlegających na mocy przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.).

Na terenach przeznaczonych pod zmianę Studium nie występują też indywidualne formy ochrony przyrody, wskazane w ustawie j/w.

Najbliższej zlokalizowaną powierzchniową formą ochrony przyrody jest obszar Natura 2000 Dorzecze Regi PLH320049, zlokalizowany ok. 400 m na południe od obszaru objętego opracowaniem, przeznaczonego pod cmentarz komunalny i jego strefę ochronną.

Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 (SOO) - PLH320049 – Dorzecze Regi

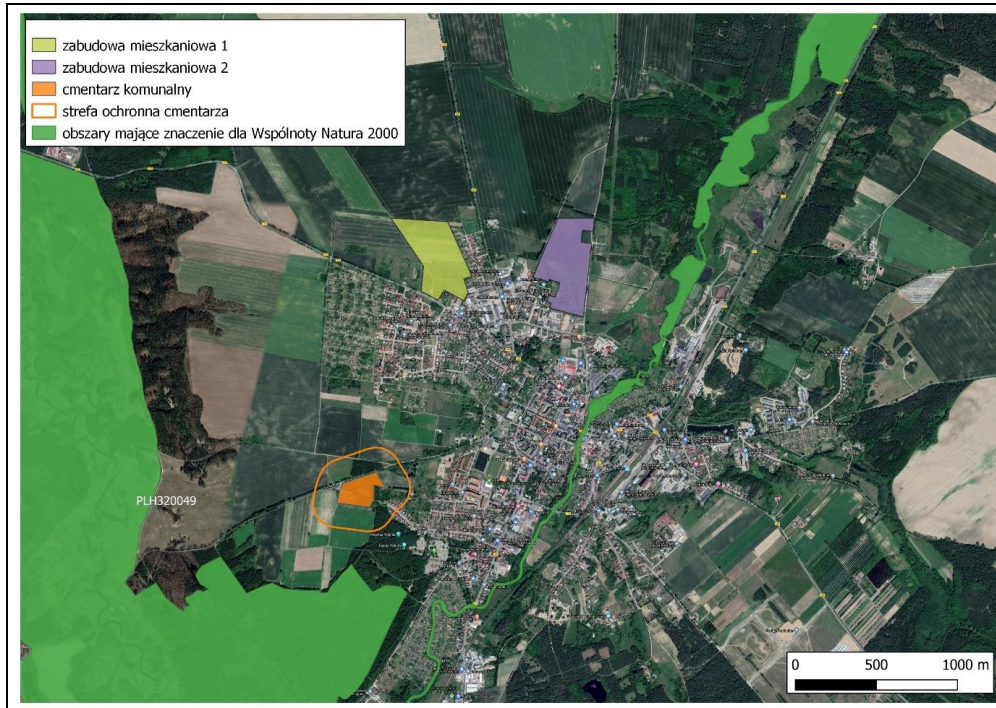
Obszar obejmuje swymi granicami dolinę Regi od Trzebiatowa do jej obszarów źródłowych oraz szereg dolin dopływów: Starej Regi, Brzeźnickiej Węgorzy, Reskiej Węgorzy, Piaskowej, Sępólnej, Uklei, Rekowy i Mołstowej. Z łącznej długości 172 km, w obszarze znajduje się ok. 160 km długości Regi. Granice obejmują doliny rzeczne (dno wraz ze zboczami) z wyłączeniem terenów z zabudową, w obrębie których obszar ogranicza się w zasadzie do koryta rzeczno. W niektórych miejscach granice obszaru wychodzą poza dolinę rzeczno w celu włączenia przylegających do doliny wyjątkowo cennych kompleksów siedlisk przyrodniczych zwykle bagiennych. Na obszarze gminy Łobez SOO Doliny Regi obejmuje obszar doliny Regi wraz z jej dopływami i tym samym przebiega przez całą gminę dwoma pasmami w układzie północ – południe. Rega jest jedną z najdłuższych rzek polskich wpadających bezpośrednio do Bałtyku, zachowując jednocześnie prawie w całej swej

długości charakter cieków łośosiowych. W obrębie obszaru w górnej części doliny Regi znajdują się dobrze zachowane kompleksy źródliskowe, wilgotne i świeże łąki oraz jeziora rozrzucone wśród lasów. Na zboczach doliny w wielu miejscach wykształca się kwaśna buczyna i grądy subatlantyckie.

Lokalizację obszarów objętych zmianą Studium na tle najbliższych zlokalizowanych form ochrony przyrody została pokazana na mapie stanowiącej załącznik graficzny nr 1 do niniejszego opracowania ekofizjograficznego oraz poniższy rysunek.

Rys. 12 Lokalizacja obszarów objętych zmianą Studium na tle istniejących form ochrony przyrody

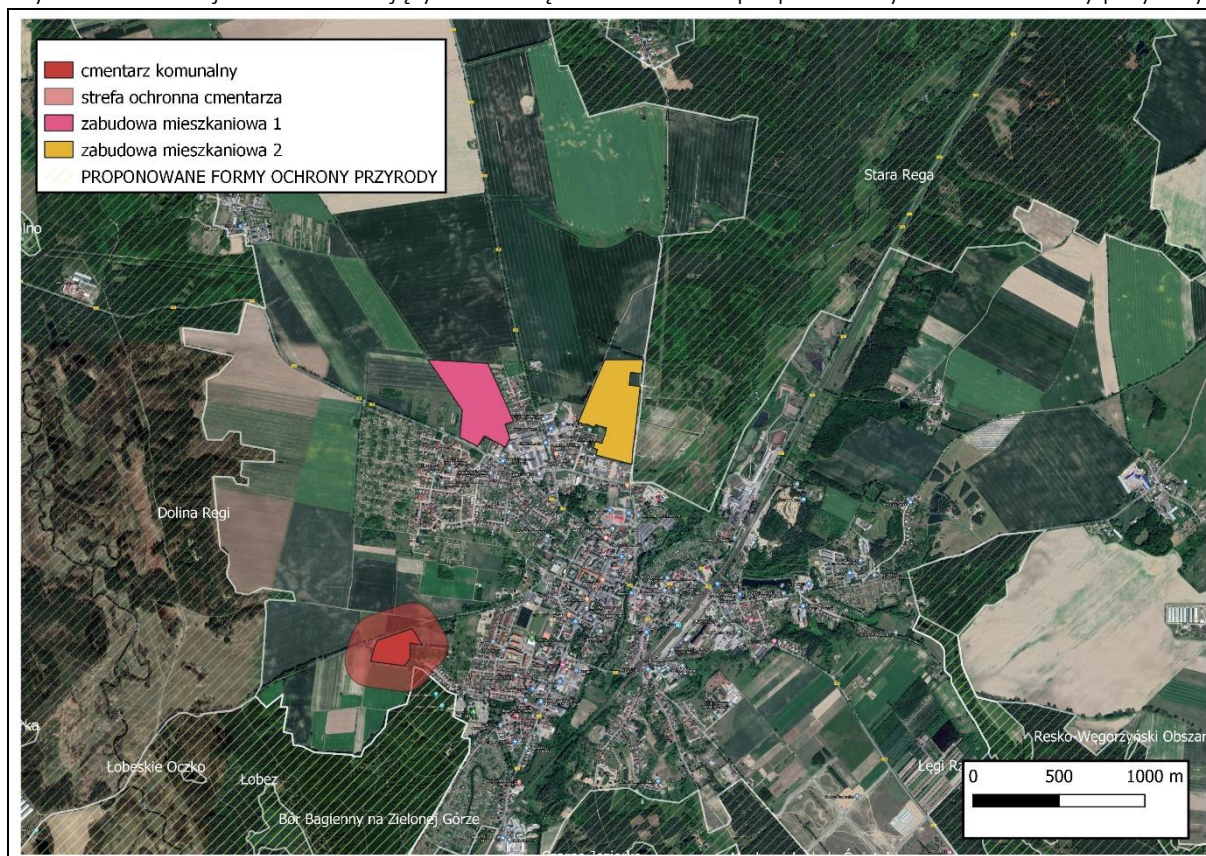
Inwentaryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez, 2020 r

Odnosnie proponowanych form ochrony przyrody, wskazanych w „*Inwentaryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez*” (2020 r.), tereny objęte zmianą Studium zlokalizowane są:

- obszar zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) graniczy bezpośrednio z proponowanym do ochrony obszarem chronionego krajobrazu „Stara Rega” (obszar ten zlokalizowany jest we wschodniej części gminy, obejmuje, idąc od północy: rynną jeziora Kłępnicko, dolinę Regi na północny-wschód od Łobza, dolinę Starej Regi wraz z szeroką odnogą doliny koło Rynowa i obszarem kemowym między Rynowem a Rożnowem Łobeskim);
- obszar strefy ochronnej dedykowanej cmentarzowi komunalnemu częściowo znajduje się w granicach proponowanego do ochrony zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Łobez” (fragment doliny Regi na zachód od Łobza wraz z ujściowym fragmentem Reskiej Węgorzy, którego celem jest zachowanie przyrodniczych i kulturowych walorów fragmentu doliny rzeki Regi oraz ujściowego odcinka Reskiej Węgorzy wraz z dużym kompleksem leśnym oraz jeziorami twardowodnymi).

Rys. 13 Lokalizacja obszarów objętych zmianą Studium na tle proponowanych form ochrony przyrody

Inwentaryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez, 2020 r

3.1.2 Pomniki przyrody

Na żaden z proponowanych do zmiany w Studium terenów nie stwierdzono występowania pomników przyrody objętych Uchwałą Nr XXXVII/294/02 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 13 kwietnia 2002 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody na terenie gminy Łobez. Zgodnie z niemniejszą uchwałą tą formą ochrony przyrody na terenie gminy Łobez objęto: 1 obiekt przyrody nieożywionej (głaz narzutowy) i 4 obiekty przyrody ożywionej (pojedyncze drzewa). Wykaz i opis pomników przyrody przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela II.3.1.2 Charakterystyka pomników przyrody na terenie gminy Łobez

Lp.	Nazwa	Opis
1.	głaz narzutowy	Eratyk z epoki Plejstocenu. Leśnictwo Unimie oddz. 117 h; przy zarośniętej drodze, w niewielkim wąwozie, w obrębie niewielkiego głazowiska
2.	Platan klonolistny	Drzewo pojedyncze, obwód 340 cm, wysokość 30 m. Lokalizacja: Zachelmie - zabytkowy park dworski, od strony południowej ruin; koło boiska, ok. 30m od zabudowań
3.	Lipa drobnolistna	Drzewo pojedyncze – nazwa: Elizabeth, obwód 740 cm, wysokość 30 m. Lokalizacja: Zachelmie - zabytkowy park dworski od strony południowo-wschodniej ruin; w głębi parku, przy ścieżce, ok. 50 m od zabudowań

4.	Kasztanowiec pospolity	Drzewo pojedyncze, obwód 430 cm, wysokość 35 m. Lokalizacja: Strzemiele - nad rzeką Mielnicą (lewy dopływ Regi) Ścieżka rowerowa, w miejscu w którym do roku 1958 istniała osada; przy samej drodze, nad rzeką;
5.	Dąb bezszypułkowy	Drzewo pojedyncze – nazwa: Bartek, obwód 590 cm, wysokość 30 m. Lokalizacja: przy drodze powiatowej Unimie - Dobieszewo 500 metrów za wsią Unimie; przy samym asfalcie

3.1.3 Ochrona gatunkowa

Na obszarze objętym opracowaniem w zakresie zabudowy mieszkaniowej 1 oraz 2, nie stwierdzono gatunków flory i fauny podlegających ochronie gatunkowej na mocy:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Na obszarze objętym opracowaniem w zakresie cmentarza komunalnego, nie stwierdzono gatunków flory i fauny podlegających ochronie gatunkowej na mocy:

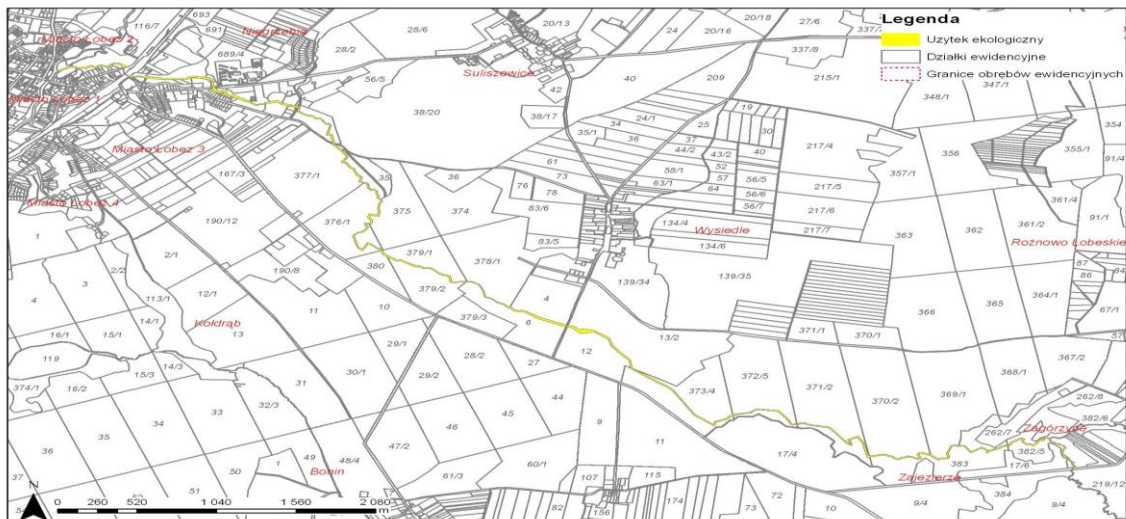
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

3.1.5 Użytki ekologiczne

Na żaden z proponowanych do zmiany w Studium terenów nie stwierdzono występowania użytku ekologicznego. Zgodnie z Uchwałą Nr XX/144/2016 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 29 kwietnia 2016 r. na terenie gminy Łobez ustanowiony został jeden użytek ekologiczny pn. "Niebieski korytarz ekologiczny rzek Łożnicy i Gardominki-III". Jest to obszar o łącznej powierzchni 6,705 ha, położony wzdłuż rzek Łożnica i Gardomnika, od miejscowości Łobez do miejscowości Zagórze.

Rys. 14 UE "Niebieski korytarz ekologiczny rzek Łożnicy i Gardominki-III"

Źródło: Uchwała Nr XX/144/2016 Rady Miejskiej w Łobzie z dnia 29 kwietnia 2016 r.

Na obszarze gminy Łobez brak jest innych ustawowych form ochrony przyrody, tzn. nie występują:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

3.2 Inne obszary chronione

3.2.1 Ochrona gruntów leśnych

Na jednym z obszarów objętych zmianą studium istnieje niewielki fragment gruntów leśnych, który pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu. Niniejszy teren leśny znajduje się na Obszar I zmiany, tj. na terenie przeznaczonym pod cmentarz komunalny w Łobzie. Jest to niewielki fragment terenów leśnych, który nie jest objętym wydzieleniem leśnym i nie ma charakteru lasów ochronnych.

Rys. 15 Obszar I zmiany Studium przeznaczony na cmentarz ze wskazaniem gruntów leśnych

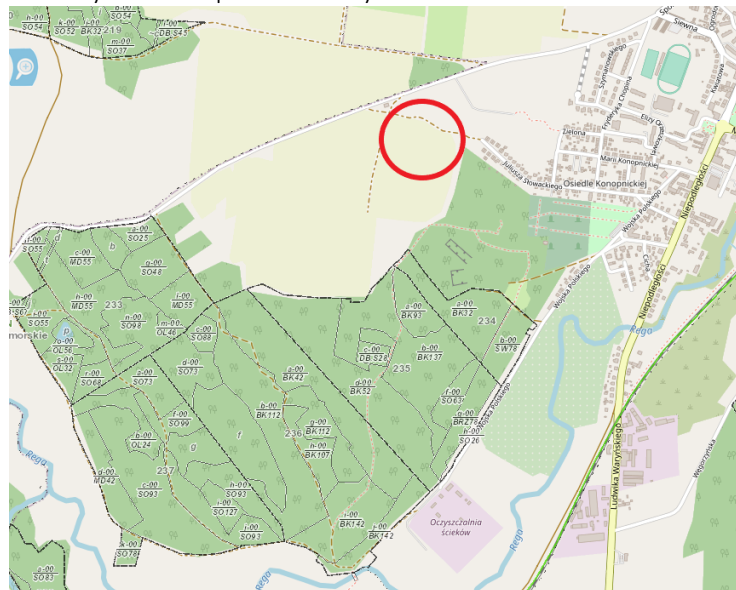

System Informacji Przestrzennej Gminy Łobez

Teren leśny przeznaczony pod cmentarz zlokalizowany jest w bliskim sąsiedztwie kompleksu parkowego o charakterze leśnym tzw. „Wzgórza Rolanda”.

Rys. 16 Obszar I zmiany Studium przeznaczony na cmentarz w otoczeniu kompleksów leśnych

Źródło: Bank Danych o Lasach

Tym niemniej wszystkie grunty leśne podlegają ochronie na mocy Ustawy o ochronie gruntów rolnych

i leśnych. Ochrona gruntów leśnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- zapobieganiu procesom ich degradacji i dewastacji oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi;
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżaniu ich produktywności.

3.2.2 Ochrona gruntów rolnych

Na mocy Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161) istnieją ograniczenia w przeznaczaniu gruntów na cele nierolnicze i nieleśne. Zgodnie z art.6 Ustawy na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Z kolei przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością przemysłową, a także innych obiektów budowlanych należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty. Natomiast zgodnie z art.7 ustawy zgody właściwego do spraw rozwoju wsi na zmianę przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne wymagają grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III. Zgodnie jednak z Art. 10a. ustawy powyższych przepisów nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast. Wszystkie obszary objęte zmianą znajdują się w granicach administracyjnych miasta Łobez.

3.2.3 Udokumentowane złoża kopalin

Na podstawie art. 125 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*, ochronie podlegają złoża kopalin. Ochrona ta polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

Na obszarze objętym zmianą nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców.

3.2.4 Strefy ochrony ujęć wody

Zgodnie z Rozporządzeniem Dyrektora RZGW w Szczecinie w drodze aktu prawa miejscowego zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.), na terenie gminy Łobez nie zostały wyznaczone żadne strefy ochronne ujęć wód podziemnych i powierzchniowych. Natomiast z dniem 31 grudnia 2012 r. wygasła strefa ochrony ujęcia wody w Łobzie przy ul. Wojcelska ustanowiona przed 1 stycznia 2002 r. (na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku *o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2011 r. Nr 32 poz. 159).

4. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie gminy Łobez znajduje się szereg zabytków, w tym obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską. Tym niemniej na obszarach objętych zmianą Studium brak jest obiektów zabytkowych, jak również obszarów objętych ochroną konserwatorską.

5. Powiązanie przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem

5.1. Gleby

Wytworzone gleby na analizowanym obszarze są związane z osadami glacialnymi i warunkami gruntowo-wodnymi. Na terenie gminy Łobez wytworzyły się praktycznie dwa dominujące typy gleb: gleby płowe (gleby płowe odgórnie oglejone i gleby płowe właściwe) powstałe na piaskach teras rzecznych i sandrowych oraz gleby rdzawe bielcowane na glinach morenowych moreny dennej. Gleby rdzawe bielcowane jako typowe gleby strefowe pasa subborealnego są szczególnie predystynowane do gospodarki leśnej, gdzie uznaje się je za gleby dobre, lecz podatne na degradację (przez sadzenie monokultur sosnowych i świerkowych). Naturalnymi zbiorowiskami roślinnymi porastającymi gleby rdzawe są bory mieszane i lasy mieszane.

Natomiast naturalną roślinnością porastającą gleby płowe są lasy liściaste lub mieszane. Z wyjątkiem gleb piaszczystych, podmokłych i narażonych na intensywną erozję są to dla rolnictwa gleby dobre i bardzo dobre. Najczęściej uprawiane na tych ziemiach są: pszenica, burakicukrowe, kukurydza, warzywa i owoce, żyto, owies, rzepak, groch, ziemniaki, koniczyna, lucerna i proso.

Podobna struktura gleb występuje na terenie gmin ościennych, gdzie warunki gruntowo-wodne determinują charakter użytkowania: upraw rolniczych lub leśnych. Grunty użytkowane jako lasy są zlokalizowane przede wszystkim w sąsiedztwie dolin rzecznych i jezior. Większe ich kompleksy znajdują się wzdłuż Doliny Regi, są to głównie lasy sosnowe z domieszką dęby, buku i świerku. Natomiast użytki zielone występują głównie w dolinach rzek m.in. Regi i Mostowej, a także w lokalnych obniżeniach. W strukturze użytkowania powierzchni terenu zdecydowanie przeważają grunty orne.

5.2. Warunki wodne

Pod względem wód podziemnych powiązanie obszaru gminy z otoczeniem odbywa się przede wszystkim poprzez obszar jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) numer 8 – Rega i Przymorze o powierzchni 2 845 km², charakteryzujący się występowaniem wód słodkich na głębokości 5-25m, lokalnie zaś na 50m. Główny zbiornik wód podziemnych GZWP 125 „Wałcz - Piła” jest usytuowany w odległości 5,9 km od granicy gminy.

Odnośnie wód powierzchniowych główne znaczenie ma dolina rzeki Regi wraz z jej dopływami. Rega jest jedną z najdłuższych rzek zachodniego Pomorza, należąca do bezpośredniego zlewiska Bałtyku. Tak więc stan rzeki na terenie gminy Łobez ma znaczenie dla terenów położonych poniżej gminy, przez które przepływa rzeka, a pośrednio również dla stanu wód Bałtyku.

5.3. Obszary cenne przyrodniczo

Pod względem fauny i flory gmina Łobez jest powiązana lub sąsiaduje z następującymi obszarami cennymi przyrodniczo:

1. Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000
  - PLB320019 – Ostoja Drawska (ok. 0,5 km od granicy gminy)
  - PLB320010 – Wybrzeże Trzebiatowskie (ok. 38 km od granicy gminy, oddziaływanie występuje głównie poprzez dorzecze rzeki Regi)
2. Obszar Chronionego Krajobrazu
  - OCHK229 - Pojezierze Drawskie (bezpośrednio przy granicy z gminą)
3. Park Krajobrazowy
  - PK90 - Inski Park Krajobrazowy (ok. 5 km od granicy gminy)
  - PK81 - Drawski Park Krajobrazowy (ok. 14 km od granicy gminy)
4. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy
  - Krasibór (ok. 5 km od granicy gminy)

6. Dotychczasowe zmiany w środowisku

6.1 Zmiany w strukturze użytkowania terenu

Występujące dotychczasowe zmiany w środowisku przyrodniczym są uwarunkowane głównie działalnością człowieka (lub jej zaniechaniem) oraz zmianami klimatu. Najważniejszymi czynnikami zmieniającymi sposób użytkowania terenu związanymi z działalnością człowieka są;

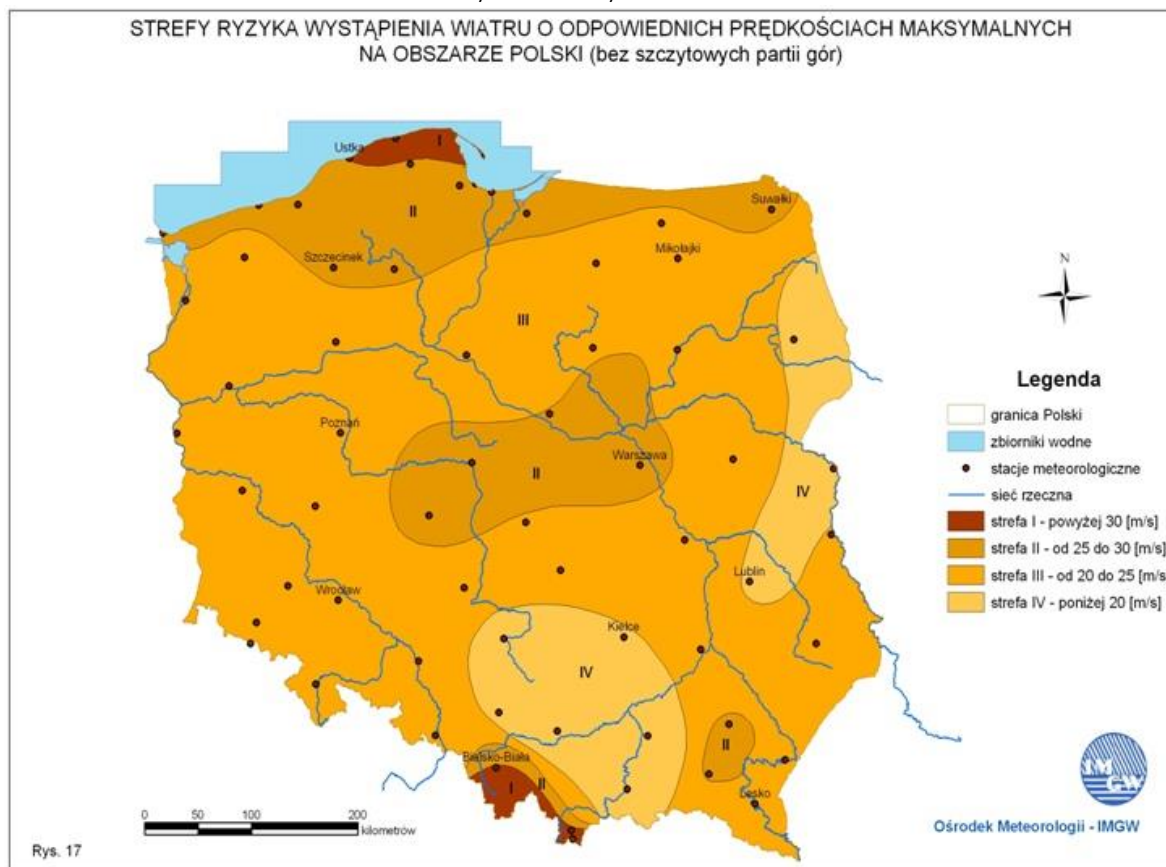
- urbanizacja – współcześnie obserwuje się tendencję stałego wzrostu powierzchni zabudowy na terenie gminy, w tym przede wszystkim wzrost zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej,
- rolnictwo – ze względu na duży udział gruntów rolnych w całkowitej powierzchni gminy, działalność rolnicza w znacznej mierze decyduje o strukturze użytkowania terenów,
- leśnictwo – podobnie jak rolnictwo ze względu na duży udział gruntów leśnych ma znaczące oddziaływanie,
- turystyka i rekreacja – stale obserwowany jest wzrost powierzchni terenów przeznaczonych lub udostępnionych dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Utrzymujące się obecnie tendencje wzrostu temperatury (w ciągu 12 lat przyrost temperatury wzrósł aż 0,12°C) będzie ostatecznie prowadzić do przesunięcia stref klimatycznych, co może spowodować wymarcie około 20% rodzimych gatunków roślin. Jeszcze większe zmiany mogą nastąpić na skutek wzrostu natężenia promieniowania UV, bowiem około 50% gatunków roślin strefy umiarkowanej cechuje się dużą wrażliwością na ten czynnik.

Prowadzone w ostatnich latach prace dowodzą, że zmiany klimatu znajdują swoje odzwierciedlenie w zmienności warunków solarnych w Polsce. Roczne zróżnicowanie średnich sum usłonecznienia na obszarze Polski kształtuje się od około 1400 do 1700 godzin w roku. Rejonami uprzywilejowanymi pod tym względem jest wybrzeże Bałtyku oraz środkowa część Polski wraz z Lubelszczyzną. Zmianie ulega też częstotliwość i ilość opadów oddziałujących bezpośrednio na środowisko naturalne. Na większości obszaru Polski nastąpiła zmiana struktury opadów polegająca na zdecydowanym wzroście liczby dni z opadem dobowym o dużym natężeniu od 50 do 15 mm/dobę i zanikiem opadów poniżej 1 mm/dobę. opady są bardziej gwałtowne, krótkotrwałe, niszycielskie, powodujące coraz częściej gwałtowne powodzie. Skutki ocieplenia uwidoczniają się również w zintensyfikowaniu występowania na obszarze Polski ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak susze, wiatry huraganowe i trąby powietrzne oraz grad.

Rys. 17 Strefy wiatrów

6.2. Główne źródła przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Do głównych negatywnych zmian w środowisku na analizowanym obszarze można zaliczyć:

1) procesy urbanizacyjne:

- rozwój przestrzenny miejscowości wzdłuż istniejących linii komunikacyjnych, powodujące przerwanie korytarzy ekologicznych oraz wydłużenie barier ekologicznych jakimi są obszary zabudowane,
- powstawanie rozproszonej zabudowy poza zwartymi układami osiedleńczymi,
- silne przekształcenia warunków mikrosiedliskowych w obrębie obszarów zabudowanych (zabudowa powierzchni biologicznie czynnej) powodujące eksterminację roślinności ruderalnej,

- zagospodarowanie otoczenia linii komunikacyjnych pełniących funkcję korytarzy ekologicznych,
  - nienadążająca za urbanizacją rozbudowa infrastruktury (zwłaszcza kanalizacji i oczyszczalni ścieków),
  - zwiększenie zanieczyszczenia powietrza wynikające ze wzrostu liczby środków transportu (zwłaszcza indywidualnego) oraz indywidualnych źródeł ciepła;
- 2) rolnictwo:
- powstawanie dużych, skomasowanych powierzchni upraw rolnych kosztem miedzy i zarośli śródpolnych (likwidacja korytarzy ekologicznych),
  - niszczenie oczek i mokradeł śródpolnych podczas prac polowych,
  - intensywne zagospodarowanie użytków zielonych (orka, melioracja, nawożenie, obsiewanie szlachetnym gatunkami traw, stosowanie środków ochrony roślin) powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej oraz zamieszczenie wód,
  - funkcjonowanie ośrodków intensywnej hodowli powodujących skażenie gleby i zanieczyszczenie wód;
- 3) leśnictwo:
- osuszanie śródleśnych oczek wodnych i torfowisk, poprzez przecinanie ich rowami melioracyjnymi,
  - zamiana śródleśnych potoków na rowy, powodująca niszczenie naturalnych siedlisk roślinnych i zmniejszenie retencji wody (obniżenie poziomu wód),
  - wprowadzanie drzewostanów iglastych na żyzne siedliska lasów liściastych powodujące zmiany mikrosiedliskowe i wymieranie naturalnej roślinności,
  - wykonywanie zrębów zupełnych na siedliskach wilgotnych i bagiennych powodujących zatopienia lasów,
  - niszczenie roślinności podczas zrębów powodujące zmniejszenie bioróżnorodności biologicznej,
  - wprowadzanie obcych geograficznie i ekspansywnych gatunków drzew i krzaków,
  - zalesianie terenów cennych przyrodniczo np. bogatych florystycznie łąk;
- 4) turystyka i rekreacja
- intensywne penetrowanie lasów przez turystów prowadzące do wydeptywania runa, powstawania dużej liczby ścieżek i zawlekania antropofitów,
  - zwiększona presja na szatę roślinną brzegów jezior i rzek oraz zmiany własności fizyko-chemicznych wód;
- 5) klimat
- wzrost temperatur,
  - wzrost promieniowania UV,
  - zmiana stosunków wodnych,
  - gwałtowne susze i wiatry.

III. Jakość środowiska oraz jego zagrożenia wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń

1. Stan powietrza atmosferycznego

Działalność człowieka oraz procesy naturalne powodują przedostawanie się do powietrza atmosferycznego różnych substancji. Podstawowe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza związane z działalnością człowieka to:

- emisja punktowa (energetyka zawodowa, przemysłowa oraz procesy produkcyjne),
- emisja powierzchniowa (mieszkalnictwo i usługi),
- emisja liniowa (emisja komunikacyjna).

Badaniem jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ w Szczecinie). Wszystkie poniżej przedstawione dane odnośnie jakości powietrza w gminie Łobez pochodzą z Raportu z 2016 r. opracowanego przez WIOŚ w Szczecinie pn. „Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2013-2015”.

Tabela II.1.1 Emisja zanieczyszczeń z terenu województwa zachodniopomorskiego w roku 2015

Lp.	Rodzaj emisji/ rodzaj zanieczyszczeń	Punktowa	powierzchniowa	liniowa
1.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	62%	29%	9%
2.	Dwutlenek azotu (NO ₂)	31%	3%	66%
3.	Tlenek węgla	11%	85%	4%
4.	Pyły PM10	5%	53%	42%

* źródło: WIOŚ w Szczecinie

Tabela II.1.2 Emisja całkowita dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza dla powiatu łobeskiego w roku 2015

Lp.	Rodzaj zanieczyszczeń	Ilość w powietrzu
1.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	< 500 Mg/rok
2.	Dwutlenek azotu (NO ₂)	< 1 500 Mg/rok
3.	Pyły zawieszane PM10	< 1 000 Mg/rok
4.	Benzo(a)piren (BaP)	< 50 kg/rok

*źródło: WIOŚ w Szczecinie

Jak wynika z powyższego zestawienia w powiecie łobeskim emisja całkowita dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza osiąga najniższe wskaźniki na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela II.1.3 Emisja ze źródeł punktowych dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza dla powiatu łobeskiego w roku 2015

Lp.	Rodzaj zanieczyszczeń	Ilość w powietrzu
1.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	< 50 Mg/rok
2.	Dwutlenek azotu (NO ₂)	51-100 Mg/rok
3.	Pyły zawieszane PM10	26-50 Mg/rok
4.	Benzo(a)piren (BaP)	< 0,1 kg/rok

*źródło: WIOŚ w Szczecinie

W powiecie łobeskim emisja ze źródeł punktowych w przypadku SO₂ i BaP osiąga najniższe wskaźniki, zaś w przypadku NO₂ i PM10 poziom zanieczyszczeń należy do niskich.

Tabela II.1.4 Emisja ze źródeł powierzchniowych dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza dla powiatu łobeskiego w roku 2015

Lp.	Rodzaj zanieczyszczeń	Ilość w powietrzu
1.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	201 – 300 Mg/rok
2.	Dwutlenek azotu (NO ₂)	101-150 Mg/rok

3.	Pyły zawieszane PM10	451-600 Mg/rok
4.	Benzo(a)piren (BaP)	50-100 kg/rok

*źródło: WIOŚ w Szczecinie

Na terenie powiatu łobeskiego emisja ze źródeł powierzchniowych w przypadku BaP należy do niskich, w pozostałych przypadkach poziom zanieczyszczeń jest średni.

Emisja liniowa ze środków transportu ma istotny wpływ na jakość powietrza. Jej wielkość zależy od gęstości i rodzaju sieci drogowej oraz rodzaju i ilości samochodów na poszczególnych odcinkach dróg. W przypadku powiatu łobeskiego, podobnie jak na obszarze większości powiatów województwa, największy bo 70% udział w zanieczyszczeniach ma dwutlenku azotu.

W latach 2013-2015 na terenie miasta Łobez wykonane były pomiary pasywne SO₂ i NO₂. Ekspozycja próbników pasywnych prowadzona była w cyklach miesięcznych, co pozwoliło na określenie dla dwutlenku siarki i dwutlenku azotu zarówno wartości stężenia średniorocznego, jak też sezonowości występujących poziomów tych substancji w powietrzu. Metoda pasywnego poboru próbek powietrza należy do wskaźnikowych metod pomiarowych i jest ona obarczona dużą niepewnością, dlatego pomiary pasywne służą jedynie do oszacowania poziomu zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu i benzenem tam, gdzie nie są prowadzone pomiary automatyczne. Stężenie średnioroczne dwutlenku siarki (SO₂) w Łobzie wynosiło odpowiednio: 2013 – 4 µg/m³; 2014 – 2 µg/m³; 2013 – 1,8 µg/m³; miało więc charakter malejący. Z kolei stężenie średnioroczne dwutlenku azotu (NO₂) wyniosło: 2013 – 13 µg/m³; 2014 – 12 µg/m³; 2013 – 14 µg/m³; a więc utrzymywało się na mniej więcej równym poziomie. Normy roczne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu dla SO₂ wynoszą 20 µg/m³, zaś dla NO₂ 40 µg/m³. Tym samym w żadnym roku w Łobzie stężenie SO₂ i NO₂ nie przekroczyło dopuszczalnych norm.

Na terenie gminy Łobez brak jest natomiast automatycznych i manualnych stacji pomiarowych do badania jakości powietrza atmosferycznego, stąd dostępne dane w tym zakresie dotyczą całej strefy zachodniopomorskiej do której przynależy gmina Łobez. Zgodnie z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.) co roku dokonuje się oceny jakości powietrza informując o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref w zakresie umożliwiającym dokonanie ich klasyfikacji na podstawie przyjętych kryteriów odrębnie dla każdej substancji.

Tabela II.1.5 Klasyfikacja dla strefy zachodniopomorskiej poszczególnych zanieczyszczeń za lata 2013-2015

Tabela. Klasy strefy zachodniopomorskiej w latach 2013-2015 – kryteria dla ochrony zdrowia

Rok	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
2013	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	A	C
2014	A	A	A	A	A	D2	C	A	A	A	A	A	C
2015	A	A	A	A	A	D2	C	A	A	A	A	A	C

*klasyfikacja uzyskana w rocznych ocenach jakości powietrza

Gdzie:

dc – poziom docelowy

dt – poziom celu długoterminowego

Klasa A – nie przekracza poziomu dopuszczalnego,

Klasa C – przekracza poziom docelowy,

Klasa D2 – przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu).

W latach 2013-2015 przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej ze względu na ochronę zdrowia (klasa C) dotyczyło dwóch zanieczyszczeń: pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłe benzo(a)pirenu. W przypadku pyłu PM10 został przekroczony poziom dopuszczalny przez 24-godzinne stężenia pyłu. W roku 2015 przekroczenia zarejestrowało tylko jedno stanowisko pomiarowe w Myśliborzu, a w roku 2014 trzy stanowiska pomiarowe: dwa w Szczecinku – przy ul. Artyleryjskiej i ul. Przemysłowej i jedno w Myśliborzu. W roku 2013 nie odnotowano przekroczeń pyłu PM10 (klasa A). W przypadku benzo(a)pirenu w latach 2013-2015 został przekroczony poziom docelowy średniorocznego stężenia (klasa C), a przekroczenia odnotowano na wszystkich stanowiskach pomiarowych. Najwyższe wartości stężeń zarówno w przypadku pyłu PM10 jak i benzo(a)pirenu zarejestrowano w okresach grzewczych, dlatego jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania mieszkań. Ponadto w latach 2013-2015 w strefie zachodniopomorskiej przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu, określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D2). Związane jest to z emisją zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu, tj. tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych.

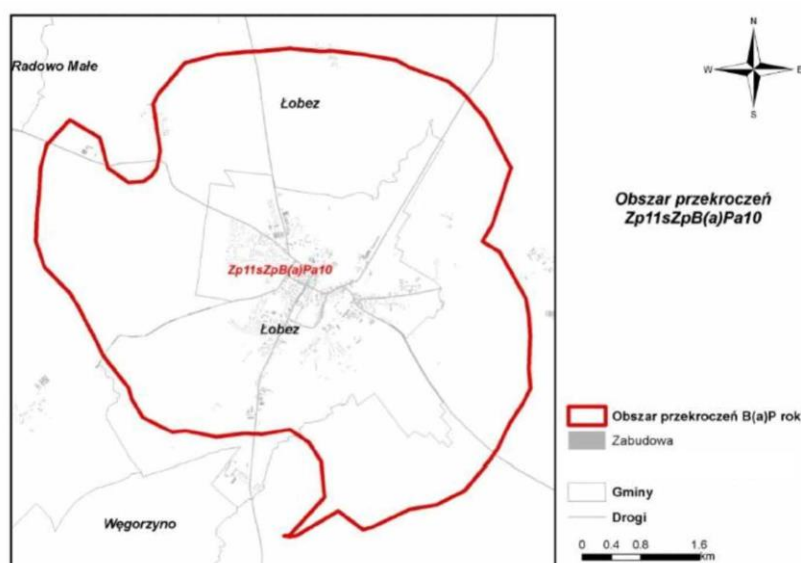
Ze względu na ochronę roślin, ocenie podlegały: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) i ozon (O₃). W latach 2013-2015 w strefie zachodniopomorskiej średnioroczne stężenia NO_x i SO₂ oraz średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik–marzec) nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów. Nie została też przekroczona wartość wskaźnika O₃ (dc) obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Tak więc ze względu na ochronę roślin strefa ta otrzymała klasę A dla tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w przypadku wskaźnika O₃ (dt) zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego (klasa D2).

Tabela II.1.6 Klasy strefy zachodniopomorskiej w latach 2013-2015 – kryteria dla ochrony roślin

Rok	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
2013	A	A	A	D2
2014	A	A	A	D2
2015	A	A	A	D2

*źródło: WIOŚ w Szczecinie

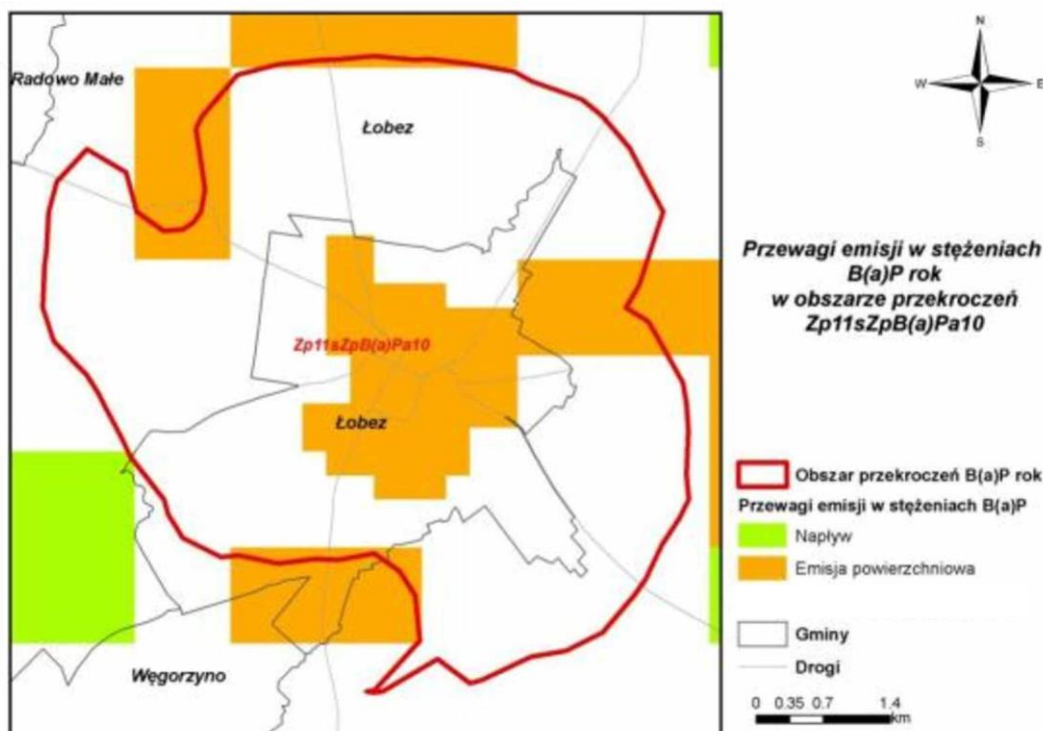
Rys. 18 Obszar przekroczeń poziomu docelowego B(a)O Zp11sZsB(a)Pa10 w Łobzie w 2011r.

Źródło: Program Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin, strefy zachodniopomorskiej – TOM II STREFA ZACHODNIOPOMORSKA

Rys. 19 Przewagi typów emisji w stężeniach B(a)P rok w obszarze przekroczeń Zp11sZpB(a)Pa10 w Łobzie 2011 r.

Źródło: Program Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin, strefy zachodniopomorskiej – TOM II STREFA ZACHODNIOPOMORSKA

Podsumowując, w świetle przeprowadzonych w latach 2013-2015 pomiarów i ocen strefa zachodniopomorska, a w tym gmina Łobez pod względem jakości powietrza jest jedną z czystszych stref w Polsce. Na przestrzeni ostatnich lat jakość powietrza ulega systematycznej poprawie, jednak nadal istnieją zagrożenia związane z wysokimi stężeniami pyłu zawieszonego PM10 i zawartego w tym pyłu benzo(a)pirenu, które mają miejsce w okresach grzewczych. Jako główną przyczynę ponadnormatywnych stężeń pyłu PM10 wskazuje się niską emisję z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych (rozumianą jako emisję pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m). W przypadku dwutlenku azotu, którego głównym źródłem w obszarach miejskich są spaliny samochodowe, w dalszym ciągu najwyższe jego stężenia występują w pobliżu dróg z intensywnym ruchem samochodowym. Stężenia te nie przekraczają standardu jakości powietrza, jednak w rejonach obciążonych ruchem samochodowym utrzymują się stale na dość wysokim poziomie.

2. Jakość wód

2.1. Wody powierzchniowe

Teren gminy Łobez należy do Zlewni Regi. W granicach gminy znajdują się 4 monitorowane obszary jednolitych części wód powierzchniowych.

Tabela II.2.1.1 Stan wód powierzchniowych w gminie Łobez

Lp.	Nazwa Jcwp	Kod Jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
1.	Rega od Starej Regi do Uklei	RW6000204259	II	II	II	II	Dobry i powyżej dobrego	Dobry	Dobry
2.	Łoźnica	RW60001742349	II	II	II	-	Dobry i powyżej dobrego	-	Brak oceny
3.	Reska Węgorza	RW6000194249	I	I	I	-	Bardzo dobry	Dobry	Brak oceny
4.	Brzeźnicka Węgorza	RW600025424699	II	II	I	I	Dobry i powyżej dobrego	Dobry	Dobry

* zgodnie z Raportem z 2016r. WIOŚ w Szczecinie za lata 2011-2013

Jak wynika z powyższej tabeli na terenie gminy Łobez przeważają wody I i II klasy czystości odpowiadającej wodom dobrej jakości. Zgodnie z zasadami klasyfikacji do tej klasy czystości zalicza się wody, w których wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego.

Ponadto do wód powierzchniowych podlegających monitoringowi zalicza się też jezioro Kłępnicko o kodzie Jcwp LW 20832.

Zgodnie z monitoringiem przeprowadzonym przez WIOŚ w Szczecinie w 2014r. stan jeziora przewidywał się następująco:

Tabela II.2.1.2 Ocena stanu/potencjału ekologicznego jeziora Kłępnicko

Lp.	Typ abiotyczny	Stan JCW	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Stan / potencjał ekologiczny
1.	3b	NAT	III	I/II	I/II klasa	umiarkowany

*źródło: WIOŚ w Szczecinie – rok badania 2014

Tabela II.2.1.2 Ocena stanu/potencjału biologicznego jeziora Kłępnicko

Lp.	Ocena stanu / potencjału ekologicznego	Wskaźnik decydujący o klasie stanu ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Wskaźnik decydujący o klasie stanu chemicznego	Spełnienie kryteriów dla obszarów chronionych	Ocena stanu JCWP
1.	Umiarkowany (III klasa)	PMPL	dobry	-	-	Zły

*źródło: WIOŚ w Szczecinie – rok badania 2014

Na podstawie badań przeprowadzonych w 2014 roku jezioro Klępnicko zostało zaliczone do umiarkowanego stanu ekologicznego (III klasa). O wyniku klasyfikacji zdecydował indeks fitoplanktonowy PMPL, który spełniał wymagania III klasy. Indeks fitoplanktonowy PMPL integruje wyniki badań koncentracji chlorofilu „a”, biomasy ogólnej fitoplanktonu oraz biomasy sinic. Wyniki badań roślinności makrofitowej i okrzemek fitobentosowych spełniały wymagania dobrego stanu ekologicznego (II klasa). Badania wskaźników fizykochemicznych wspierających badania biologiczne oraz wskaźników zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych nie wykazały przekroczeń standardów dobrej jakości wód. Stan chemiczny wód jeziora Klępnicko oceniono jako dobry. Nie stwierdzono przekroczenia środowiskowych norm jakości dla żadnego z badanych wskaźników. Ze względu na umiarkowany stan ekologiczny (III klasa) stan JCWP o nazwie jezioro Klępnicko oceniono jako zły.

2.2. Wody podziemne

Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH), której zadania realizowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). W roku 2012 przeprowadzone zostały badania wód podziemnych w ramach krajowego monitoringu diagnostycznego w obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 8. Przeprowadzona analiza wykazała, że w przypadku obszaru nr 8, jakość wód we wszystkich 3 punktach monitoringowych klasyfikowała się w drugiej i trzeciej klasie jakości, stanowiących dobry stan chemiczny wód podziemnych. Na obniżenie jakości wód podziemnych w jednym punkcie miały wpływ głównie związki żelaza i manganu (pochodzenia naturalnego). Przeciętne zawartości żelaza i manganu w wodach podziemnych wskazują na znaczne potrzeby ich uzdatniania przed wykorzystaniem do spożycia.

Zbiornik międzymorenowy GZWP nr 125 Wałcz – Piła jest oddalony ok. 5,9 km od gminy Łobez. Z uwagi na powyższe, zagrożenie jakości wód podziemnych praktycznie nie występuje.

2.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Stopień zwodociągowania gminy Łobez wynosi 99,7%. Łączna długość sieci wodociągowej 68,4 km oraz 1 508 szt. przyłączy do budynków. Na terenie Gminy Łobez funkcjonuje 16 wodociągów publicznych, których eksploatatorem jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Łobzie (14 wodociągów) oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nadzieja” w Dalnie (2 wodociągi). Stan techniczny sieci wodociągowej uznaje się za dobry, a jej dostępność jest niemal 100-procentowa. Sieć wodociągowa jest systematycznie modernizowana i rozbudowywana. Ponadto w granicach gminy zlokalizowanych jest kilka indywidualnych ujęć wód podziemnych.

Stopień skanalizowania gminy Łobez wynosi 75,64%. Łączna długość sieci kanalizacyjnej 30,9 km oraz 590 szt. przyłączy do budynków. Na terenie Gminy Łobez funkcjonują 4 oczyszczalnie ścieków. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje 91 oczyszczalni przydomowych oraz 779 zbiorników bezodpływowych (dane GUS za rok 2015). Oprócz Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Łobzie o przepustowości od 2 200 do 2 300 m³/d, której eksploatatorem jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Łobzie, na terenie gminy Łobez funkcjonują 2 małe oczyszczalnie we wsiach Dalno i Bełczna, eksploatowane przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Nadzieja” oraz jedna oczyszczalnia przykładowa będąca własnością Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemniaczanego „NOWAMYŁ” S.A. w Łobzie. Miejska Oczyszczalnia w Łobzie w latach 2012-2015 została rozbudowana i zmodernizowana, tak więc na dzień dzisiejszy jej stan jest bardzo dobry.

W przypadku oczyszczalni wiejskich w Dalnie i Bełcznie ich stan techniczny jest zły. Oczyszczalnia w Bełcznie wymaga modernizacji, natomiast w przypadku oczyszczalni w Dalnie planowana jest jej likwidacja i podłączenie tej miejscowości do oczyszczalni w Łobzie.

Zgodnie z Uchwałą Nr XIV/272/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 września 2016 r. na obszarze gminy Łobez wyznaczono aglomerację wodno-kanalizacyjną o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 13 572, z oczyszczalnią ścieków w Łobzie, której obszar obejmuje miejscowości: Łobez, Dalno, Niegrzebia, Suliszewice, Wysiedle. Rzeczywista liczba mieszkańców objętych aglomeracją Łobez to 11.053 osoby (co stanowi 77,3% całkowitej liczby mieszkańców gminy). Liczba mieszkańców aglomeracji podłączonych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej to 10 265, liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych to 608 osób, liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków 180 osób. Stopień skanalizowania aglomeracji Łobez wynosi 92,87%. Na lata 2016-2020 zaplanowano inwestycje w zakresie rozbudowy kanalizacji na obszarze aglomeracji Łobez skutkujące zwiększenie wskaźnika skanalizowania do 99%. Rozbudowa kanalizacji dotyczyć będzie miejscowości Wysiedle. Ponadto w planach gminy znajduje się budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Worowo, Dobieszewo, Unimie. Ogólnie obecny stan kanalizacji sanitarnej wymaga jej dalszej rozbudowy i modernizacji. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych i częściowo wód opadowych z miasta Łobza jest Rzeka Rega.

3. Zagrożenia powodzią

Generalnie, poza nielicznymi wyjątkami, tereny zalewowe na terenie gminy Łobez znajdujące się w wyznaczonych granicach zasięgu wód powodziowych obejmują głównie położone w dolinach rzecznych łąki i nieużytki, w mniejszym stopniu są to również, tereny dolesień lub tereny lasów, w tym najczęściej ich brzeżnych części lub niewielkich skupisk leśnych. Obszary objęte zmianą Studium w całości leżą poza strefą zagrożenia powodziowego.

W oparciu o zasoby Informatycznego Systemu Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, ze szczególnym ukierunkowaniem na zagrożenia powodziowe ustalono, że na terenie gminy Łobez zagrożenie powodziowe związane jest głównie z doliną rzeki Regi, a w szczególności na odcinku Prusinowo – Łobez. Obszary szczególnie narażone w mieście Łobez na wystąpienie powodzi to tereny na wschód od miejscowości Unimie położone wzdłuż rzeki Regi (między 116 a 119 km):

- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10%
- ok. 4 h, dominująca głębokość wody $h \leq 0,5m$,
- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1%
- ok. 8 h, dominująca głębokość wody $h \leq 0,5m$,
- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2%
- ok. 16 h, dominująca głębokość wody $h \leq 0,5m$.

Powierzchnia terenów na których występuje zagrożenie systematycznie się zwiększa i wacha się od ok. 4 do ok. 16 ha. Tereny te w znacznej części stanowią nieużytki, użytki zielone i nie są zainwestowane. Niemniej w południowej części obszary zagrożone powodzią obejmują tereny ogródków działkowych położonych w południowo-zachodniej części miasta pomiędzy ulicami Ludwika-Waryńskiego – Niepodległości i Wojska Polskiego. Ponadto w północnej lewobrzeżnej części miasta zagrożona powodzią jest zabudowa położona najbliżej Regi – przy ul. Przyszłej oraz na prawym zabudowa usługowo-przemysłowa w rejonie ul. Pocztowej. Zgodnie z szacunkami dokonanymi przez Powiat Łobeski w Łobzie do ewakuacji na wypadek zagrożenia powodziowego przewidziane jest 6 budynków mieszkalnych zamieszkałych przez ok. 30 osób.

Ponadto na wystąpienie powodzi narażone są również tereny na północ od miasta Łobez położone wzdłuż rzeki Regi do granicy gminy (między 119,5 a 133,5 km):

- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi Q10%
- pas terenu po obu stronach rzeki szerokości ok.100m, dominująca głębokość wody $h \leq 0,5m$,
- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi Q1%
- pas terenu po obu stronach rzeki szerokości ok.120m, dominująca głębokość wody $h \leq 0,5m$
- obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi Q0,2%
- ok. pas terenu po obu stronach rzeki szerokości ok.150m, dominująca głębokość wody $h \leq 0,5m$

Powierzchnia terenów, na których występuje zagrożenie systematycznie, choć nieznacznie zwiększa się i zawiera się w pasie terenu po obu stronach rzeki Rega w odległości od ok. 100 do ok. 150 m. Tereny te stanowią nieużytki lub użytki zielone i są to wyłącznie tereny niezainwestowane. Wyjątek stanowią tereny położone w miejscowości Prusinowo, na którego obszarze niskie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi obejmuje część zabudowań mieszkalnych i gospodarczych. Zgodnie z szacunkami dokonany przez Powiat Łobeski w Łobzie do ewakuacji na wypadek zagrożenia powodziowego przewidziane są 2 budynki mieszkalne zamieszkałe przez ok. 10 osób.

4. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami w gminie Łobez zgodnie z przepisami odrębnymi jest realizowana w oparciu o zasady zawarte Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028 przyjętego przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr XVIII/321/16 z dnia 27 grudnia 2016 r. Zgodnie z przyjętą w niniejszym planie kategoryzacją gmina Łobez wchodzi w skład regionu wschodniego. Na terenie tego regionu funkcjonuje sześć instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych o statusie instalacji regionalnej (Kołobrzeg, Mirosławiec, Sianów, Sławno, Rymań, Połczyn Zdrój) o łącznej maksymalnej mocy przerobowej części mechanicznej kształtującej się na poziomie 297 500 Mg/rok i części biologicznej na poziomie 156 500 Mg/rok. Biorąc pod uwagę zrównoważony bilans masy zabranych i odebranych w ostatnich latach odpadów komunalnych w regionie, jak również wyniki analizy wskaźników wytwarzania odpadów komunalnych przez 1 mieszkańca w powiatach województwa zachodniopomorskiego wchodzących w skład regionu wschodniego w latach 2022 – 2028, które wskazują na niewielki wzrost wytwarzania tych odpadów, to budowy nowych instalacji MBP w regionie wschodnim się nie przewiduje. Tym samym obecny system gospodarki odpadami w ramach którego funkcjonuje gmina Łobez można określić jako stabilny.

Aktualnie w regionie wschodnim funkcjonuje pięć kompostowni odpadów zielonych o statusie instalacji regionalnej (Sianów, Rymań, Połczyn Zdrój, Korzyścienko – gm. wiej. Kołobrzeg, Gwiazdowo – gm. wiej. Sławno) o łącznej maksymalnej mocy przerobowej na poziomie 42 800 Mg/rok. Dodatkowo po planowanej modernizacji kompostowni w gminie Połczyn-Zdrój jej moce przerobowe zwiększą się o 900 Mg/rok. Ponadto, na terenie regionu zaplanowano oddanie do użytkowania dwóch nowych regionalnych kompostowni: w miejscowości Chojnica (gmina Mirosławiec) o maksymalnej mocy przerobowej na poziomie 1 400 Mg/rok, oraz w Szczecinku o maksymalnej mocy przerobowej na poziomie 3 500 Mg/rok.

Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne znajdują się w Sianowie i Mirowie w gm. Rymań, o łącznej wolnej pojemności 1 709 224m³. Gmina Łobez korzysta z składowiska w Mirowie.

Na terenie gminy Łobez odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych i odbierane są w postaci zmieszanej lub selektywnej. Za zbieranie, selekcjonowanie i

unieszkodliwianie odpadów w gminie Łobez odpowiada Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. Na terenie gminy funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który mieści się w Prusinowie (o masie przyjętych odpadów 5,3 Mg/rok), nie ma natomiast zakładów, które zajmują się przetwarzaniem odpadów. Gromadzone odpady z terenu gminy odprowadzane są do Zakładu Utylizacji Odpadów w Rymaniu (powiat kołobrzeski). Moce przerobowe ww. regionalnych instalacji są obecnie wystarczające. Zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022, w gminie Łobez planowana jest budowa drugiego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W 2013 roku w Gminie Łobez poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych, które ulegają biodegradacji i są przekazane do składowania wyniósł 24,5%. Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 15,6%. Natomiast osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne wyniósł 68%. Z analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy wynika, że system gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Łobez funkcjonuje prawidłowo.

5. Zagrożenia szaty roślinnej

Biorąc pod uwagę rodzaje zbiorowisk roślinnych występujących na obszarze gminy Łobez, szatę roślinną można podzielić na ekosystemy związane wodą (rzeki i ich doliny, jeziora i oczka wodne, torfowiska wszystkich typów: niskie, przejściowe i wysokie), ekosystemy leśne (zbiorowiska leśne o cechach naturalności i lasy gospodarcze) oraz założenia parkowe (parki miejskie/wiejskie, aleje przydrożne, pomniki przyrody).

Roślinność wodna, torfowiska oraz ekosystemy łąkowe i bagienne zagrożone są przede wszystkim zmianą stosunków wodnych, eutrofizacją wód oraz penetracją ludzi.

Ekosystemy leśne znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Łobez, podobnie jak w pozostałych nadleśnictwach województwa zachodniopomorskiego są położone w strefie średniego zagrożenia. Do czynników negatywnie oddziałujących należy zaliczyć czynniki abiotyczne (wiatry, pożary, susze i mróz), biotyczne (szkody powodowane przez zwierzynę, owady i grzyby) i antropogeniczne (zaśmiecanie lasów przez turystów), a także ze względu na charakter oddziaływania (fizjologiczne, mechaniczne i chemiczne), długotrwałości oddziaływania oraz roli, jaką odgrywają w procesie chorobowym (predyspozycyjne, inicjujące i współuczestniczące).

Założenia parkowe głównie zagrożone są przez czynniki antropogeniczne (wycinanie, niszczenie, zaśmiecanie) w mniejszym stopniu przez czynniki biotyczne (owady i grzyby), czy pochodzenia abiotycznego (wiatry, pożary, susze i mróz).

Obszary objęte zmianą Studium nie zaliczają się do żadnych cennych pod względem przyrodniczych obszarów wymienionych powyżej. Szata roślinna analizowanego obszaru charakteryzuje się niską wartością przyrodniczą, o czym przesądza fakt, że:

- teren stanowią częściowo grunty orne odłogowane, tereny już przekształcone w sposób antropogeniczny, zurbanizowane niezabudowane oraz produkcyjno-magazynowo-składowe i usługowe. To obszar o krajobrazie typowym dla obrzeży obszaru miejskiego, sąsiadujące bezpośrednio z krajobrazem rolniczym;
- w granicach terenu opracowania nie stwierdzono to gatunków objętych ochroną prawną, ani chronionych siedlisk przyrodniczych.

6. Zagrożenia hałasem

Najbardziej istotnym źródłem hałasu na terenie gminy jest ruch komunikacyjny (samochody, pociągi). W mniejszym stopniu jest to hałas przemysłowy. Stały wzrost zarejestrowanych pojazdów przekłada się na wzrost natężenia ruchu na drogach oraz postępującą degradację środowiska. Inaczej wygląda sytuacja z presją hałasu kolejowego. W ostatnich latach nastąpił bowiem spadek eksploatowanych linii kolejowych, natomiast tabor ulega wymianie i unowocześnieniu. W ostatnich latach na terenie gminy Łobez nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych na terenach chronionych akustycznie (tj. terenach zabudowy mieszkaniowej) powodowanych przez hałas przemysłowy.

Mając na uwadze lokalizację obszaru objętego zamierzeniami planistycznymi oraz kierunek zagospodarowania można wnioskować, że realizacja jego założeń nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, a oddziaływania charakteryzować się będą małą skalą.

Należy wskazać, że zmiana dotyczy przeznaczenia obszarów, które zgodnie z obowiązującymi ustaleniami częściowo dotyczą funkcji produkcyjno – składowo – magazynowe i zabudowy usługowej, na tereny zabudowy mieszkaniowej, która co do zasady związana będzie z mniejszymi uciążliwościami, zwłaszcza na etapie jej funkcjonowania

7. Pole elektromagnetyczne (PEM)

Badania, które prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Szczecinie, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, obejmują zakres promieniowania elektromagnetycznego od 3 MHz do 3 GHz. Pole o tych częstotliwościach wytwarzane jest głównie przez stacje radiowe, telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Są to źródła PEM, których ilość dynamicznie wzrasta. Aktualnie na obszarze województwa zachodniopomorskiego ilość wydanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej pozwoleń radiowych przekroczyła 7,5 tys.

W 2014 roku WIOŚ przeprowadziła na terenie gminy Łobez badanie tylko w jednym punkcie pomiarowym tj. w mieście Łobez na ul. Kościelnej. Średnie natężenie wyniosło 0,73 V/m, co jest wartością dużo niższą od poziomu dopuszczalnego (7 V/m).

Ogólnie na obszarze całego województwa zachodniopomorskiego, badania przeprowadzone w latach 2014-2015 nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku. Na przestrzeni ostatnich kilku lat nie zaobserwowano również znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych na żadnym z trzech kategorii terenów (miasta powyżej 50 tys., pozostałe miasta, obszary wiejskie). Niemniej dynamiczny rozwój branży telekomunikacyjnej prowadzi do wzrostu liczby sztucznych źródeł pól elektromagnetycznych w środowisku. Najwyższe poziomy promieniowania elektromagnetycznego występują na terenach miast powyżej 50 tys. mieszkańców, natomiast najniższe na terenach wiejskich.

8. Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z prowadzonym przez Wojewódzką Komendę Straży Pożarnej w Szczecinie rejestrem zagrożeń związanych z poważnymi awariami przemysłowymi, na obszarze gminy Łobez brak jest zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), objętych szczególnym nadzorem prewencyjnym.

IV. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska

1. Odporność środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji

Na obszarze zmiany Studium występuje jeden element środowiska tj. użytki zielone i murawy, grunty rolne, które charakteryzuje się:

- średnią odpornością na zmiany krajobrazowe,
- dużą odpornością na przydatność rolniczą gleb,
- średnią odpornością na zanieczyszczenia atmosferyczne,
- niską odpornością na zanieczyszczenie gleby,
- niską odpornością na zanieczyszczenia wód gruntowych,
- średnią odpornością na zmiany klimatyczne,
- średnią odpornością na degradację szaty roślinnej,
- średnią odpornością na degradację fauny.

Ogólnie tereny rolne zalicza się do terenów odpornych na degradację środowiska, ze względu na stopień ich przekształcenia i antropogeniczne pochodzenie.

2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej

Najcenniejsze pod względem bioróżnorodności biologicznej obszary ekosystemu rzeki Regi i fragment Pojezierza Ińskiego znajdują się na terenach Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 (SOO) - Dorzecze Regi oraz Obszaru Specjalnego Ochrony Natura 2000 (OSO) – Ostoja Ińska. Ochroną objęte są też najcenniejsze twory przyrody ożywionej i nieożywionej oraz znaczące pod względem ekologicznym kompleksy leśne. Tym niemniej, analizując całą bioróżnorodność biologiczną występującą na obszarze gminy Łobez, stwierdzono konieczność zwiększenia ochrony wybranych typów siedlisk przyrodniczych. Zgodnie z Waloryzacją Przyrodniczą Województwa Zachodniopomorskiego (BKP w Szczecinie, 2010) oraz zgodnie z Waloryzacją Przyrodniczą Gminy Łobez (BKP w Szczecinie, 1999) i w Inwentaryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez (2020 r.). Ponadto gmina Łobez znajduje się na styku 3 korytarzy ekologicznych: Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska, Dolina Drawy, Pojezierze Ińskie.

Żaden z proponowanych do zmiany w Studium terenów nie znajduje się w zasięgu form ochrony przyrody podlegających na mocy przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.). Na terenach przeznaczonych pod zmianę Studium nie występują również indywidualne formy ochrony przyrody, wskazane w ww. ustawie. Najbliższej zlokalizowaną powierzchnią formą ochrony przyrody jest obszar Natura 2000 Dorzecze Regi PLH320049, zlokalizowany ok. 400 m na południe od obszaru objętego opracowaniem, przeznaczonego pod cmentarz komunalny i jego strefę ochronną. Obszary zmian znajdują się również poza proponowanymi do ochrony obszarami wskazanymi w Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez (BKP w Szczecinie, 1999).

W przypadku proponowanych formy ochrony przyrody, wskazanych w Inwentaryzacji Przyrodniczej Gminy Łobez [2020 r.]:

- obszar zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) bezpośrednio graniczy z proponowanym do ochrony obszarem chronionego krajobrazu „Stara Rega” (obszar zlokalizowany jest we wschodniej części gminy, obejmuje, idąc od północy: rynnę jeziora Kłępnicko,

dolinę Regi na północny-wschód od Łobza, dolinę Starej Regi wraz z szeroką odnogą doliny koło Rynowa i obszarem kemowym między Rynowem a Rożnowem Łobeskim);

- obszar strefy ochronnej dedykowanej cmentarzowi komunalnemu częściowo znajduje się w granicach proponowanego do ochrony zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Łobez” (fragment doliny Regi na zachód od Łobza wraz z ujściowym fragmentem Reskiej Węgorzy, którego celem jest zachowanie przyrodniczych i kulturowych walorów fragmentu doliny rzeki Regi oraz ujściowego odcinka Reskiej Węgorzy wraz z dużym kompleksem leśnym oraz jeziorami twardowodnymi).

Wg danych dostępnych na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska [<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>], żaden z proponowanych do zmiany w Studium terenów nie znajduje się w zasięgu korytarzy ekologicznych. Zgodnie z wykonaną przez Klub Przyrodników „Inwentaryzacją Przyrodniczą Gminy Łobez” (2020 r.), jedynie zakres strefy ochronnej cmentarza komunalnego w niewielkim stopniu ingeruje w główny korytarz ekologiczny o znaczeniu paneuropejski. Strefa zabudowy (Obszar III) graniczy zaś z korytarzem ekologicznym o randze lokalnej.

Dopuszczenie proponowanego kierunku zagospodarowania przestrzennego, zmieniającego jego dotychczasowe przeznaczenie z terenów o funkcji produkcyjno – składowo – magazynowej i zabudowy usługowej na zabudowę mieszkaniową, nie będzie ingerować tereny chronione i proponowane do ochrony. Z kolei przeznaczenie terenów rolnych pod cmentarz wpływać będzie pozytywnie pod względem przyrodniczym i krajobrazowym na proponowane strefy ochrony. Prognozowane oddziaływania w tym zakresie nie będą znaczące – obecnie teren stanowią w większości grunty orne klasy IV i V, w niewielkim stopniu RIIIB oraz tereny łąk ŁIV i ŁV, obecnie odłogowane, nie charakteryzujące się cennymi walorami przyrodniczymi, są już częściowo obszarami przekształconymi w sposób antropogeniczny.

Przez różnorodność biologiczną należy rozumieć zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących m.in. z ekosystemów lądowych oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy ona różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami. W Europie głównym narzędziem ochrony różnorodności biologicznej są obszary Natura 2000, ale należy pamiętać, że ochrona ta realizowana jest również poprzez ochronę siedlisk i gatunków poza obszarami Natura 2000, a w Polsce również poprzez inne przestrzenne formy ochrony przyrody oraz regulacje środowiskowe.

Badając, jak ustalenia nowego kierunku zagospodarowania wskazanego w zmianie Studium wpływać będą na różnorodność biologiczną, uwzględniono następujące elementy:

- interakcje ustaleń wynikających z kierunku zagospodarowania z chronionymi gatunkami oraz siedliskami gatunków - na obszarze objętym opracowaniem nie występują siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska podlegające ochronie. Obszary zmiany Studium ulokowane są poza granicami przestrzennych form ochrony przyrody. Nowy kierunek zagospodarowania nie wpłynie na niszę ekologiczną gatunków cennych, nie doprowadzi do utraty czy fragmentacji ich siedlisk. Nie wpłynie również na siedliska przyrodnicze zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie;
- interakcje ustaleń wynikających z kierunku zagospodarowania z obszarami i obiektami chronionymi, których celem jest ochrona gatunków, siedlisk gatunków i

ekosystemów – obszary objęte projektowanym dokumentem zlokalizowane są poza obszarowymi i punktowymi formami ochrony przyrody;

- wpływ ustaleń wynikających z planowanego zagospodarowania na ekosystemy – analizując istniejące elementy środowiska na obszarach zmiany Studium, należy stwierdzić, że pod względem przyrodniczym tereny te charakteryzują się umiarkowaną jednorodnością. Są to obszary o niezróżnicowanej rzeźbie, częściowo rolniczo odłogowane a częściowo przekształcone antropogenicznie;
- wpływ ustaleń wynikających z kierunku zagospodarowania na usługi ekosystemowe – kierunek zagospodarowania terenu opierać się będzie na zmianie jego obecnej funkcji z głównie terenów o funkcji przemysłowo – składowej i usługowej na obszary zabudowy mieszkaniowej
- interakcje ustaleń wynikających z kierunku zagospodarowania z gatunkami innymi niż chronione oraz siedliskami gatunków innych niż chronione – na omawianym terenie występuje obecnie typowa roślinność charakterystyczna dla gruntów ornych i obszarów antropogenicznych, która nie stanowi miejsc występowania wyjątkowo atrakcyjnych i cennych gatunków, jak również nie warunkuje siedlisk sprzyjających bytowaniu fauny.

Dopuszczenie możliwości realizacji terenów o funkcji zabudowy mieszkaniowej wiązać się będzie z zajęciem tych obszarów pod zabudowę kubaturową. W związku z przekształceniami gleb (posadowienie obiektów budowlanych) wystąpią przekształcenia szaty roślinnej. Oddziaływanie na szatę roślinną może mieć charakter bezpośredni jako mechaniczne niszczenie (np. niszczenie wierzchniej warstwy gruntu w ramach robót przygotowawczych) lub pośredni, wyrażający się zniszczeniem lub przeobrażeniem warunków siedliskowych zbiorowisk roślinnych w wyniku zmiany warunków wodnych czy przekształceniem warunków glebowych. Stosunkowo ubogie siedliskowo warunki na obszarze objętym zmianą Studium mają bezpośrednie przełożenie na występującą tutaj faunę. W obrębie działek inwestycyjnych nie ma terenów szczególnie atrakcyjnych dla bytowania i rozmnażania zwierząt, co jest wypadkową niewielkiego zróżnicowania warunków siedliskowych.

Na podstawie powyższych uwarunkowań można spodziewać się, że sporządzana na potrzeby zmiany Studium prognoza oddziaływania ustaleń zmiany Studium na środowisko wykaże, iż ustalenia wynikające ze zmiany Studium nie będą generować znaczących oddziaływań, polegających na zniszczeniu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, jak również siedlisk stanowiących miejsce dogodne dla bytowania fauny.

3. Ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Biorąc pod uwagę położenie analizowanych terenów, w północnej oraz zachodniej części granic administracyjnych miasta Łobez, na styku obszarów otwartych z obszarami pól uprawnych oraz zabudowy miejskiej, należy stwierdzić, że nie są atrakcyjne krajobrazowo. Są to typowe naturalne obszary przejściowy pomiędzy środowiskiem miejskim, a użytkami rolnymi. Zmiana z funkcji rolnej na cmentarz oraz wprowadzenie wokół niego strefy ochronny sanitarnej z zakazem zabudowy będzie pozytywnie oddziaływać na utrzymanie istniejącego krajobrazu w części zachodniej miasta Łobez. Natomiast zmiana funkcji z przemysłowej na mieszkaniową, stanowiącą kontynuację istniejącej niskiej zabudowy jednorodzinnej w części północnej miasta, będzie charakteryzować się zmniejszeniem ingerencji w krajobraz.

Tereny objęte opracowaniem nie stanowią obszarów o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. Zgodnie z ustaleniami dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na terenach objętych projektem zmiany Studium nie występują strefy ochrony stanowisk archeologicznych oraz innych obiektów podlegających ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 ze zm.).

4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie obszaru objętego zmianą zasadniczo jest zgodne z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi jakie występują na tych terenach. Aktualnie na zachodzące na tym obszarze przekształcenia największy wpływ mają czynniki antropogeniczne, wśród których na pierwsze miejsce pod względem znaczenia jest wysuwa się zainwestowanie terenu związane z funkcją mieszkalno-bytową oraz działalnością przemysłową. Kolejnymi czynnikami pod względem powierzchni oddziaływania jest działalność związana z intensywnym prowadzeniem gospodarki rolniczej i leśnej w granicach administracyjnych miasta Łobez.

Zmiany którym uległo środowisko naturalne w mieście Łobez związane jest z prowadzeniem inwestycji mieszkalno-bytowych, komunikacyjnych, przemysłowych, co jest zgodne z funkcją jednostki osadniczej. Zmiany te nie spowodowały znaczących przekształceń w strukturze przyrodniczej i krajobrazowej omawianego obszaru. Na terenie miasta Łobez nie zlokalizowano dotąd obiektów i zakładów przemysłowych szczególnie uciążliwych dla środowiska.

5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

Głównym źródłem zmian zachodzących w środowisku w granicach administracyjnych miasta Łobez, jest zwiększenie presji na zagospodarowanie części terenów użytkowanych dotychczas rolniczo pod funkcje mieszkaniowe i usługowe lub przemysłowe. Intensywność tych zmian ma charakterystykę średnią intensywnością. W przypadku niniejszej zmiany Studium mamy do czynienia ze zmianą funkcji na terenach rolnych już wcześniej przeznaczonych pod zabudowę, a więc nie zajmującą nowych terenów. Wyjątek stanowi obszar gruntów rolnych przeznaczonych pod cmentarz, ale w tym przypadku zmiana ta może mieć pozytywny wpływ na środowisko, m.in. poprzez zmniejszenie ingerencji człowieka na ten obszar i zwiększenie różnorodności biologicznej. Ponadto ustanowienie strefy ochronnej sanitarnej wokół cmentarza spowoduje wprowadzenie zakazu zabudowy wokół niego, co również przysłuży się zachowaniu dotychczasowych elementów środowiska na danym obszarze.

6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Zagrożenia poszczególnych komponentów środowiska wraz z oceną stanu środowiska obszaru objętego zmianą Studium opisane zostały szczegółowo w rozdziale II niniejszego opracowania. Natomiast w rozdziale II pkt.2 opisano stan i zagrożenia ekosystemów cennych ze względu na bioróżnorodność, planowanych do objęcia ochroną.

Ogólny stan środowiska na terenie miasta Łobez można ocenić jako dobry, zarówno w przypadku jakości wód powierzchniowych, powietrza atmosferycznego jak i stanu klimatu

akustycznego. Występujące na obszarze miasta presje na środowisko mają głównie charakter lokalny (punktowy) i występują przede wszystkim wokół źródła emisji. Emisje niezorganizowane dotyczą przede wszystkim tzw. niskiej emisji.

6.1 Powietrze atmosferyczne

Ogólnie w gminie Łobez wszystkie kategorie emisji zanieczyszczeń do powietrza związane z działalnością człowieka, tzn. emisja punktowa (energetyka zawodowa, przemysłowa oraz procesy produkcyjne), emisja powierzchniowa (mieszkalnictwo i usługi) oraz emisja liniowa (emisja komunikacyjna) nie wykazują przekroczeń dopuszczalnego poziomu stężeń średniodobowych substancji gazowych i pyłów. Wyjątkiem jest okresowo występujący obszar przekroczeń w zakresie emisji stężeń dobowych Benzo(a)pirenu w stosunku do norm (o pow. ok. 3067 ha), który obejmuje swoim zasięgiem miasto Łobez i najbliższe okolice. W stężeniach przeważa emisja powierzchniowa z indywidualnych źródeł ogrzewania. Na terenie miasta Łobez nie występuje przemysł powodujący zanieczyszczenie atmosfery. Zagrożeniem dla czystości powietrza są przede wszystkim emisje z kotłowni zakładowych i indywidualnych palenisk domowych. Przedsiębiorstwo SEC Łobez Sp. z o.o., które jest głównym dostawcą ciepła sieciowego na terenie miasta Łobez posiada zmodernizowaną ciepłownię i spełnia wszystkie prawem przewidziane normy emisyjne.

Najefektywniejszym działaniem pod względem ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza związanych z ciepłownictwem jest stopniowe i sukcesywne ograniczanie indywidualnych źródeł ciepła i podłączenie budynków mieszkalnych do miejskiej sieci ciepłowniczej. Ponadto do ograniczenia emisji przyczyni się modernizacja przestarzałych systemów grzewczych i instalacji centralnego, jak również termomodernizacja (docieplenie ścian budynków, wymiana okien) oraz w szerszym zakresie zastosowanie alternatywnych źródeł ciepła (kolektorów słonecznych, pomp ciepła).

Szczegółowe określenie emisji w kontekście możliwości realizacji funkcji zabudowy mieszkaniowej na etapie planistycznym jest zagadnieniem niezwykle trudnym, który powinien zostać rozstrzygnięty na etapie realizacji konkretnych inwestycji (do określenia emisji zanieczyszczeń niezbędne jest bowiem określić poszczególnych emitorów, co z kolei jest możliwe na etapie inwestycyjnym a nie planistycznym). Można przyjąć założenie, że na obecnym etapie zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego charakteryzować się będzie małą skalą oddziaływania na powietrze atmosferyczne.

6.2 Warunki klimatu akustycznego

Dominującym źródłem hałasu na terenie miasta Łobez jest hałas związany z ruchem komunikacyjnym. Pomimo, że obserwuje się sukcesywny wzrost natężenia ruchu na drogach związany ze wzrostem ilości użytkowanych pojazdów, to ze względu na brak dróg o ponadlokalnym – tranzytowym charakterze, nie przewiduje się znaczących i długotrwałych przekroczeń poziomów dopuszczalnych na terenach chronionych akustycznie (tj. terenach zabudowy mieszkaniowej). Zamiana funkcji przemysłowej na mieszkaniową na obszarach objętych zmianą, będzie pozytywnie wpływać na intensywność hałasu.

6.3 Gleby

Dopuszczenie proponowanego kierunku zagospodarowania przestrzennego, zmieniającego jego dotychczasowe przeznaczenie z terenów o funkcji produkcyjno – składowo – magazynowej i zabudowy usługowej, zabudowy mieszkaniowej, nie będzie związane ze znaczną zmianą sposobu użytkowania powierzchni ziemi. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium, docelowo na omawianym obszarze będą mogły powstać obiekty mieszkaniowe, jedno lub wielorodzinne. Związane to będzie z koniecznością przekształceniem powierzchni ziemi, niemniej jednak nie z większą jak w przypadku obowiązujących ustaleń. Konsekwencją wprowadzonych ustaleń w zakresie zmiany Studium będzie powstanie na tym obszarze obiektów kubaturowych o charakterze mieszkaniowym wraz z niezbędną infrastrukturą. Prognozowane oddziaływania w tym zakresie nie będą znaczące – obecnie teren stanowią w większości grunty orne klasy IV i V, w niewielkim stopniu RIIIb oraz tereny łąk ŁIV i ŁV, obecnie odłogowane, nie charakteryzujące się cennymi walorami przyrodniczymi, są już częściowo obszarami przekształconymi w sposób antropogeniczny.

Oddziaływania związane z możliwością pogorszenia stanu jakościowego gleby/powierzchni ziemi na skutek prac budowlanych, związanych z nowym kierunkiem zagospodarowania oraz robót im towarzyszących, czy na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej albo gromadzenia odpadów, również należy określić jako mało znaczące. Zajęcie powierzchni odpowiadającej zakresowi projektowanej w Studium zmianie przez obiekty kubaturowe nie uszczupli w sposób znaczący zasobów glebowych, który mogłyby być intensywnie wykorzystywane np. w rolnictwie. Nie wpłynie to również na możliwości gminy w kierunku produkcyjno – usługowym (założonym w obowiązującym Studium).

Analogicznie jak powyżej, należy wskazać, że zmiana dotyczy przeznaczenia obszarów, które zgodnie z obowiązującymi ustaleniami częściowo dotyczą funkcji produkcyjno – składowo – magazynowej i zabudowy usługowej, na tereny zabudowy mieszkaniowej, która co do zasady związana będzie z mniejszymi uciążliwościami, zwłaszcza na etapie jej funkcjonowania. Również w przypadku obszaru przeznaczanego na cmentarz, ze względu na swój charakter (grunty orne słabej klasy IV i V), wyznaczone w zmianie Studium zagospodarowanie nie wpłynie znacząco negatywnie na gleby tutaj występujące.

Mając na uwadze powyższe, prognozuje się, że zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego omawiana w ramach niniejszej prognozy charakteryzować się będzie małą skalą oddziaływania na powierzchnię ziemi oraz gleby.

6.4 Środowisko wodne

6.4.1 Wody powierzchniowe

Na obszarze zabudowy mieszkaniowej (Obszar II) nie występują żadne ciek wodne ani zbiorniki wodne. W granicach drugiego obszaru zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) znajduje się niewielki ciek wodny. Do czynników, które mogą negatywnie wpływać na środowisko wodne (wody powierzchniowe i podziemne) w przypadku kierunku, który wyznacza omawiane w ramach niniejszej prognozy zmiany Studium, można zaliczyć ewentualne zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych bądź zmianę warunków wodnych (reżimu wodnego) będących następstwem prac budowlanych związanych z planowanym kierunkiem rozwoju z dominującą rolą zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej. Kolejnym czynnikiem mogącym mieć wpływ na stan wód powierzchniowych i podziemnych może być wytwarzanie ścieków oraz odpadów na etapie

eksploatacji przyszłej zabudowy mieszkaniowej. Należy jednak wskazać, że zmiana dotyczy przeznaczenia obszarów, które zgodnie z obowiązującymi ustaleniami częściowo dotyczą funkcji produkcyjno – składowo – magazynowej i zabudowy usługowej, na tereny zabudowy mieszkaniowej, która co do zasady związana będzie z mniejszymi uciążliwościami, zwłaszcza na etapie jej funkcjonowania.

Również na obszarze cmentarza komunalnego wraz ze strefą ochronną oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie brak jest wód powierzchniowych. Mając powyższe na uwadze, można stwierdzić, że projektowany kierunek zagospodarowania w ramach niniejszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego charakteryzować się będzie małą skalą oddziaływania na wody powierzchniowe.

6.4.2 Wody podziemne

Obszary zmiany Studium znajdują się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych, w związku z czym nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Nie przewiduje się również znaczących negatywnych oddziaływań w zakresie ewentualnego pogorszenia warunków gruntowo – wodnych (obniżenia bądź podwyższenia poziomu wód gruntowych) – kierunek planowanego zagospodarowania przewiduje wyznaczone obszary na tereny w których dominującą rolę pełnić będzie zabudowa mieszkaniowa – stanowić ją będą typowe obiekty kubaturowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą, których budowa oraz późniejsza eksploatacja nie będzie wiązała się z zagrożeniem pogorszenia warunków gruntowo – wodnych, zarówno w wymiarze ilościowym, jak i jakościowym. Analizując potencjalne oddziaływania w kontekście panujących w granicach obszarów proponowanych do zmian uwarunkowań można stwierdzić, że oddziaływania te będą negatywne jedynie w wymiarze krótkoterminowym i będą się charakteryzować odwracalnością. Nie będą to również oddziaływania wpływające zarówno na jednolite części wód powierzchniowych jak i podziemnych, które obecnie nie są zagrożone osiągnięciem celów środowiskowych. Ustalenia wynikające ze zmiany Studium nie wpłyną na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla występujących tutaj jednolitych części wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Z kolei obszar cmentarza komunalnego wraz ze strefą ochronną, położony jest na wysoczyznach morenowych, na których zgodnie ze sporządzonym opracowaniem geotechnicznym, nie stwierdza się regularnego poziomu wodonośnego. W górnej części struktury lub lokalnie od samej powierzchni mogą występować soczewki i przeławienia zawodnionych piasków o niewielkim zasięgu i małej miąższości. Wody gruntowe występują wtedy nieregularnie, na zmiennej głębokości od 1 m do 8 m, jako wody zawieszane bądź uwięzione w rozwarstwieniach piasków śródglinowych. W takich przypadkach, poziom pierwszego zwierciadła wód podziemnych ma swoje odzwierciedlenie w poziomie wód w okolicznych ciekach oraz jeziorach i zabagnionych zagłębieniach bezodpływowych. Poziom ten charakteryzuje się dużą zmiennością, nie tylko ze względu na atmosferę, ale i ze względu na działalność gospodarczą (melioracja, dynamiczna zabudowa).

Na terenie przeznaczonym po cmentarz komunalny wraz ze strefą ochronną zasilanie wodą odbywa się przede wszystkim drogą infiltracji wód opadowych oraz z okalających od zachodu i północy wzniesień, które na zasadzie podziemnego spływu grawitacyjnego infiltrują dominujące na podłożu serie piaszczysto – żwirowe, które tworzą strefę utworów o średniej przepuszczalności poziomą, o bardzo dobrej przepuszczalności pionowej, nie izolując. Jednak przeważające w partiach stropowych przewarstwienia piasków gliniastych, zaburzają i spowalniają migrację wód opadowych/migrujących z wyższych partii terenu. Ww. piaszczyste partie podłoża tworzą zespół utworów o słabej przepuszczalności poziomej, o dobrej przepuszczalności pionowej, nieizolujące.

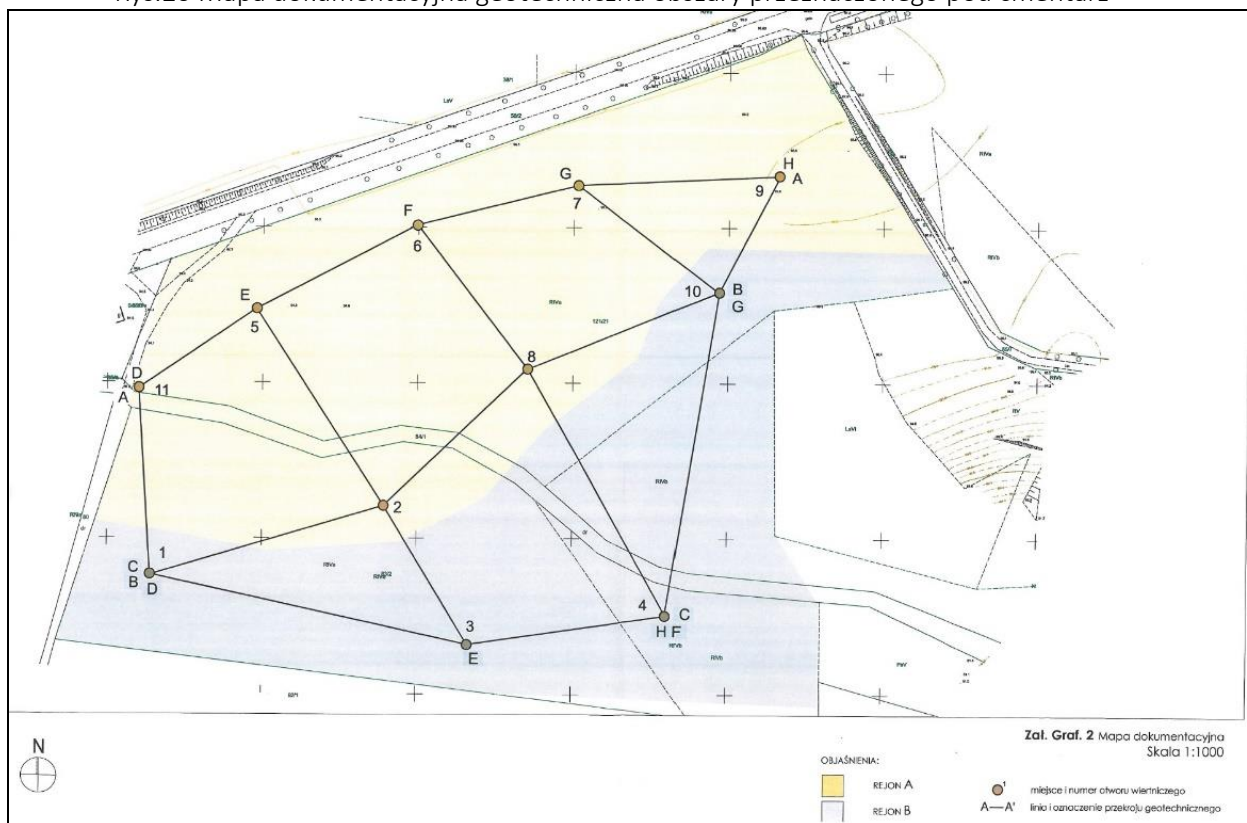
Ze względu na przewagę w podłożu dokumentowanych działek gruntów przepuszczalnych, warunki wodne należy określić jako korzystne. Jednak ze względu na nieciągłe partie „barier” gruntów spoistych oraz partiami sporego nachylenia samej powierzchni terenu, wyodrębnić należy strefy o warunkach średnio korzystnych, okresowo zróżnicowane.

Właściwy poziom wodonośny znajduje się we wgłębnym podłożu i jest dobrze izolowany przez podkład glin zwałowych. Na powierzchni rozpatrywanego terenu nie występują wody powierzchniowe.

Oceniając udokumentowany model gruntowo – wodny podłoża pod kątem jego przydatności do celów cmentarnych, wydzielono dwa rejony o zróżnicowanym zespole cech podłoża:

- rejon A, który jest w pełni dogodny dla lokalizacji cmentarza;
- rejon B, gdzie ze względu na nieciągłe partie „barier” gruntów spoistych oraz partiami sporego nachylenia samej powierzchni terenu w obecnym kształcie to teren zakwalifikowany jako mniej dogodny dla lokalizacji cmentarza. W związku z tym, w tym obrębie tego rejonu koniecznym będzie uwzględnienie przewagi słabo przepuszczalnego podłoża oraz dużego nachylenia tych partii terenu i wynikające z tego konieczności zadbania, by nie podlegał zalewom oraz możliwy był łatwy spływ wód deszczowych. Powyższy podział przedstawia rysunek poniżej.

Rys.20 Mapa dokumentacyjna geotechniczna obszary przeznaczonego pod cmentarz

Zgodnie z opinią geotechniczną, zachodnie obrzeża Łobza przeznaczone pod cmentarz komunalny rozpościerają się pośród wyniesień należących do wysoczyzny morenowej płaskiej, w miejscu, gdzie jej zboczach występuje jedna z dolin z czytelnymi w rzeźbie terenu progami. Głębokość tych form niekiedy nie jest duża i wynosi ok. 4 m. Lokalnie wody roztopowe akumulując piaski wyrównały teren prowadząc do powstania równin. Od samej powierzchni, na podstawie wykonanych otworów stwierdzono pokrywę gruntów

próchnicznych, sięgających przynajmniej do głębokości 0,2 – 0,5 m. Mając wszystkie powyższe czynniki na uwadze, w wykonanym zakresie badań podłoża udokumentowane warunki gruntowo – wodne pozwalają określić je jako proste (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych - Dz. U. z 2012 r., poz. 463 ze zm.). Wynika z tego, iż planowany do zagospodarowania pod cmentarz komunalny obszar nie będzie negatywnie oddziaływał na wody podziemne. Nie istnieje również ze strony kierunku zagospodarowania zwiększenia ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych oraz podziemnych.

6.4.3 Gospodarka wodno - ściekowa

Na terenie miasta Łobez nie występują zagrożenia związane z zanieczyszczaniem wód podziemnych i gruntowych ściekami bytowymi ze względu na blisko 100% pokrycie siecią kanalizacyjną (kanalizacja ogólnospławna, kanalizacja deszczowa oraz 2 oczyszczalnie ścieków: rozbudowana i zmodernizowana miejska oraz przyzakładowa obsługująca przedsiębiorstwo „NOWAMYŁ”). Na terenie Gminy Łobez funkcjonuje 16 wodociągów publicznych, zaś stopień zwodociągowania gminy Łobez wynosi 99,7%. Stan techniczny sieci wodociągowej uznaje się za dobry, a jej dostępność jest niemal 100-procentowa. Sieć wodociągowa jest systematycznie modernizowana i rozbudowywana.

Podłączenie nowych terenów mieszkaniowych do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej powinno skutecznie zapobiegać degradacji środowiska.

6.5 Zagrożenia powodzią

Tereny objęte zmianą Studium znajdują się poza obszarami, wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, na których określone jest prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi. Na terenie gminy Łobez zagrożenie powodziowe związane jest przede wszystkim z doliną rzeki Regi.

6.6 Szata roślinna

6.6.1 Rośliny chronione, zagrożone wyginięciem i rzadko spotykane

Szata roślinna analizowanego obszaru charakteryzuje się niską wartością przyrodniczą, o czym przesądza fakt, że:

- teren stanowią częściowo grunty orne odłogowane, tereny już przekształcone w sposób antropogeniczny, zurbanizowane niezabudowane oraz produkcyjno-magazynowo-składowe i usługowe. To obszar o krajobrazie typowym dla obrzeży obszaru miejskiego, sąsiadujące bezpośrednio z krajobrazem rolniczym;
- w granicach terenu opracowania nie stwierdzono to gatunków objętych ochroną prawną, ani chronionych siedlisk przyrodniczych.

6.6.2 Użytkowanie środowiska

Procesy urbanizacyjne przyczyniają się najczęściej do znaczących zmian mikrosiedliskowych i powodują miejscową eksterminację szaty roślinnej. Na terenie gminy Łobez nie występuje jednak intensywny wzrost powierzchni zabudowanych, a na terenach wiejskich występuje wręcz regres pod tym względem. Tym niemniej za główne problemy uznać należy:

- pojawianie się rozproszonej zabudowy poza zwartymi układami osiedleńczymi - co nie dotyczy niniejszej zmiany,
- poprzez pokrywanie sztucznymi nawierzchniami dużych powierzchni, zakładanie intensywnie zagospodarowywanych terenów zieleni, trawników i ogrodów - silne przekształcanie warunków mikrosiedliskowych w obrębie obszarów zabudowanych powodujących niszczenie tradycyjnej roślinności ruderalnej,
- zagospodarowywanie otoczenia linii komunikacyjnych m.in. poprzez likwidację zarośli, regularne wykaszanie oraz przez wprowadzanie obcych gatunków drzew i krzewów ogranicza lub wręcz uniemożliwia pełnienie przez nie funkcji korytarzy ekologicznych – teren zabudowy mieszkaniowej leży poza korytarzami ekologicznymi, zaś obszar cmentarza tylko w niewielkim fragmencie zahacza o korytarz paneuropejski i ze względu na charakter zagospodarowania nie powinien mieć negatywnego oddziaływania na jego funkcjonowanie.

6.7 Pole elektromagnetyczne

Zagrożenia związane z promieniowaniem elektromagnetycznym pochodzą przede wszystkim od stacji radiowych, telewizyjnych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej, które w ostatnich latach odnotowują intensywny rozwój. Jednakże badania przeprowadzone zarówno na terenie gminy Łobez jak i całego województwa zachodniopomorskiego nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludności.

6.8 Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z prowadzonym przez Wojewódzką Komendę Straży Pożarnej w Szczecinie rejestrem zagrożeń związanych z poważnymi awariami przemysłowymi, na obszarze gminy Łobez brak jest zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), objętych szczególnym nadzorem prewencyjnym.

III. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku

W miarę rozwoju przestrzennego miejscowości na terenie gminy Łobez i nieodłącznie związanej z tym intensyfikacji zagospodarowywania terenu, powodującego przeznaczanie coraz większych obszarów pod zabudowę mieszkaniową, usługową czy produkcyjną oraz zagospodarowywania terenów zielonych pod funkcję rekreacyjno-turystyczne, w związku z czym poszczególne elementy środowiska podlegać będą istotnym zmianom. Jednakże ze względu na fakt, że grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią niewiele ponad 4% powierzchni gminy i nie zaobserwowano w ostatnich dekadach skokowego wzrostu tego parametru, to nie należy traktować tego czynnika jako powodującego zagrożenie dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego jako całości.

Zgodnie z obowiązującym Studium z 2018 r., tereny przeznaczone w zmianie Studium obecnie ukierunkowane zostały na:

- dla zabudowy mieszkaniowej (Obszar II) – pod obszary o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej (tereny zabudowy mieszkaniowej wielko i jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej), tereny produkcyjno – składowo – magazynowe i

zabudowy usługowej. Zmiana Studium ograniczać się będzie zatem do niewielkiego spektrum zmian w stosunku do obecnie panujących ustaleń;

- dla zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) – pod obszary o dominującej funkcji produkcyjno – składowo – magazynowej i zabudowy usługowej; obszary o funkcji zabudowy mieszkaniowej (tereny zabudowy mieszkaniowej wielko i jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej). Zmiana Studium opierać się zatem będzie na zmniejszeniu uciążliwości tych terenów z typowo przemysłowych, na terenie mieszkaniowe;
- dla cmentarza komunalnego wraz ze strefą ochronną – pod obszary o dominującej funkcji użytków rolnych (grunty orne). Strefa ochronna cmentarza w swoich granicach zawierać będzie również obszary dedykowane rekreacji, zieleni urządzonej i cmentarzy, lasy nadleśnictwa oraz nieużytki naturogeniczne.

W związku z powyższym obecna zmiana Studium będąca przedmiotem niniejszego opracowania dotyczy głównie zmiany przeznaczenia terenów przewidzianych pod zabudowę przemysłową na tereny pod zabudowę mieszkaniową, co nie wiąże się z zajmowaniem dodatkowych terenów. Ze względu zaś na mniejszą intensywność zabudowy oraz rezygnację z działalności gospodarczej zmiana ta będzie miała korzystny wpływ na środowisko. Z kolei przekształcenie terenów rolnych o niskiej klasie gruntów pod cmentarz komunalny oraz wytyczenie wokół nich strefy z zakazem zabudowy będzie mieć pozytywny wpływ na środowisko.

V. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej - obszary, które powinny pełnić funkcje przyrodnicze

Przedmiotowa zmiana Studium uchwalonego w dniu 28 listopada 2018 r. przez Radę Miejską w Łobzie Uchwałą Nr II/11/2018 podyktowana jest wyznaczeniem terenu pod lokalizację nowego cmentarza komunalnego, w związku z kończącymi się miejscami grzebalnymi na obecnym cmentarzu komunalnym przy ul. Wojska Polskiego w Łobzie. Ponadto zmiana przedmiotowego dokumentu dotyczy zmiany części terenów rolnych, zurbanizowanych niezabudowanych oraz produkcyjno-magazynowo-składowych i usługowych na tereny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową w obrębie granicy administracyjnej Miasta Łobez.

Obszary przeznaczone w projekcie zmiany Studium po zabudowę mieszkaniową (Obszar II i Obszar III), stanowią w części pola uprawne. Obszar zabudowy mieszkaniowej (Obszar II) to również nieużytki, sąsiadujące z obszarami zabudowanymi. Z kolei drugi obszar zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) to miejscami roślinność ruderalna z zakrzaczeniami oraz tereny już zabudowane. Obszary przeznaczone w zmianie Studium do zabudowy mieszkaniowej, autorzy „*Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Łobez*”, sklasyfikowali jako tereny o niskich walorach przyrodniczych. Na obszarze objętym opracowaniem w zakresie zabudowy mieszkaniowej (Obszar II i III), nie stwierdzono gatunków flory i fauny podlegających ochronie gatunkowej. Na terenie objętym opracowaniem oraz jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują siedliska przyrodnicze wskazane w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

Obszar przeznaczony w zmianie Studium pod cmentarz komunalny (Obszar I) stanowi niemal w całości pola uprawne. Strefa ochronna z kolei swoim zasięgiem obejmuje łąki świeże, ubogie, zarośla nitrofilne, zadrzewienia brzoźowe, buczynę oraz kwaśne buczyny. W przypadku strefy ochronnej nie ma to jednak istotnego znaczenia, ponieważ głównym celem wyznaczania stref ochronnych o charakterze sanitarnym wokół cmentarzy jest m.in. całkowity zakaz zabudowy. Sam teren cmentarza sklasyfikowano jako obszar o niskich walorach przyrodniczych. Miejscami sąsiaduje on z terenami o średnich walorach. Na obszarze objętym opracowaniem w zakresie cmentarza komunalnego, nie stwierdzono gatunków flory i fauny podlegających ochronie gatunkowej.

Podsumowując siedliska występujące na wszystkich trzech obszarach objętym opracowaniem, stanowią w większości grunty orne (pola uprawne), a także tereny zabudowane, fragmenty obszarów ruderalnych z zakrzaczeniami. Tym samym brak jest obszarów predysponowanych do pełnienia funkcji przyrodniczych. Niemniej ze względu na funkcje oraz bliskość terenów leśnych stanowiących fragment korytarza ekologicznego, obszar zmiany przeznaczony na cmentarz, postuluje się do zagospodarowania go w formie zieleni parkowej. Również w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej postuluje się wprowadzenie bogatego programu zieleni na terenach niezabudowanych oraz utrzymanie i nasadzenie drzew przydrożnych.

Miasto Łobez z terenami zwartej zabudowy winno być w miarę możliwości włączone do systemu przyrodniczego gminy. Osiągnąć to można przede wszystkim poprzez dbałość aby w korytarzach ekologicznych nie powstawały bariery, tym samym zapewniając ich drożność. Tam zaś gdzie one istnieją obecnie można podjąć działania zmierzające do zwiększenia udziału zieleni urządzonej w mieście, czy też wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz zieleni urządzonej wzdłuż intensywnie użytkowanych dróg. Należy przy tym zwrócić uwagę na poprawę drożności istniejących korytarzy migracyjnych poprzez stopniową wymianę i ograniczenie realizacji ogrodzeń pełnych na rzecz ogrodzeń umożliwiających migracje małych zwierząt.

VI. Ocena przydatności środowiska - możliwości rozwoju i ograniczenia

1) Tereny zurbanizowane

- a) dla terenów zurbanizowanych określono następujące możliwości rozwoju na terenie miasta Łobez:
  - lokalizacja nowej zabudowy w obszarze zwartej zabudowy a także na obrzeżach miasta, jako kontynuacja istniejącej zabudowy - w granicach administracyjnych miasta,
- b) dla terenów zurbanizowanych określono następujące ograniczenia rozwoju:
  - nowa zabudowa nie powinna być wprowadzana w obszarach o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych kształtujących system przyrodniczy gminy,
  - zabudowa nie powinna być lokalizowana na terenach o niekorzystnych dla zabudowy warunkach gruntowo-wodnych. Tereny takie są położone w obniżeniach terenowych (w dolinach i zagłębieniach bezodpływowych), gdzie występują grunty nienośne oraz są one

- zagrożone powodziami i podtopieniami wynikającymi z wysokiego poziomu wód gruntowych,
- utrzymanie dotychczasowych wartości krajobrazowych naturalnych i kulturowych, w szczególności na terenach wiejskich.

Obszary zabudowy mieszkaniowej stanowiące przedmiot zmiany Studium w pełni spełniają powyższe możliwości rozwoju i ograniczenia. Nowe obszary o funkcji mieszkaniowej zostały wyznaczone w granicach administracyjnych miasta Łobez, jako kontynuacja istniejącej już zabudowy mieszkaniowo-usługowej na jego obrzeżach. Nowa zabudowa wprowadzona jest na obszarze o niskich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, zlokalizowana na terenach o korzystnych dla zabudowy warunkach gruntowo-wodnych.

2) Tereny przeznaczone pod cmentarz komunalny

- a) dla terenów przeznaczony pod cmentarz na terenie miasta Łobez określono następujące możliwości rozwoju:
- na obrzeżach miasta na terenach niezabudowanych, w pobliżu sieci komunikacyjnej,
  - na obszarze przeznaczonym pod tereny zielone,
  - na terenach nieużytków, gruntach rolnych lub terenach parkowo-leśnych (w ograniczonym zakresie), jako kontynuacja funkcji,
- b) dla terenów przeznaczony pod cmentarz określono następujące ograniczenia rozwoju:
- na terenach gruntów rolnych ograniczenie do słabej klasy gleb,
  - na terenach parkowo-leśnych przy ograniczeniu wycinki drzew do minimum,
  - odpowiednie warunki gruntowo-wodne nie powodujące negatywnego oddziaływania na wody podziemne i powierzchniowe,
  - zachowanie odległości od istniejącej zabudowy oraz zakaz zabudowy w strefie ochrony sanitarnej.

Podczas określania miejsca pod cmentarz należy wziąć pod uwagę, aby:

- odległość od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących żywność, magazynów produktów żywnościowych, studzien, strumieni, służących do czerpania wody do picia, powinna wynosić do najmniej 150 m. Odległość ta może zostać zmniejszona do 50 m, jeśli na obszarze od 50 do 150 m istnieje sieć wodociągowa, do której podłączone są wszystkie budynki w okolicy. Odległość zbiorników wody, zaopatrujących sieć wodociągową powinna być nie mniejsza niż 500 m;
- cmentarz, o ile to możliwe, znajdował się na wzniesieniu i nie podlegał zalewom oraz możliwy był łatwy spływ wód deszczowych;
- na terenie cmentarza zwierciadło wód gruntowych znajdowało się wyżej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu i nie było nachylone ku terenom zabudowanym i zbiornikom wodnym, służącym jako źródło wody pitnej;
- grunt był możliwie przepuszczalny, bez zawartości węgla wapnia.

Kopanie grobów głębszych niż 1,7 m jest dopuszczalne tylko wtedy, jeśli pomiędzy dnem grobu, a poziomem wód gruntowych zostanie co najmniej 0,5 m odległości. Głębokość grobu przy dwóch piętach trumien powinna wynosić 2,7 m, a przy głębszych wykopach należy przeznaczyć 1 m na trumnę i zachować 0,5 m odległości od wód gruntowych. W grobach murowanych i katakumbach, jeśli jest umocnione lub murowane, powinno się zaprojektować także odpływy wód bezpośrednio do ziemi.

Obszar objęty zmianą studium pod funkcję cmentarza komunalnego został zlokalizowany na obrzeżach miasta Łobez, we właściwej odległości od istniejącej zabudowy mieszkaniowej z dostępem do drogi gminnej. Ponadto obszar obejmuje grunty orne słabej klasy - IV i V. Z kolei zgodnie z opinią geotechniczną, zachodnie obrzeża Łobza rozpościerają się pośród wyniesień należących do wysoczyzny morenowej płaskiej, w miejscu, gdzie jej zboczach występuje jedna z dolin z czytelnymi w rzeźbie terenu progami. Głębokość tych form niekiedy nie jest duża i wynosi ok. 4 m. Lokalnie wody roztopowe akumulując piaski wyrównały teren prowadząc do powstania równin. Od samej powierzchni, na podstawie wykonanych otworów stwierdzono pokrywę gruntów próchnicznych, sięgających przynajmniej do głębokości 0,2 – 0,5 m. Właściwy poziom wodonośny znajduje się we wgłębnym podłożu i jest dobrze izolowany przez podkład glin zwałowych. Na powierzchni rozpatrywanego terenu nie występują wody powierzchniowe. Ze względu na przewagę w podłożu dokumentowanych działek gruntów przepuszczalnych, warunki wodne należy określić jako korzystne. Jednak ze względu na nieciągłe partie „barier” gruntów spoistych oraz partiami sporego nachylenia samej powierzchni terenu, wyodrębnić należy strefy o warunkach średnio korzystnych, okresowo zróżnicowane. Oceniając udokumentowany model gruntowo – wodny podłoża pod kątem jego przydatności do celów cmentarnych, wydzielono dwa rejonu o zróżnicowanym zespole cech podłoża:

- rejon A, który jest w pełni dogodny dla lokalizacji cmentarza;
- rejon B, gdzie ze względu na nieciągłe partie „barier” gruntów spoistych oraz partiami sporego nachylenia samej powierzchni terenu w obecnym kształcie to teren zakwalifikowany jako mniej dogodny dla lokalizacji cmentarza. W związku z tym, w tym obrębie tego rejonu koniecznym będzie uwzględnienie przewagi słabo przepuszczalnego podłoża oraz dużego nachylenia tych partii terenu i wynikające z tego konieczności zadbania, by nie podlegał zalewom oraz możliwy był łatwy spływ wód deszczowych.

Mając wszystkie powyższe czynniki na uwadze, należy stwierdzić, że planowany do zagospodarowania pod cmentarz komunalny obszar spełnia powyższe możliwości rozwoju i ograniczenia.

VII. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Decydującymi czynnikami, które determinują kwalifikację predyspozycji pod kątem przydatności terenów do różnych form zagospodarowania są przede wszystkim uwarunkowania środowiskowe biotyczne, abiotyczne, gospodarcze oraz uwarunkowania prawne (wynikające z przepisów odrębnych). Biorąc pod uwagę uwarunkowania biotyczne uwzględnia się przede wszystkim: występowanie obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz innych elementów wartościowych przyrodniczo, jak również ich funkcję i znaczenie w systemie przyrodniczym gminy Łobez oraz możliwości ich przekształcania. Z kolei w zakresie uwarunkowań środowiskowych abiotycznych bierze się przede wszystkim pod uwagę: topoklimat, ukształtowanie terenu, rodzaj gruntów i głębokość zalegania wód gruntowych. Natomiast głównymi kryteriami w aspekcie gospodarczym są: charakter i stopień zainwestowania, występowanie zasobów o znaczeniu gospodarczym, możliwości rozszerzenia i intensyfikacji zagospodarowania oraz stopień rozwinięcia infrastruktury technicznej.

1. Przydatność poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych

W oparciu o przeprowadzoną w rozdziałach I-V analizę uwarunkowań środowiskowych określono przydatność poszczególnych terenów dla realizacji wybranych dwóch funkcji:

- zabudowy mieszkaniowej,
- terenu cmentarza komunalnego.

1.1 Tereny predestynowane do pełnienia funkcji mieszkaniowych

Na podstawie przeprowadzonej waloryzacji obszaru miasta, pod względem jego przydatności pod zabudowę określono, iż terenami najbardziej korzystnymi do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej są wolne obszary bezpośrednio przylegające do zwartej zabudowy na obrzeżach miasta. W szczególności obszary położone w północnej części miasta, jako kontynuacja istniejącej zabudowy położone w trójkącie którego dwa boki stanowią od wschodu ul. Boczna i ul. Armii Krajowej od zachodu. W poprzednie wersji studium tereny te zostały przeznaczone pod rozwój funkcji przemysłowo-magazynowo-składowe. Niemniej ze względu na brak ofert związanych z realizacją tych funkcji, Rada Miejska Łobza postanowiła przeznaczyć je pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, na którą istnieje obecnie znaczny popyt.

Tereny te charakteryzują się dobrze rozwiniętą siecią komunikacyjną oraz dostępnością do infrastruktury technicznej. Ponadto stanowią będą naturalną kontynuacją istniejącej zabudowy miejskiej. Krajobraz obszaru objętego opracowaniem charakteryzuje się umiarkowaną atrakcyjnością, czego pośrednim potwierdzeniem może być brak ustanowionych na tym obszarze form ochrony mających na celu zachowanie walorów krajobrazowych. Teren ten charakteryzuje się naturalnym przejściem pomiędzy środowiskiem typowo miejskim, a użytkami rolnymi. Aktualnie teren ten stanowi typowy krajobraz rolniczy, związany z obrzeżami miasta, z sąsiadującą od południa zabudową miejską przemysłowo – usługową, mieszkaniową. Wprowadzenie tu obiektów zabudowy mieszkaniowej będzie częściową kontynuacją panujących tutaj ustaleń urbanistycznych. Tereny objęte zmianą stanowią w większości grunty orne klasy IV i V, w niewielkim stopniu RIIIB oraz tereny łąk ŁIV i ŁV, obecnie odłogowane i nie charakteryzujące się cennymi walorami przyrodniczymi. Są to obszary częściowo już przekształcone w sposób antropogeniczny. Na obszarze zabudowy mieszkaniowej (obszar II) nie występują żadne ciek wodne ani zbiorniki wodne. Natomiast w granicach drugiego obszaru zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) znajduje się niewielki ciek wodny – który powinien zostać zachowany. Warunku gruntowo-wodne niemiejszych obszarów uznane zostały za korzystne pod realizację zabudowy mieszkaniowej.

1.2 Tereny pod cmentarz komunalny

Przeprowadzona waloryzacja obszaru miasta, pod względem przydatności terenów pod lokalizację nowego cmentarza komunalnego wykazała, że najkorzystniejsze tereny spełniające warunki i ograniczenia związane z lokalizacją nowego cmentarza w mieście Łobez znajdują się na zachodnich krańcach miasta. Wyznaczony obszar położony jest odległości ok. 300 metrów od istniejącego cmentarza, w otoczeniu terenów parkowych o charakterze leśnym (park miejski).

Tereny te charakteryzują się odstępem do drogi publicznej i odpowiednimi odległościami od istniejącej zabudowy. Krajobraz obszaru objętego opracowaniem charakteryzuje się umiarkowaną atrakcyjnością oraz niskimi walorami przyrodniczymi, czego pośrednim

potwierdzeniem może być brak ustanowionych na tym obszarze form ochrony mających na celu zachowanie walorów krajobrazowych i środowiskowych. Teren stanowi grunty orne częściowo odłogowane, słabych klas IV i V. Obszarami o średnich walorach przyrodniczych są obszary bezpośrednio sąsiadujące z terenami przeznaczonymi pod cmentarz komunalny, a zawierające się z w jego strefie ochronnej. Ze względu na ograniczenia wynikające z tego faktu, w tym m.in. zakaz zabudowy, nie prognozuje się znaczących negatywnych oddziaływań w tym zakresie. Warunki gruntowo – wodne podłoża pod kątem jego przydatności do celów cmentarnych, określono jako dobre. Na obszarze zmiany studium wydzielono dwa rejony o zróżnicowanym zespole cech podłoża:

- rejon A, który jest w pełni dogodny dla lokalizacji cmentarza;
- rejon B, gdzie ze względu na nieciągłe partie „barier” gruntów spoistych oraz partiami sporego nachylenia samej powierzchni terenu w obecnym kształcie to teren zakwalifikowany jako mniej dogodny dla lokalizacji cmentarza. W związku z tym, w tym obrębie tego rejonu koniecznym będzie uwzględnienie przewagi słabo przepuszczalnego podłoża oraz dużego nachylenia tych partii terenu i wynikające z tego konieczności zadbania, by nie podlegał zalewom oraz możliwy był łatwy spływ wód deszczowych.

2. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej

Na obszarach objętych zmianą studium brak jest terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się poza granicami obszarów o największej wartości florystycznej i faunistycznej. Przeprowadzona ocena wartości przyrodniczej istniejących siedlisk pod kątem możliwości występowania chronionych prawnie gatunków roślin i zwierząt wykazała ich brak. Żaden teren objęty zmianą Studium nie znajduje się w żadnym z obszarów podlegających ochronie na mocy przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.). Wszystkie trzy tereny stanowią grunty orne słabych klas, częściowo odłogowane o stosunkowo ubogich warunkach siedliskowych. Pewną wartość środowiskową ma istniejący ciek wodny na drugim obszarze przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową oraz drzewa przydrożne i rosnące przy miedzach występujące na wszystkich terenach i te elementy środowiska powinny w miarę możliwości zostać zachowane. Brak jest natomiast zwartych obszarów o wyróżniających się zasobach środowiskowych.

3. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska

3.1 Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów dla środowiska

Mając na względzie konieczność ochrony zasobów środowiska w procesie planistycznym oraz inwestycyjnym, należy uwzględnić następujące obowiązujące regulacje prawnych w tym zakresie:

- ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu w granicach obszarów objętych formami ochrony przyrody ustanowionych zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, która reguluje również powoływanie obszarów Natura 2000 oraz przygotowywanie planów ochrony i planów zadań ochronnych tych obszarów, a także zasady gospodarowania na tych obszarach, zasady ochrony i monitoringu, nadzór nad obszarami oraz zawiera przepisy karne za naruszanie zakazów obowiązujących w obrębie obszarów Natura 2000.
- ograniczenie do niezbędnego minimum powstawania barier antropogenicznych i dążenie do zachowania istniejących i powstawania nowych lokalnych korzyści ekologicznych,
- maksymalna możliwa ochrona i zachowanie śródpolnych zadrzewień i zakrzewień,
- uwzględnienie sąsiedztwa obszarów chronionych, a także chronionych pomników przyrody,
- ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z konieczności ochrony zasobów wodnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych, obowiązuje zwiększony reżim ochronny obowiązuje we wszystkich ustanowionych strefach ochrony bezpośredniej ujęć wody – zgodnie z ustawą Prawo wodne,
- ograniczenia wynikające z ochrony gruntów rolnych w zakresie: ograniczania przeznaczenia ich na cele nierolnicze, zapobiegania procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi, rekultywacji i zagospodarowania gruntów na cele rolnicze, zachowania torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi – zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ograniczenia wynikające z ochrony gruntów rolnych przed nadmierną ich chemizacją gruntów, zwłaszcza w rejonach wysokotowarowych upraw rolnych – zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu,
- ograniczenia wynikające z zapobieganiu zagrożeniom dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz dla środowiska, które mogą powstać w wyniku obrotu i stosowania środków ochrony roślin, ograniczenia wynikające z ustawy o ochronie roślin,
- ograniczenia wynikające z ochrony gruntów leśnych w zakresie: ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nieleśne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi, przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi – zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ograniczenia w zakresie funkcji produkcyjnej lasów związane są w szczególności z potrzebą ochrony wód, gleb, walorów rekreacyjnych w granicach i w bezpośrednim otoczeniu miasta Łobez, drzewostanów nasiennych lub ostoi zwierząt i stanowisk roślin podlegających ochronie gatunkowej, a także walorów uzdrowiskowych. Funkcje ochronne w opisanym zakresie pełnią lasy ochronne.
- ochrony złóż kopalin polegająca na racjonalnym wykorzystaniu ich zasobów dla zaspokojenia aktualnych potrzeb, a także na uzasadnionym ich zachowaniu dla przyszłych pokoleń – zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze,
- ograniczenia wynikające z ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego – zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

3.2 Ograniczenia wynikające z występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska

- ograniczenia dotyczące terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią – zgodnie z ustawą Prawo wodne, wszelkiego rodzaju zabudowa powinna być stopniowo eliminowana z dna dolin, szczególnie z obszarów zagrożenia powodziowego. Zarówno ze względów przyrodniczych, krajobrazowych jak i zagrożenie powodzią i podtopieniami, w obniżonych obszarach sąsiadujących z bezpośrednio z ciekami wodnymi nie powinny być lokalizowane budynki, a jedynie urządzenia terenowe starannie zaprojektowane,
- ograniczenia wynikające ze stosowania rozwiązań eliminujących ryzyko wystąpienia awarii, mogącej wpłynąć negatywnie na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego – zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska,
- minimalizacji stopnia i łagodzenia skutków zasklepienia gleby poprzez: ograniczanie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową, zachowywanie lub tworzenie powierzchni biologicznie czynnych gleby, zdolnych do łagodzenia degradującego działania terenów zabudowanych i zanieczyszczeń środowiska – zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska,
- podjęcie działań mających na celu zahamowanie niekorzystnych z punktu widzenia środowiska procesów związanych z niepożądaną i nadmiernie rozpraszającą się zabudową – przeciwdziałanie procesowi suburbanizacji,
- przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi poprzez: ograniczanie tworzenia, powstałych w wyniku przemieszczania lub usuwania mas ziemnych i skalnych oraz odpadów wydobywczych, wykopów, wyrobisk, nasypów i zwałowisk, zapobieganie niszczeniu gleby, w tym mieszanii jej poziomów genetycznych, które nie wynika z uprawy gruntów ornych, zapobieganie i ograniczanie niszczenia pokrycia terenu roślinnością, zapewnienie racjonalnego wykorzystania przemieszczanych lub usuwanych mas ziemnych i skalnych, zapewnienie racjonalnego wykorzystania warstwy próchnicznej gleb, głównie w kierunku odtworzenia i ulepszenia gleb, ponowne kształtowanie funkcji lub przygotowanie do pełnienia nowych funkcji terenów, na których występuje niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi – zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska,
- ograniczenia wynikające ze stosowania rozwiązań służących eliminacji emisji zanieczyszczeń do poszczególnych komponentów środowiska, zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji planowanego zagospodarowania – zgodnie z ustawami: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, o odpadach oraz o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- rozbudowa zbiorczego systemu odprowadzania ścieków, w tym także wód deszczowych i roztopowych oraz pełne podłączenie wszystkich budynków do systemu kanalizacji – zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
- działania zmierzające do ograniczenia infiltracji wód powierzchniowych i podziemnych przez zanieczyszczenia pochodzące ze spływu powierzchniowego i podziemnego – zgodnie z ustawą Prawo wodne,
- uniemożliwienie niekontrolowanego wyrzucania odpadów poprzez zapewnienie sprawnego systemu ich usuwania, a także zabezpieczenie terenów sąsiednich przed przedostawaniem się odpadów z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Prusinowie – zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023,

- ochrona powietrza oraz klimatu akustycznego przed niekorzystnym oddziaływaniem ciągów komunikacyjnych m.in. poprzez nasadzenia zieleni izolacyjnej oraz stosowanie właściwych nawierzchni – zgodnie z ustawą: Prawo ochrony środowiska,
- ochrona powietrza atmosferycznego w drodze ograniczenia emisji niskiej poprzez stosowanie możliwie najczystszych źródeł ciepła oraz podłączanie budynków mieszkalnych do miejskiej sieci ciepłowniczej w Łobzie – zgodnie z ustawą o efektywności energetycznej,
- spełnienie wysokich standardów architektonicznych oraz ładu przestrzennego dla istniejącej oraz nowej zabudowy i zagospodarowania, w zakresie form i materiałów oraz stanu technicznego, w celu zwiększenia walorów estetycznych krajobrazu antropogenicznego,
- ograniczenia związane z możliwością wystąpienia uciążliwości i zagrożeń środowiska występujące w otoczeniu cmentarzy – zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych,
- ograniczenia związane z możliwością wystąpienia uciążliwości i zagrożeń środowiska występujące w otoczeniu urządzeń i sieci gazowych (tzw. strefy kontrolowane) – zgodnie z ustawą Prawo energetyczne,
- ograniczenia związane z możliwością wystąpienia uciążliwości i zagrożeń środowiska występujące w otoczeniu napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym 110kV lub wyższym, rurociągów przesyłowych dalekosiężnych (tzw. strefy bezpieczeństwa o szerokości od 12 do 20 m) – zgodnie z ustawą Prawo energetyczne,
- ograniczenia występujące przy realizacji inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii o mocy przekraczającej 100 kW – zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ograniczenia występujące przy realizacji inwestycji związanych z energetyką wiatrową pod względem odległości od budynków mieszkalnych i obszarów Natura 2000 – zgodnie z ustawą o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych,
- w przypadku istniejących elektrowni wiatrowych niespełniających wymogów stosownych odległości, dopuszcza się jedynie przeprowadzenie remontu oraz wykonywanie innych czynności niezbędnych do prawidłowego użytkowania elektrowni, z wyłączeniem działań prowadzących do zwiększenia parametrów użytkowych elektrowni lub zwiększenia jej oddziaływań na środowisko,
- realizacja inwestycji związanych z energetyką wiatrową i słoneczną, a w szczególności panelami fotowoltaicznymi na obszarach, położonych poza lasami i glebami klas II i III.

4. Wnioski

Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego wskazuje na ograniczenia i preferencje dla przestrzennego zagospodarowania obszarów objętych zmianą Studium, jak również określa kierunki i uwarunkowanie w zakresie gospodarowania zasobami i walorami środowiska.

1. Środowisko przyrodnicze

Obszary objęte zmianą Studium nie znajdują się w żadnym z obszarów podlegających ochronie na mocy przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.). Zgodnie z przeprowadzoną analizą, planowany kierunek

zagospodarowania, zarówno samodzielnie, jak i w połączeniu z innymi działaniami, nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cel ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności:

- nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 – na omawianym terenie nie występują ww. komponenty środowiskowe, kierunek planowanych zmian nie będzie wpływał na siedliska przyrodnicze zlokalizowane w najbliższym sąsiedztwie;
- nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 - na omawianym terenie oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują ww. komponenty środowiskowe;
- nie pogorszą integralności obszaru Natura 2000 oraz jego powiązań z innymi obszarami – obszar projektowanego planu zlokalizowany jest na terenach dotychczas nie zagospodarowanych, ale bezpośrednio sąsiadujących z terenami przeznaczonymi pod zagospodarowanie, które znajdują się w zasięgu korytarza ekologicznego o znaczeniu lokalnym.

Wystarczająca odległość obszarów objętych opracowaniem w stosunku do powierzchniowych form ochrony przyrody oraz przewidywana skala oddziaływania wynikająca z założeń planistycznych omawianego dokumentu nie kwalifikują się do mogących znacząco oddziaływać na formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000.

Na obszarach objętych zmianą Studium nie znajdują się również żadne z obszarów i obiektów postulowanych do ochrony prawnej na mocy przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 z późn. zm.). Ponadto żaden z proponowanych do zmiany w Studium terenów nie znajduje się w zasięgu korytarzy ekologicznych.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują udokumentowane zasoby naturalne, w tym udokumentowane złoża kruszywa, które zgodnie z art. 125 ustawy Prawo ochrony środowiska, podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu oraz kompleksowym wykorzystaniu.

Obszary objęte zmianą obejmują w przeważającej mierze grunty rolne słabej klasy (IV i V, w niewielkim stopniu RIIIB oraz tereny łąk ŁIV i ŁV oraz niewielki fragment gruntów leśnych).

Odnosnie wszystkich terenów objętych zmianą, a w szczególności przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową rekomenduje się:

- ograniczenie do niezbędnego minimum powstawania barier antropogenicznych i dążenie do powstawania nowych lokalnych korytarzy ekologicznych,
- maksymalna możliwa ochrona i zachowanie przydrożnych i śródpolnych zadrzewień i zakrzewień,
- wprowadzenie bogatego programu zieleni wokół terenów zabudowanych i zainwestowanych, np. zieleni izolacyjnej wokół cmentarza,
- uwzględnienie sąsiedztwa obszarów o walorach przyrodniczych (dotyczy to zwłaszcza cmentarza),
- ochrona gruntów rolnych i leśnych w zakresie: ograniczania przeznaczania gruntów rolnych III klasy oraz gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi – zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

2. Środowisko kulturowe

Na obszarze objętym zmianą Studium nie znajdują się obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dobra kultury współczesnej w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018 r., poz. 2067 ze zm.). Za istotne należy uznać, iż zgodnie z art. 32 powyższej ustawy na prowadzącym roboty budowlane lub ziemne, który odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, ciąży obowiązek wstrzymania wszelkich robót mogących uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczenie przedmiotu i miejsca jego odkrycia oraz niezwłoczne zawiadomienie o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Tereny objęte opracowaniem nie stanowią obszarów o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. Zgodnie z ustaleniami dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na terenach objętych projektem zmiany Studium nie występują strefy ochrony stanowisk archeologicznych oraz innych obiektów podlegających ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 282 ze zm.).

3. Gospodarka wodna

Obszar zmiany Studium znajduje się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych, w związku z czym nie prognozuje się znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Na obszarze zabudowy mieszkaniowej (Obszar II) nie występują żadne ciek wodne ani zbiorniki wodne. W granicach drugiego obszaru zabudowy mieszkaniowej (Obszar III) znajduje się niewielki ciek wodny. Z kolei na obszarze przeznaczonym pod cmentarz komunalny (Obszar I) właściwy poziom wodonośny znajduje się we wgłębnym podłożu i jest dobrze izolowany przez podkład glin zwałowych. Natomiast na powierzchni rozpatrywanego terenu nie występują wody powierzchniowe.

Odnosnie wszystkich terenów objętych zmianą, a w szczególności przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową rekomenduje się:

- utrzymanie istniejącego cieku wodnego (Obszar III),
- utrzymanie bądź przebudowa/naprawa niezewidencjonowanych urządzeń melioracyjnych,
- podłączenie terenu zabudowy mieszkaniowej do zbiorczej sieci wodno-kanalizacyjnej,
- odprowadzanie wód deszczowych do gleby na terenie działki.

Odnosnie obszaru przeznaczonego pod cmentarz, na potrzeby realizacji zamierzeń związanych ze zmianą Studium w zakresie cmentarza komunalnego, sporządzono „Opinię geotechniczną określającą geotechniczne warunki posadowienia (cmentarz komunalny w Łobzie, dz. nr 83/2, 121/21 oraz 84/1 z obrębu nr 0001 Łobez)”, Andrzej Piotrowski, „Petrus” Usługi Geologiczne. Oceniając udokumentowany model gruntowo – wodny podłoża pod kątem jego przydatności do celów cmentarnych, wydzielono dwa rejony o zróżnicowanym zespole cech podłoża:

- rejon A, który jest w pełni dogodny dla lokalizacji cmentarza;
- rejon B, gdzie ze względu na nieciągłe partie „barier” gruntów spoistych oraz partiami sporego nachylenia samej powierzchni terenu w obecnym kształcie to teren zakwalifikowany jako mniej dogodny dla lokalizacji cmentarza. W związku z tym, w tym obrębie tego rejonu koniecznym będzie uwzględnienie przewagi słabo przepuszczalnego podłoża oraz dużego nachylenia tych partii terenu i wynikające z

tego konieczności zadbania, by nie podlegał zalewom oraz możliwy był łatwy spływ wód opadowych.

Podczas szczegółowego projektowania cmentarza należy wziąć pod uwagę, aby:

- na terenie cmentarza zwierciadło wód gruntowych musi znajdować się wyżej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu i nie było nachylone ku terenom zabudowanym i zbiornikom wodnym, służącym jako źródło wody pitnej.
- kopanie grobów głębszych niż 1,7 m jest dopuszczalne tylko wtedy, jeśli pomiędzy dnem grobu, a poziomem wód gruntowych zostanie co najmniej 0,5 m odległości. Głębokość grobu przy dwóch piętach trumien powinna wynosić 2,7 m, a przy głębszych wykopach należy przeznaczyć 1 m na trumnę i zachować 0,5 m odległości od wód gruntowych. W grobach murowanych i katakumbach, jeśli jest umocnione lub murowane, powinno się zaprojektować także odpływy wód bezpośrednio do ziemi.

4. Elementy mające wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi

Ochrona ładu przestrzennego powinna polegać przede wszystkim na powstrzymaniu rozpraszania zabudowy i rozwoju ośrodków z istniejącą infrastrukturą (szkoły, kościoły, inne obiekty usługowe), co zostało uwzględnione w ramach projektowanej zmiany Studium.

Oddziaływanie planowanego kierunku na klimat oraz powietrze atmosferyczne - zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego omawiana w ramach niniejszego opracowania charakteryzować się będzie małą skalą oddziaływania na powietrze atmosferyczne. Na stan powietrza atmosferycznego wpływa przede wszystkim tzw. niska emisja pochodząca z: indywidualnych źródeł ciepła opalanych głównie opałem stałym spalany w piecach wysokoemisyjnych oraz kumulacja ruchu drogowego na odcinkach dróg wojewódzkich przechodzącym przez Łobez, która prowadzi do znacznych uciążliwości akustycznych.

Odnosnie terenów objętych zmianą przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową rekomenduje się:

- podłączenie w miarę możliwości terenu zabudowy mieszkaniowej do miejskiej sieci ciepłowniczej, lub
- w przypadku realizacji rozproszonego systemu ogrzewania zastosowanie:
  - a) źródeł ciepła zasilanych ekologicznymi nośnikami energii – paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna,
  - b) realizacja systemów grzewczych wykorzystujących odnawialne źródła energii,
  - c) inne, nie powodujące przekroczenia norm zanieczyszczenia powietrza.

Kierunek zagospodarowania jakim jest cmentarz komunalny, co do zasady nie zalicza się do działalności, która mogłaby mieć znaczący negatywny wpływ na klimat oraz powietrze atmosferyczne. Okresowe intensywne palenie zniczy oraz ewentualna emisja do atmosfery z tym związana, w przypadku omawianego obszaru (jego wielkości oraz umiejscowienia z jednej strony w terenie otwartym, a z drugiej strony z towarzyszącymi mu zadrzewieniami) jest kwestią raczej pomijalną, charakteryzującą się małą skalą oddziaływań.

Odnosnie gospodarki odpadami - usuwanie i unieszkodliwianie odpadów powinno odbywać się zgodnie z obowiązującym systemem gospodarki odpadami w gminie Łobez. W szczególności zaleca się:

- selektywną zbiórkę odpadów – wstępne segregowanie i gromadzenie w pojemnikach o rodzaju i wielkości odpowiedniej do zastosowania,

- tymczasowe składowanie odpadów w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Prusinowie,
- wywóz odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych specjalistycznym transportem - poza obszar opracowania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz składowania odpadów, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwienia odpadów na obszarze zmiany Studium.

Odnosnie obszaru przeznaczonego pod cmentarz komunalny, podczas szczegółowego projektowania cmentarza należy utrzymać odpowiednie odległości od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących żywność, magazynów produktów żywnościowych, studni, strumieni, służących do czerpania wody do picia. Strefa ochrony sanitarnej wokół cmentarza powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może zostać zmniejszona do 50 m, jeśli na obszarze od 50 do 150 m istnieje sieć wodociągowa, do której podłączone są wszystkie budynki w okolicy. Odległość zbiorników wody, zaopatrujących sieć wodociągową powinna być nie mniejsza niż 500 m.

Tereny objęte zmianą Studium znajdują się poza obszarami, wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, na których określone jest prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi. Na terenie gminy Łobez zagrożenie powodziowe związane jest przede wszystkim z doliną rzeki Regi.

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Położenie obszarów objętych zmianą na tle gminy Łobez	10
Rys. 2 Szczegółowa mapa geologiczna skala 1:50 000	14
Rys. 3 Złoża surowców naturalnych na terenie gminy Łobez	15
Rys. 4 Udział gruntów w powierzchni gminy Łobez.....	16
Rys. 5 Obszar I – teren pod cmentarz	18
Rys. 6 Obszar II – teren pod zabudowę mieszkaniową.....	19
Rys. 7 Obszar III – teren pod zabudowę mieszkaniową	19
Rys. 8 Obszar I – teren pod cmentarz	20
Rys. 9 Obszar II i Obszar III – teren pod zabudowę mieszkaniową	21
Rys. 10 Obszar I – teren przeznaczony w zmianie Studium pod cmentarz	28
Rys. 11 Obszar II i Obszar III – tereny przeznaczony w zmianie Studium pod zabudowę mieszkaniową	29
Rys. 12 Lokalizacja obszarów objętych zmianą Studium na tle istniejących form ochrony przyrody	30
Rys. 13 Lokalizacja obszarów objętych zmianą Studium na tle proponowanych form ochrony przyrody	31
Rys. 14 UE "Niebieski korytarz ekologiczny rzek Łożnicy i Gardominki-III"	33
Rys. 15 Obszar I zminay Studium przeznaczony na cmentarz ze wskazaniem gruntów leśnych	33
Rys. 16 Obszar I zminay Studium przeznaczony na cmentarz w otoczeniu kompleksów leśnych.....	34
Rys. 17 Strefy wiatrów.....	37
Rys. 18 Obszar przekroczeń poziomu docelowego B(a)O Zp11sZsB(a)Pa10 w Łobzie w 2011r.....	41
Rys. 19 Przewagi typów emisji w stężeniach B(a)P rok w obszarze przekroczeń Zp11sZpB(a)Pa10 w Łobzie 2011 r.	42
Rys.20 Mapa dokumentacyjna geotechniczna obszary przeznaczonego pod cmentarz	56

SPIS TABEL

Tab.II.1.2.4.1 Zestawienie danych dotyczących gruntów w gminie Łobez.....	15
Tab.II.1.2.4.2 Zestawienie danych dotyczących gruntów na obszarze objętym zmianą Studium	16
w gminie Łobez	16
Tab.II.1.2.4.3 Zestawienie danych dotyczących gruntów ornych na obszarze objętym zmianą Studium w gminie Łobez	16
Tabela II.1.2.5 Charakterystyka ujęć wody na terenie miasta Łobez.....	22
Tabela II.3.1.2 Charakterystyka pomników przyrody na terenie gminy Łobez.....	31
Tabela II.1.1 Emisja zanieczyszczeń z terenu województwa zachodniopomorskiego w roku 2015	39
Tabela II.1.2 Emisja całkowita dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza	39
dla powiatu łobeskiego w roku 2015.....	39
Tabela II.1.3 Emisja ze źródeł punktowych dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza ..	39
dla powiatu łobeskiego w roku 2015.....	39

Tabela II.1.4 Emisja ze źródeł powierzchniowych dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza	39
dla powiatu łobeskiego w roku 2015.....	39
Tabela II.1.5 Klasyfikacja dla strefy zachodniopomorskiej.....	40
poszczególnych zanieczyszczeń za lata 2013-2015	40
Tabela II.1.6 Klasy strefy zachodniopomorskiej w latach 2013-2015 – kryteria dla ochrony roślin.....	41
Tabela II.2.1.1 Stan wód powierzchniowych w gminie Łobez	42
Tabela II.2.1.2 Ocena stanu/potencjału ekologicznego jeziora Klępnicko	43
Tabela II.2.1.2 Ocena stanu/potencjału biologicznego jeziora Klępnicko.....	43